

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje

2008–2010

Obsah

Úvodní slovo.....	3
Plánování sociálních služeb na úrovni kraje.....	4
Demografické údaje a průzkum potřeb uživatelů Pardubického kraje	6
Výstupy z pracovních skupin	13
Pracovní skupina děti mládež rodina	13
Pracovní skupina dlouhodobá exkluze a krize.....	24
Pracovní skupina drogy	33
Pracovní skupina duševní zdraví.....	41
Pracovní skupina etnické menšiny a cizinci	48
Pracovní skupina mentálně postižení	58
Pracovní skupina senioři.....	69
Pracovní skupina zdravotně postižení	79
Společné cíle	88
Závěr	97
Seznam zkratk a použitých pojmů	98

Úvodní slovo

Vážení přátelé,

systém sociálních služeb prochází největším přerodem od roku 1989. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, účinný od 1. ledna tohoto roku, přinesl novou terminologii, změnu systému financování, a zejména zcela nové vztahy mezi uživateli, poskytovateli a zadavateli sociální péče. Tato situace vyžaduje, aby kraj ve spolupráci se všemi účastníky systému a po diskusi se širokou veřejností definoval novou podobu sítě sociálních služeb a stanovil vizi jejího rozvoje. Kraj tak činí prostřednictvím **Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb** pro období let 2008–2010. Hlavním cílem plánu je zajištění dostupnosti služeb na celém území kraje. V praxi to znamená, že na základě podrobných analýz plán nastiňuje, jaké typy sociálních služeb v dané části kraje chybí (tam kraj nasměruje finanční prostředky), a kde naopak přebývají (zde se podpora kraje omezí). Sociální služby samozřejmě nejsou jen věcí peněz, plán proto zahrnuje i takové oblasti jako jsou například vzdělávání či obecně přístup k lidem s handicapem. Předložený dokument je výsledkem práce osmi pracovních týmů odborníků, rozdělených podle cílových skupin uživatelů. Jeho schválením práce nekončí – naopak začíná nejtěžší fáze uvádění opatření v život. I zde kraj spoléhá na úzkou spolupráci s obcemi, neziskovými organizacemi i uživateli služeb. Plán je živým dokumentem a bude pravidelně revidován podle aktuálních potřeb. Věřím, že se stane dobrým základem pro vybudování spolehlivého, efektivního a lidsky přístupného systému sociálních služeb v Pardubickém kraji.

Miloslav Macela
člen Rady Pardubického kraje
odpovědný za oblast sociální péče

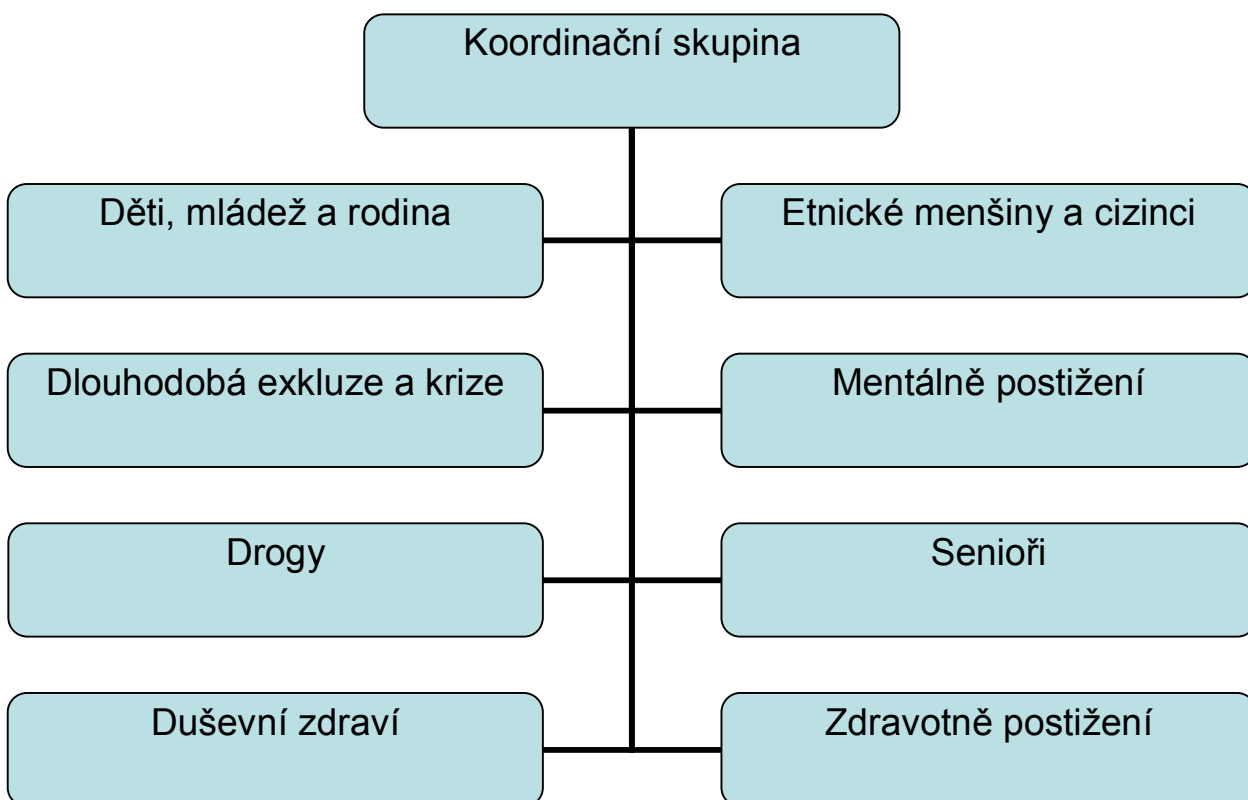
Plánování sociálních služeb na úrovni kraje

Ze zákona o sociálních službách vyplývá kraji povinnost zpracovávat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s obcemi na území kraje, se zástupci poskytovatelů a osob, kterým jsou poskytovány sociální služby.

Hlavním cílem je zajištění reálné dostupnosti sociálních služeb v kraji na základě skutečných potřeb obyvatel regionu a vytvoření systému kvalitních, efektivních a stabilně finančně zabezpečených sociálních služeb v kraji.

Pro tvorbu plánu je výchozí metodika komunitního plánování. V plánování rozvoje sociálních služeb mají klíčový význam komunitní plány na místní úrovni (identifikují potřeby a definují opatření týkající se místních komunit). Za předpokladu, že dojde k harmonizaci metodiky jejich tvorby a implementace, budou tvořit spolu s krajským plánem celek. V současné době vzhledem k jejich rozdílné kvalitě k nim lze při tvorbě střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pouze přihlížet.

Organizační struktura při procesu tvorby plánu

Je sestaveno těchto 8 pracovních skupin :

- Senioři
- Duševní zdraví
- Děti, mládež a rodina
- Zdravotně postižení

- Etnické menšiny a cizinci
- Dlouhodobá sociální exkluze a krize
- Mentálně postižení
- Drogy

Členové pracovních skupin:

- zástupci obcí a regionů, kde probíhá komunitní plánování sociálních služeb
- zástupci poskytovatelů a odborníků na danou cílovou skupinu uživatelů sociálních služeb
- zástupci asociací a uživatelů

Skupiny budou početně různé, maximální počet členů je stanoven na 20.

Vždy pouze jeden za organizaci, obec apod.

Na zpracování prvního plánu se v rámci pracovních skupin podílelo více než 100 odborníků v oblasti sociálních služeb .

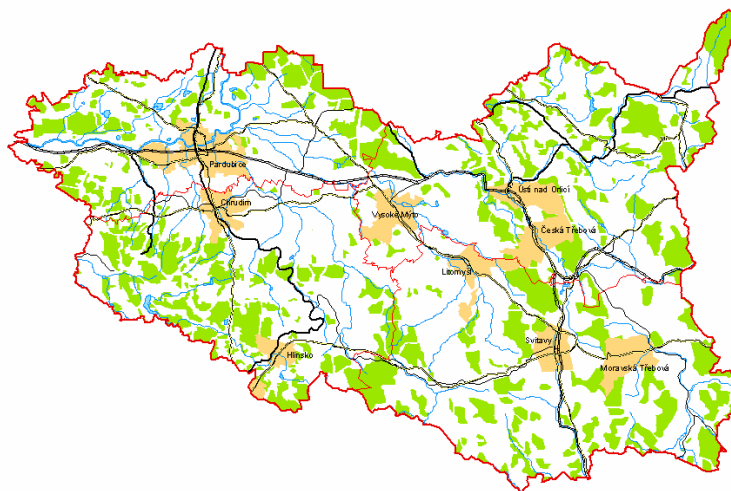
Členové koordinační skupiny:

- člen Rady Pardubického kraje pro sociální oblast
- vedoucí odboru sociálních věcí krajského úřadu
- vedoucí oddělení sociálních věcí krajského úřadu
- koordinátor sociálních služeb
- manažeři jednotlivých pracovních skupin
- poradce (metodik)

Skupina v tuto chvíli nemá ještě finální podobu, stále se jedná o zapojení dalších odborných členů.

Demografické údaje a průzkum potřeb uživatelů Pardubického kraje

Pardubický kraj se nachází ve východní části Čech. Sousedící kraje jsou Středočeský, Královéhradecký, Olomoucký, Jihomoravský a Vysočina. Spolu s krajem Královéhradeckým a Libereckým tvoří oblast soudržnosti Severovýchod (tzv. NUTS 2). Část severovýchodní hranice kraje je zároveň i státní česko-polskou hranicí, odtud je kraj ohraničen jižní částí Orlických hor a nejzápadnějšími svahy Hrubého Jeseníku. Jih a jihovýchod je lemován vrchovinnými oblastmi Žďárských vrchů a Železných hor, střed a západ kraje je tvořen úrodnou Polabskou nížinou. Orlické hory, Žďárské vrchy a Železné hory přitom patří k chráněným krajinným oblastem kraje.

Svou **rozlohou** 4 519 km² (5,7 % rozlohy ČR) je Pardubický kraj čtvrtým nejmenším krajem ČR. Z celkové výměry kraje připadá 60,7 % na zemědělskou půdu, přitom orná půda tvoří 44,5 %. Lesní pozemky pokrývají 29,4 % rozlohy kraje. Nejvyšším bodem kraje je Králícký Sněžník (1 424 m n. m.), třetí nejvyšší místo České republiky. Celá oblast Králíckého Sněžníku se zbytky původní vegetace a vrchovištním rašeliništěm byla vyhlášena národní přírodní rezervací. Nejnížší bod kraje se nachází na hladině Labe u Kojic, při západní hranici kraje (202 m n. m.). Pardubický kraj se vyznačuje rozmanitostí přírodních podmínek, osídlení i průmyslové a zemědělské výroby, a proto je rozdílná i kvalita životního prostředí.

Území, kraj, okres	Rozloha (km ²)	Počet obyvatel	0–14 let (v %)	65+ let (v %)
Pardubický kraj	4 518	506 024	15,3	14,5
Chrudim	1 030	104 575	15,5	14,8
Pardubice	889	160 931	14,0	15,7
Svitavy	1 335	101 827	15,9	13,6
Ústí nad Orlicí	1 265	138 691	16,1	13,7

(zdroj ČSU, 2006)

Výzkum potřeb uživatelů Pardubického kraje

V rámci Programu Iniciativy Společenství EQUAL „**Rozvoj sociálních služeb a vzdělávání pracovníků v sociálních službách**“ jehož je Pardubický kraj partnerem, byl proveden

rozsáhlý výzkum. Nositelem tohoto projektu je Úřad práce v Chrudimi, výzkum byl realizován GfK Praha. Jejich závěry uvádíme.

Cílem výzkumu bylo v první vlně získání komplexních a validních poznatků vystihujících názory reprezentativní části obyvatel Pardubického kraje (reprezentativní vzorek 800 respondentů) na **problematiku sociálních služeb**, které pomohou při koncipování dalších postupů i pro zefektivnění komunikační strategie Úřadu práce v Chrudimi se svými klienty. Průzkum se v první vlně šetření zaměřil především na **informovanost obyvatel Pardubického kraje** ohledně jednotlivých **způsobů poskytování sociální péče v místě bydliště** a případných zkušeností, které respondenti s touto péčí mají.

Druhá fáze šetření mapovala postoje a preference příjemců nebo potenciálních příjemců sociálních služeb, jejich sociální statut, motivy **využívání sociálních služeb** a celkovou spokojenost s rozsahem poskytování sociálních služeb v Pardubickém kraji.

Hlavní zjištění výzkumu:

informovanost o sociálních službách

- § Obyvatelé Pardubického kraje hodnotí **informovanost o sociálních službách** v místě bydliště **spíše jako nedostatečnou**. Jen více než třetina (35 %) uvedla, že o sociálních službách ví mnoho (7,1 %) nebo má spíše povšechné informace (27,4 %). Naproti tomu dvě pětiny respondentů (39 %) ví o sociálních službách málo a čtvrtina (24 %) nemá žádné informace
- § Jak vyplývá ze spontánních odpovědí, **nejvíce by respondenty zajímaly informace o typech sociálních služeb (4,3 %)**, nejlépe v podobě letáků a informačních brožur (3 %), spolu s informacemi pro seniory – jaký je přesně stanovený věk pro odchod do důchodu nebo do předčasného starobního důchodu (3,1 %) a více informací o nabízených místech v domovech pro seniory (2,3 %).
- § Častěji se dosud respondenti zajímali o **obecné informace, které sociální služby jsou v místě bydliště poskytovány a kdo je za jejich distribuci zodpovědný** (43 % určitě nebo spíše ano), než o postup v konkrétních případech pomoci nesoběstačným občanům.
- § **Pětina (21 %) dotázaných** se v posledních pěti letech **snažila najít informace týkající se příspěvků v rámci využívání sociálních služeb**. Z nich dvě třetiny (66 %) respondentů se dosud snažily získat informace o sociálních službách od pracovníků na příslušných úřadech, více než polovina (53 %) od sousedů, přátel či známých a necelá polovina (47 %) z médií.
- § **13 % respondentů se v posledních 5 letech pokoušelo najít ústav nebo poskytovatele sociální služby**, 14 % informace týkající se způsobu, jak poskytovat domácí péči (svépomoc). Z těchto respondentů téměř dvě třetiny (60 %) vyhledávaly informace o ústavu od pracovníků příslušných úřadů nebo od lékaře (59 %). Informace o způsobu poskytované domácí péče získávali dotázaní především od lékaře (67 %).
- § **Více respondentů (46 %) se domnívá, že informace o sociálních službách jsou snadno dostupné**, opačného názoru je třetina dotázaných (34 %). Podobný je i poměr odpovědí, zdali jsou tyto informace přesné a správné – kladně odpovědělo 41 % dotázaných, negativně 25 %.

Hodnotová orientace

- § Naprostá většina dotázaných (99 %) je toho názoru, že **členové rodiny by si měli pomáhat**, stejně jako se většina respondentů (91 %) domnívá, že **je povinností dětí postarat se o své rodiče**. Dvě třetiny (70 %) dotázaných očekávají, že se o ně jednou jejich děti postarají.
- § Třetina respondentů se domnívá, že **dospělé děti by měly pečovat o své nesoběstačné rodiče i za cenu opuštění zaměstnání (58 % je proti)**. Téměř polovina dotázaných (49 %) se domnívá, že střední generace má v současné době dostatek svých povinností a starostí, a proto svým starým rodičům nemůže pomáhat. Zároveň více než čtyři pětiny (81 %) dotázaných by nechtělo, aby se o ně musel někdo starat.
- § Většina respondentů (56 %) **souhlasí s názorem, že o nesoběstačné osoby by se měl postarat stát**. Dle názorů respondentů patří lidé, kteří se nemohou postarat sami o sebe do speciálních nemocnic či ústavů. Přitom jen menšina lidí (39 %) je toho názoru, že je jim tam lépe než doma.
- § Dnešní společnost si **starých lidí neváží (60 %)**. Přitom jak vyplývá z odpovědí většiny respondentů, staří lidé si zaslouží úctu, potřebují pochopení a trpělivost. Jen pětina respondentů by chtěla do domova důchodců. 55 % respondentů by nikdy neumístilo blízkého do domova důchodců.
- § Dvě třetiny (66 %) účastníků výzkumu se domnívá, že **kvalitní péči nesoběstačným občanům mohou poskytovat pouze specializované instituce s odborným personálem**, zároveň zhruba stejný počet respondentů (64 %) je toho názoru, že rodina je schopna poskytnout nesoběstačnému občanovi téměř stejně kvalitní péči jako specializovaná instituce.
- § Respondenti v naprosté většině **důvěřují ve schopnosti pracovníků terénní pečovatelské služby**, že jsou schopni poskytnout kvalitní péči.
- § Naprostá většina dotázaných **by ve stáří chtěla žít ve své domácnosti za pomoci rodiny nebo sociální služby (77 %)**, v penzionu pro důchodce 25 %, v domě s pečovatelskou službou 22 % a v domově důchodců pouze 8 % respondentů. V domácnosti svého dítěte by si přála ve stáří bydlet více než čtvrtina (28 %) dotázaných.
- § Na otázku, zda by respondenti preferovali více **pobyt doma s péčí rodinných příslušníků nebo doma s péčí sociálních pracovníků**, se 56 % dotázaných přiklonilo k péči od rodinných příslušníků, 43 % pro sociální pracovníky.
- § V případě péče o osobu, která by trpěla **fyzickým nebo duševním handicapem** pak respondenti preferovali **pobyt doma s péčí sociálních pracovníků (66 %)** oproti pobytu doma s péčí rodinných příslušníků (32 %).

Péče o nesoběstačnou osobu

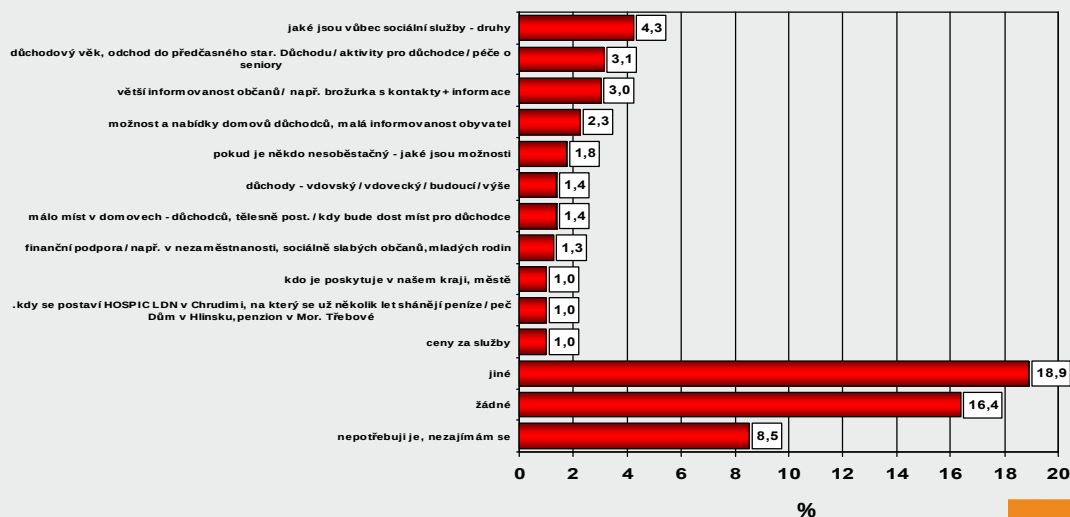
- § **7 % respondentů se v současné době stará o člena rodiny**, jehož zdravotní stav neumožňuje, aby byl soběstačný. Péče trvá ve většině případů déle než rok (78 %). Nejčastěji jde o osobu ve věku 70–79 let (42 %), otce nebo matku respondenta (37 %), bydlí ve společné domácnosti (48 %), která čítá 3–4 osoby (61 %).

- § Nejčastější formou péče o tuto osobu je **nárazová krátkodobá výpomoc či podpora** (38 %), která zabere většinou několik hodin denně (37 %).
- § Opečovávaná osoba trpí ve **většině případů velkými (závažnými) zdravotními potížemi** trvalého charakteru (49 %). Největší problémy těmto osobám činí připravit si jídlo, vykonávat hygienické potřeby, obstarat si osobní záležitosti, nakoupit si potraviny a běžné předměty, prát prádlo a provést běžný úklid v domácnosti.
- § Většině respondentů **poskytování péče nečiní fyzické** (59 %) **ani psychické obtíže** (51 %). Třetinu (36 %) dotázaných péče těší, třetinu (36 %) těší občas.
- § Nejvíce těch, kteří se starají o nesoběstačnou osobu, **postrádají podporu širšího příbuzenstva** (42 %) a **státních institucí** (39 %). Největší obtíže při poskytování péče činí respondentům péče spjatá s fyzickou činností a nároky na hygienu.
- § **Třetina dotázaných (33 %) se starala v minulosti o někoho blízkého** nebo pomáhala s péčí o nesoběstačného člena rodiny. Tato péče trvala většinou déle než jeden rok a nečinila respondentům fyzické (57 %) ani psychické (45 %) obtíže. Dotázaní postrádali nejvíce informace (44 %).

Terénní služby

- § **Více než desetina respondentů má zkušenosti s terénními sociálními službami**, které jsou poskytovány přímo v domácnosti. Více než dvě třetiny (68 %) hodnotí tyto služby jednoznačně pozitivně. Negativní nebo spíše negativní zkušenosti mělo pouze 8 % respondentů.
- § Nejčastěji dotázaní **využívali pečovatelskou službu (49 %) a služby sociální péče (42 %)**. Téměř polovina (45 %) respondentů využívala pomoc při zajištění stravy.
- § 43 % respondentů se domnívá, že **nabídka sociálních služeb v místě bydliště je dostatečná**, 40 % je přesvědčeno o opaku. V porovnání s ostatními jsou dotázaní nejméně spokojeni s flexibilitou poskytování služeb (čekací doba, poskytování služeb o víkendu).
- § **Zhoršení zdravotního stavu** opečovávaného nebo pečujícího je pro většinu respondentů **důvodem pro umístění nesoběstačné osoby do zařízení s trvalým pobytem**. S tím souvisí zjištění, že hlavním impulsem pro využívání sociální péče je nezvládnutí potřebné odborné péče.
- § **11 % respondentů má zkušenost s péčí o někoho blízkého v zařízení s dlouhodobým pobytem**. Tři čtvrtiny z nich (75 %) hodnotí tuto zkušenost rozhodně pozitivně nebo spíše pozitivně. Dotázaní nejčastěji oceňovali kompletnost péče a poskytování odborné zdravotní péče.
- § Na otázku, za jakých okolností je rozumné, aby se lidé **přestěhovali do domova důchodců**, respondenti odpovídali nejčastěji že **z vlastní vůle nebo když se o ně nedokáží postarat příbuzní či rodina**.

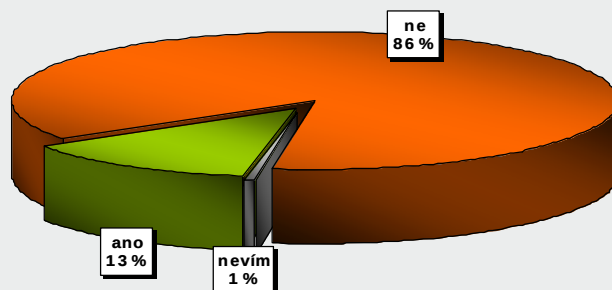
Ot. 2 - Jaké konkrétní informace by Vás v souvislosti se sociálními službami v Pardubickém kraji zajímaly?

GfK - Growth from Knowledge

GfK

Ot. 6 - Snažil(a) jste se v posledních 5 letech najít konkrétní ústav nebo poskytovatele sociální služby?

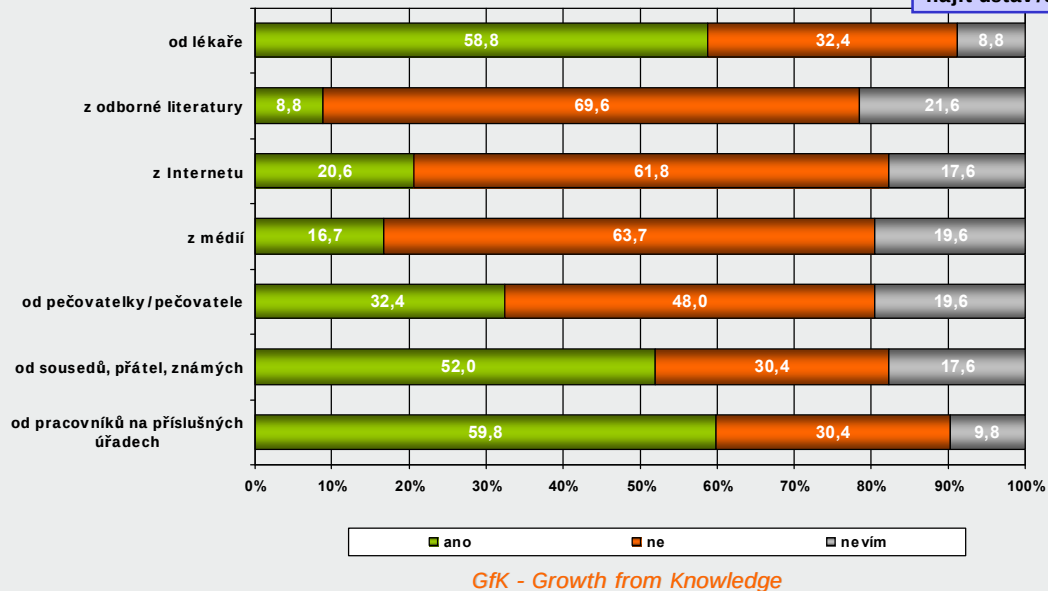

GfK - Growth from Knowledge

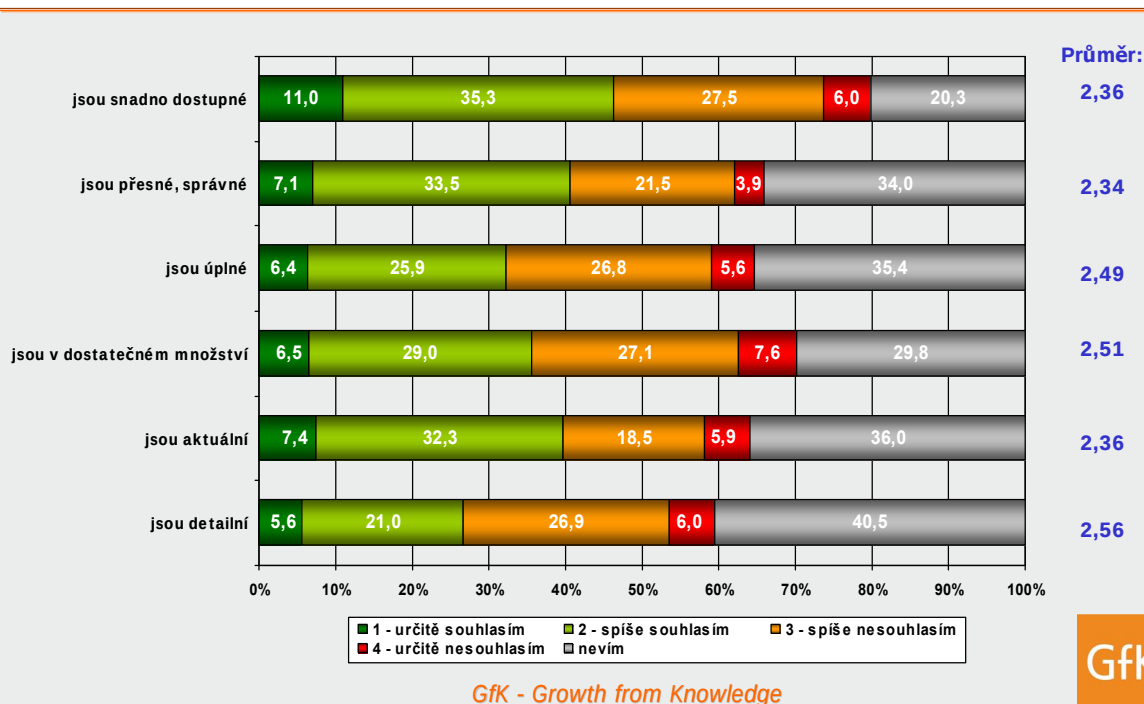
GfK

Ot. 7 - Jakým způsobem jste získával(a) tyto informace při vyhledávání konkrétního ústavu nebo poskytovatele sociálních služeb?

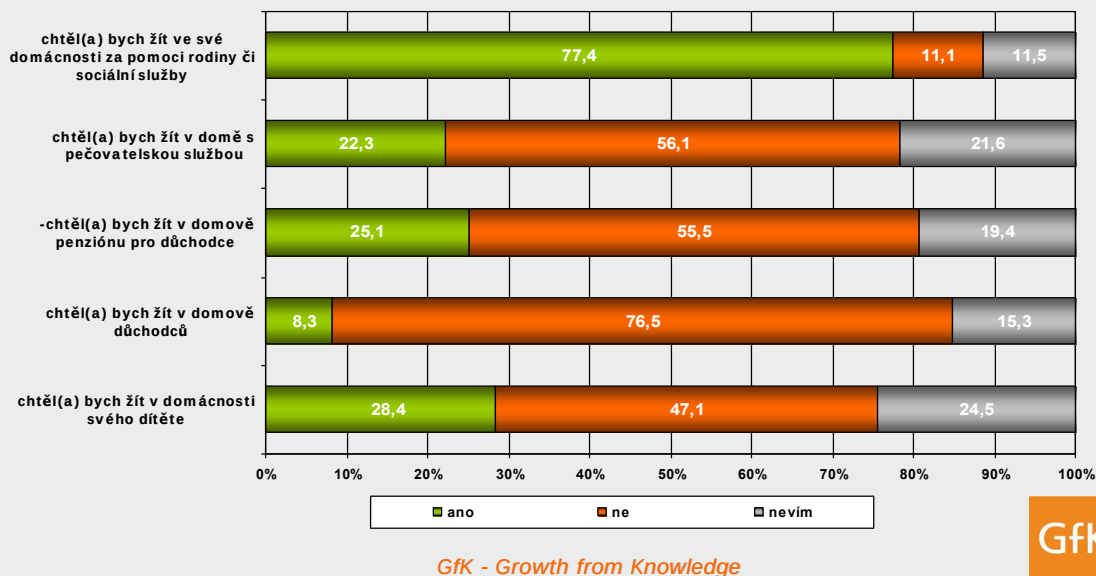
n = 102; snažil(a) se najít ústav/službu

Ot. 10 - Do jaké míry souhlasíte s těmito výroky o sociálních službách?

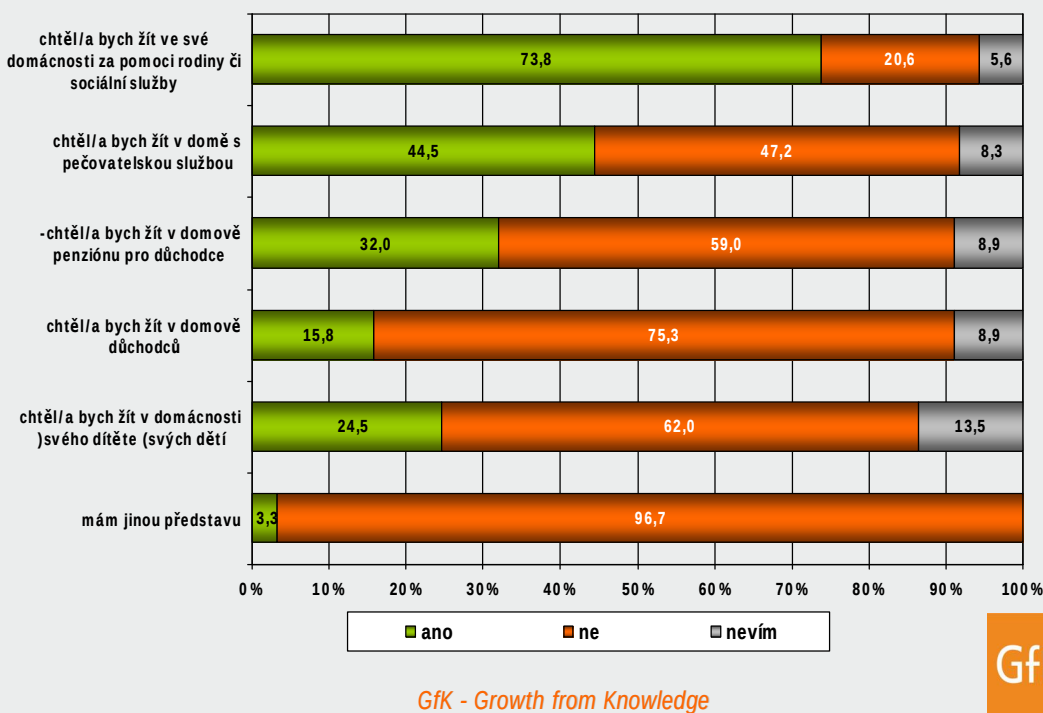

Ot. 13 - Souhlasíte s následujícími názory na život ve stáří?

Ot. 5 – Jak byste si přál/-a, aby bylo o Vás postaráno?

N=481

Výstupy z pracovních skupin

Finanční podpora sociálních služeb na období 2008–2010

Finanční podpora sociálních služeb v Pardubickém kraji se bude odvíjet podle cílů a aktivit v tomto plánu. Bude také záležet na možnostech státního rozpočtu, rozpočtu Pardubického kraje a kvalitě podaných projektů do SF EU. U opatření týkajících se konkrétních sociálních služeb bude pro orientaci uvedena předpokládaná podpora v roce 2007. Tato podpora bude navyšována nebo snižována podle potřeby služeb v kraji a možností výše jmenovaných rozpočtů.

Jednotliví poskytovatelé budou vybíráni ve výběrových řízeních – za to považujeme i grantové a dotační řízení.

Pracovní skupina děti mládež rodina

Popis stavu

Sociální služby v oblasti péče o rodinu a dítě jsou v Pardubickém kraji rozmístěny nerovnoměrně. Propojenost a návaznost služeb je nedostatečná, stejně tak informovanost (jak mezi poskytovateli, tak uživateli i veřejností).

Služby pro děti, mládež a rodinu se poskytují mnohdy nesystémově, což primárně pramení z faktu, že spadají do více rezortů (sociálního, zdravotnictví, školství...), které spolu poté nespolupracují. Také spolupráce mezi jednotlivými subjekty nefunguje, jak by měla. Případ mnohdy řeší odborníci z různých institucí nezávisle na sobě. Chybí tzv. „case management“, v čele s klíčovým pracovníkem, který koordinuje počáteční i následnou péči za účasti ostatních jednotlivců a institucí, kteří jsou s dětmi a mládeží v každodenním styku a kteří do výchovy nějakým způsobem zasahují (s rodiči, pedagogy, v některých případech s pracovníky dětských domovů, se školskými zařízeními, např. střediskem výchovné péče, pedagogicko-psychologickou poradnou, s orgánem sociálně-právní ochrany dětí, specialisty z oboru psychologie, psychiatrie...)

Pro tvorbu prvního plánu se skupina utvořila z odborníků – většinou poskytovatelů z různých oblastí péče o rodinu a dítě a ze zástupců několika obcí. Pro další práci na plánu bude žádoucí zúžit skupinu na oblast sociálně-právní ochrany a členové skupiny by měli být odborníci působící ve více než jednom okrese Pardubického kraje.

Při tvorbě plánu nebyly k dispozici relevantní analýzy potřeb z důvodu chybějících komunitních plánů většiny obcí Pardubického kraje. Skupina vycházela ze zkušeností z terénu, ze „*Studie sektoru nestátních neziskových organizací v Pardubickém kraji (svazek II)*“ První regionální rozvojové agentury z listopadu 2006. K otázkám náhradní rodinné péče a podpoře dysfunkčních rodin byl k dispozici *výstup ze strukturovaných rozhovorů* mezi o. s. Amalthea (sdružení podporující rozvoj péče o rodinu a dítě) a spolupracujícími organizacemi v Pardubickém kraji. Provedlo jej občanské sdružení Amalthea koncem roku 2006. Z lokalit, kde chyběl zástupce v pracovní skupině pro tvorbu střednědobého plánu, jsme obdrželi jen nepodložené a kusé názory pracovníků obcí.

Pro lepší koordinaci by mohla přispět i pracovní skupina WHO (Světové zdravotnické organizace), která vytvořila program „Zdraví pro všechny v 21. století“. Dokument byl zpracován na podmínky Pardubického kraje, konkrétně v cíli 4 (Zdraví mladých).

Věkové složení obyvatelstva Pardubického kraje a jeho okresů k 31. 12. 2006

	Pardubický kraj	v tom okresy			
		Chrudim	Pardubice	Svitavy	Ústí nad Orlicí
Obyvatelstvo celkem	507 751	104 784	162 175	101 839	138 953
v tom ve věku:					
0	5 248	1 034	1 649	1 032	1 533
1–4	19 099	3 901	5 790	3 885	5 523
5–9	23 579	4 925	6 948	4 925	6 781
10–14	28 097	5 943	7 979	6 074	8 101
15–19	32 978	7 094	9 763	6 715	9 406
celkem	109 001	22 897	32 129	22 631	31 344

Zdroj: ČSÚ

Případy řešené kurátory pro mládež – návrhy na předběžná opatření, návrhy na ústavní výchovu, přestupky – rok 2005

	Návrhy na předběžná opatření			Návrhy na ústavní výchovu			Přestupky
	Počet případů celkem	v tom		Počet případů celkem	v tom		Počet případů celkem
		dětí do 15 let	mladistvých		dětí do 15 let	mladistvých	
Pardubický kraj	30	9	21	38	19	19	356

Zdroj: MPSV

Náhradní rodinná péče – pěstounská péče a poručenství (přirůstek a úbytek dětí)

	Počet dětí v náhradní rodinné péči k 1.1. 2005	Počet dětí umístěných v průběhu sledovaného roku		Počet dětí v náhradní rodinné péči k 31.12. 2005		Zánik náhradní rodinné péče			
		celkem	z toho zdravotně postižených	celkem	z toho zdravotně postižených	na návrh pěstouna	na návrh OSPOD	zletilostí dítěte	jina k

Pardubický kraj	308	71	3	338	27	10	0	27	4
-----------------	-----	----	---	-----	----	----	---	----	---

Zdroj: MPSV

Pěstounská péče – počet pěstounských rodin

	Počet pěstounských rodin			
	celkem k 1.1. 2005	přírůstek	úbytek	celkem k 31.12. 2005
Pardubický kraj	214	53	28	239

Zdroj: MPSV

Žadatelé o náhradní rodinnou péči – osvojení, pěstounská péče, žádosti podle §78 zákona o rodině 94/1963 Sb.s

	počet podaných žádostí o osvojení			počet podaných žádostí o pěstounskou péči			počet podaných žádostí podle §78 zákona o rodině		
	k 1.1. 2005	podané žádosti ve sledovaném roce	k 31.12. 2005	k 1.1. 2005	podané žádosti ve sledovaném roce	k 31.12. 2005	k 1.1.2005	podané žádosti ve sledovaném roce	k 31.12. 2005
Pardubický kraj	178	56	202	51	40	59	3	8	3

Zdroj: MPSV

Děti s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou umístěné v ústavních zařízeních

	Počet dětí s nařízenou ústavní výchovou	z toho ve sledovaném roce byla ukončena ústavní výchova z důvodu			Počet dětí s uloženou ochrannou výchovou	z toho ve sledovaném roce byla ochranná výchova ukončena z důvodu		
		návrat do původní rodiny	umístění do NRP	zletilosti		návrat do původní rodiny	Umístění do NRP	zletilosti
Pardubický kraj	357	20	19	31	5	0	0	1

Zdroj: MPSV

Stručný popis cílové skupiny (skupin) a jejich hlavních problémů (potřeb)

Z pohledu poskytovatelů se jedná o širokospektrou skupinu, kterou lze dělit podle různých kategorií. Skupina se zabývala především službami sociální prevence a podporou v oblasti náhradní rodinné péče, kde je třeba zmapovat potřeby náhradních pěstounských a adoptivních rodin. Prozatím ze zkušeností pracovníků Krajského úřadu Pardubického kraje a organizace Amalthea (nestátní subjekt poskytující podpůrné služby náhradním rodinám na území Pk) vyplývá potřeba vyšší nabídky vzdělávacích akcí, víkendových pobytů tematicky zaměřených na určitou oblast vzdělávání a potřeba dostupnosti osobní asistence.

Vnitřní diferenciací oblasti

- děti a mládež ohrožené sociálně-negativními jevy
- mládež opouštějící dětské domovy, výchovné ústavy
- rodina v krizi (krizová intervence, následná pomoc)
- rodiny dysfunkční – v dlouhodobé krizové sociální situaci
- oblast náhradní rodinné péče (podpora náhradních rodin, zvýšení osvěty, prestiže, počtu žadatelů o pěstounskou péči)

Informace o poskytovaných službách v kraji:

Domy na půl cesty poskytují pobytové služby pro mladé dospělé do věku 26 let, opouštějící po dovršení zletilosti školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy. Domy jsou v případě potřeby otevřené i mladým lidem přicházejícím z dysfunkčního rodinného prostředí.

Na území Pardubického kraje fungují v Pardubicích, v Chrudimi, v Květné u Poličky v Žamberku (zahájil činnost k červnu 2007, registroval se u krajského úřadu Hradec Králové).

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (NZDM) poskytují anonymní ambulantní nebo terénní služby dětem ve věku od 6–26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy (potenciálně rizikovní jedinci).

V kraji tyto služby poskytují SKP-Centrum Pardubice (realizuje v Pardubicích a Vysokém Mýtě), Darjav Pardubice (pro romskou populaci), Šance pro Tebe Chrudim, Charita Přelouč, Bonanza ve Vendolí u Svitav, Pod střechou – Letohrad, Cema Žamberk. Je třeba ujednotit charakter této služby do podoby preventivně-sociální, aby zařízení nefungovala jen jako otevřené kluby, které nabízí volnočasové aktivity. Do budoucna by bylo vhodné motivovat všechna nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, aby získala akreditaci u České asociace streetwork jako garanci profesionality a kvality.

Sociálně-aktivizační programy pro rodiny jsou terénní nebo ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, u kterého je vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat, a u kterého existují další rizika ohrožení jeho vývoje. S tím souvisí i podpora zavedení individuální **terénní práce** v rodinách (v rámci sanace – nápravy selhávajících rodin).

Telefonická krizová pomoc: v kraji je v provozu jeden poskytovatel telefonické krizové linky s celokrajskou působností – Kontakt Ústí nad Orlicí.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
možnost a ochota poskytovatelů podílet se a spolupracovat na tvorbě Střednědobého plánu rozvoje soc. služeb v Pk počínající (někde rozvinuté) partnerství mezi organizacemi (spolupráce na společných projektech...) sociální pracovníce při obecních úřadech (v rámci oddělení sociálně právní ochrany)	absence komunitních plánů (neexistence analýz potřeb uživatelů, veřejnosti) nekoncepčnost – duplicitní péče o klienta nejasně vymezená skupina dětí, mládež a rodina (přesahy) nedostatečný informační systém o službách a komunikace mezi poskytovateli, návaznost služeb. nedostatečná informovanost o telefonické krizové intervenci (Ústí n. Orlicí) ne všechna nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (NZDM) pracují se starší klientelou – s cíl. skupinou mladistvých (14–18) některé NZDM fungují spíš jako volnočasové otevřené kluby v dětských domovech je různá kvalita přípravy pro vstup dítěte do rodiny (otázka zavedení pomocné metodiky) nedostatečná spolupráce dětských domovů s domy na půl cesty nedostatek akreditovaných vzdělávacích programů pro nově přijímané zaměstnance (ve službách sociální prevence) nízká informovanost veřejnosti o profesionální pěstounské péči. poddimezovaný management v NNO
Příležitosti	Hrozby
navození spolupráce – partnerství mezi poskytovateli při získávání finančních prostředků propojení a spolupráce s pedagogicko-psychologickými poradnami (ač jsou to školská zařízení, poskytují individuální pomoc rodině v krizi, obětem domácího násilí...) zlepšení meziresortní spolupráce (školství, zdravot, sociální sféry) zlepšení spolupráce dětských domovů s domy na půl cesty zúžení profilu skupiny na oblast sociálně právní ochrany dětí a mládeže oficiální statut skupiny pro spolupráci s krajským úřadem na tvorbě střednědobého plánu rozvoje vydefinování potřeb – důraz na kvalitu a výstupy z komun. plánů obcí evropské sociální fondy – možnost financování chybějících služeb zkvalitnění přístupu k informacím – informační systém na KrÚ (GIS mapy + registry), informační systémy při obecních úřadech rostoucí poptávka – zájem po službách nízkoprahových zařízení pro děti a mládež zkvalitnění služeb NZDM (možnost akreditace u České asociace streetwork) + rozšíření alespoň kontaktních míst do obcí II. a III. typu	absence funkční sítě sociálních služeb (nerovnoměrné rozložení v kraji – malá města nejsou pokryta službami) nedostatek kvalifikované pracovní síly (nevyhovující legislativa – stanovuje vysoké kvalifikační požadavky na pracovníky, nemožnost využití absolventů např. kulturní antropologie...) nekoncepčně vytvářená síť služeb pro rodiny s dětmi (část spadá pod resort školství, část pod sociální, část pod zdravotnictví) nedostatek financí na služby absence case managementu (řízení případové práce – prevence nesystémovosti a duplicity služeb) děti z dětských domovů po jeho opuštění selhávají – chybí sociální byty

Návrh Cílů a Opatření Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje – oblast děti, mládež a rodina

Cíl 1: Optimalizace terénních a ambulantních služeb

Přehled opatření:	<i>1.1 Podpora, udržení a zkvalitnění nízkoprahových zařízení pro děti a mládež v obcích II. a III. typu v Pardubickém kraji. 1.2 Analýza potřebnosti a využitelnosti nízkoprahových zařízení pro děti a mládež v jednotlivých obcích. 1.3 Podporovat rozvoj sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi. 1.4 Udržení provozu Centra psycho-sociální pomoci – Rodinné a manželské poradny v Pardubickém kraji.</i>
--------------------------	---

Cíl 2: Podporovat poskytování služeb v oblasti náhradní rodinné péče

Přehled opatření:	<i>2.1 Zmapování potřeb v oblasti náhradní rodinné péče. 2.2 Podporovat poskytování služeb v oblasti náhradní rodinné péče dle zjištěných potřeb. 2.3 Podpora odborného vzdělávání v oblasti náhradní rodinné péče. 2.4 Podpořit zvýšení informovanosti veřejnosti o službách náhradní rodinné péče.</i>
--------------------------	--

Cíl 3: Podpora rozvoje a zkvalitnění služeb stávajících domů na půl cesty

Přehled opatření:	<i>3.1 Podpořit spolupráci dětských domovů s domy na půl cesty 3.2. Podpořit stávající domy na půl cesty. 3.3 Podpořit rozvoj návazných terénních aktivizačních služeb spojených s bydlením.</i>
--------------------------	--

Cíl 1: Optimalizace terénních a ambulantních služeb

Stručný popis cíle:

Je třeba udržet a zkvalitnit stávající nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (NZDM), která se zabývají sekundární prevencí sociálně negativních jevů. Do budoucna je nezbytné zjistit jejich využitelnost a potřebnost. Zjistí-li se potřebnost v ostatních obcích II. a III. typu, bude snaha podpořit zavedení těchto služeb nebo kontaktního místa v těchto zmapovaných lokalitách Pk.

Zdůvodnění:

Nízkoprahovost „usnadňuje“ vyhledání dětí a mládeže ohrožených společensky nežádoucími jevy. Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež nabízí volnočasové aktivity, pomoc soc. pracovníka, předání kontaktu, případně zajištění doprovodu za odbornou službou, spolupráci s ostatními subjekty péče o rodinu a dítě.

V Pk existuje 6 nízkoprahových zařízení pro děti a mládež – SKP-Centrum Pardubice, Šance pro Tebe Chrudim, Charita Přelouč, Bonanza ve Vendolí u Svitav, Pod střechou Letohrad, Cema Žamberk. Některá dříve zavedená zařízení fungovala spíše jako otevřené kluby s nabídkou volnočasových aktivit bez ambulantní nebo terénní sociální práce.

Proto je třeba zkvalitňovat služby stávajících, případně nově vzniklých nízkoprahových zařízení pro děti a mládež, rozvíjet spolupráci mezi jednotlivými zařízeními, zejména z důvodu předávání zkušeností a metodiky od zkušenějších kolegů. Po splnění základního předpokladu úspěšné krajské registrace, by organizace měly usilovat o získání akreditace České asociace streetwork z důvodu garance profesionalizace služeb.

opatření 1.1.	Podpora, udržení a zkvalitnění nízkoprahových zařízení pro děti a mládež v obcích II. a III. typu v Pardubickém kraji
stručný popis opatření	§ <i>udržení a podpora stávajících NZDM v Pardubickém kraji pro neorganizovanou mládež</i> § <i>rozvoj služeb NZDM</i> § <i>rozvoj spolupráce pracovníků NZDM s ostatními subjekty péče o rodinu a dítě</i>
předpokládané dopady	§ <i>zkvalitnění poskytovaných služeb</i> § <i>návaznost služeb, flexibilita</i> § <i>zefektivnění následné péče o klienta – předávání informací mezi zainteresovanými subjekty</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>děti a mládež ohrožené sociálně-nežádoucími jevy</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>5 000 000,- Kč</i>
hlavní finanční zdroje	<i>rozpočet Pk, MPSV, obce</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>2008–2009</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>udržení služeb u stávajících NZDM</i> <i>rozvoj terénní práce v NZDM</i> <i>zkvalitnění služeb NZDM</i> <i>zvýšení počtu klientů využívající služby NZDM</i>

opatření 1.2.	Analýza potřebnosti a využitelnosti nízkoprahových zařízení pro děti a mládež v jednotlivých obcích
stručný popis opatření	§ <i>iniciovat zmapování potřebnosti a využitelnosti stávajících a případně nově vzniklých zařízení NZDM nebo jejich kontaktních míst na obcích II. a III. typu.</i>
předpokládané dopady	§ <i>profesionální služby NZDM s garancí kvality</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>děti a mládež ohrožené sociálně-nežádoucími jevy</i>
předpokládané finanční náklady	<i>dle předloženého projektu</i>
hlavní finanční zdroje	<i>rozpočet Pk, SF EU</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>06. 2008</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>analýzy potřeb a využitelnosti s výslednými doporučeními</i>

opatření 1.3.	Podporovat rozvoj sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi
stručný popis opatření	§ <i>rozvoj terénní práce v dysfunkčních rodinách (v jejich přirozeném prostředí)</i> § <i>včasné odhalení závažných problémů (prevence odebrání dětí do ústavní výchovy)</i> § <i>úzká spolupráce s ostatními subjekty péče o rodinu a dítě (s orgánem sociálně právní ochrany dětí, školou, lékařem)</i>

předpokládané dopady	§ <i>dohled nad rodinami, zvyšování sociálních dovedností, pomoc při výchově dětí</i> § <i>individuální pomoc dysfunkčním rodinám v jejich sociálním prostředí jako prevence jejich selhávání</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>rodiny s dětmi žijící v dlouhodobé krizové situaci, kde je ohrožen zdravý vývoj dítěte</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>1 500 000,- Kč</i>
hlavní finanční zdroje	<i>rozpočet Pk, MPSV, SF EU</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>rozvoj návazných terénních aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, využití této nabídky uživateli</i>

opatření 1.4.	Udržení provozu Centra psycho-sociální pomoci – Rodinné a manželské poradny v Pk
stručný popis opatření	§ <i>zjištění provozu zařízení a detašovaných okresních pracovišť</i>
předpokládané dopady	§ <i>poskytování služeb ve stejném rozsahu jako doposud</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>uživatelé potřebující odbornou pomoc</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>5 000 000,- Kč</i>
hlavní finanční zdroje	<i>rozpočet Pk, MPSV</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>stávající poskytovatel této služby zřizovaný Pk</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>fungující zařízení poskytující kvalitní deklarované služby</i>

Cíl 2: Podporovat poskytování služeb v oblasti náhradní rodinné péče

Stručný popis cíle:

Podpora poskytování služeb pěstounským a adoptivním rodinám na základě zjištěných potřeb.

Zdůvodnění:

V Pk je nedostatečný počet náhradních pěstounských rodin, které by navíc byly tolerantní ke zdravotnímu stavu, duševním schopnostem, věku a jiným okolnostem dětí žijících v ústavní péči. Navíc ve společnosti chybí povědomí o principu pěstounské péče. Této záslužné dlouhodobé pomoci dětem žijícím v dětských domovech se nedostává zaslouženého morálního ocenění a statut pěstouna nemá v naší zemi velkou prestiž. Následné vedení a podpora je náhradním rodičům poskytována sociálními pracovníky na obcích III. typu a pracovníci Krajského úřadu Pardubického kraje společně s psychologem pro náhradní rodinnou péči. Tato podpora, kterou stanovuje zákon 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí je nedostatečná. Kromě toho funguje v Pardubickém kraji nestátní nezisková organizace „Centrum pro náhradní rodinnou péči Amalthea“, která služby nabízí po celém Pk. Je více časově flexibilní, ale nestačí pokrýt poptávku ve všech především vzdálených místech regionu (Ústecko-Orlicko, Svitavsko, Králupy...). Podle zkušeností z terénu a z dotazníkového šetření s odborníky potřebují pěstounské rodiny následnou pomoc a podporu i nadále po převzetí dítěte/děti z ústavní výchovy. Jedná se především o možnost využití asistenční služby v případě velkých rodin,

rodin se zdravotně postiženým dítětem, možnost konzultací s odborníkem (psychologem, sociálním terapeutem), možnost dalšího vzdělávání a výměny zkušeností s ostatními pěstouny.

opatření 2.1.	Zmapování potřeb v oblasti náhradní rodinné péče
stručný popis opatření	§ analýza potřeb pěstounů a adoptivních rodičů (využití evidence soc. pracovníků na KrÚ a obcích)
předpokládané dopady	§ zjištění potřeb co největšího počtu stávajících náhradních rodičů
stručný popis cílové skupiny	náhradní rodiny v Pk – pěstounské a adoptivní
předpokládané finanční náklady	dle předloženého projektu
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, MPSV, SF EU
předpokládaní realizátoři opatření	kraj, obce, registrovaní poskytovatelé
časový horizont	12. 2008
předpokládané výstupy opatření	analýza potřeb

opatření 2.2.	Podporovat poskytování služeb v oblasti náhradní rodinné péče dle zjištěných potřeb
stručný popis opatření	§ posílení služeb následné podpory na základě analýz potřebnosti § zajištění dostupnosti služeb
předpokládané dopady	§ dostupnost potřebných služeb § spolupráce poskytovatelů s obcemi a krajským úřadem při poskytování služeb konkrétním rodinám a vzájemné předávání informací
stručný popis cílové skupiny	náhradní rodiny v Pk – pěstounské a adoptivní
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	260 000,- Kč
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, MPSV, SF EU
předpokládaní realizátoři opatření	subjekt vybraný ve výběrovém řízení
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	rozvoj a dostupnost podpůrných služeb na základě výstupů z analýz potřeb informování náhradních rodin o službách a poskytovatelích klienty využívané podpůrné služby zefektivnění následné podpory náhradním rodičům

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 2.3.	Podpora odborného vzdělávání v oblasti náhradní rodinné péče
stručný popis opatření	§ zajištění odborného vzdělávání pěstounů a adoptivních rodičů v oblasti výchovy dětí, náhradní rodinné péče § spolupráce s krajským úřadem, obcemi, odborníky z oblasti péče o rodinu a dítě
předpokládané dopady	§ nabídka kvalitních, opakovaně realizovaných vzdělávacích seminářů na odborná témata

stručný popis cílové skupiny	<i>náhradní rodiny v Pk – pěstounské a adoptivní</i>
předpokládané finanční náklady	<i>dle předloženého projektu</i>
hlavní finanční zdroje	<i>rozpočet Pk, SF EU</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekt vybraný ve výběrovém řízení ve spolupráci s Pk</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>rozvoj a dostupnost odborného vzdělávání pro náhradní adoptivní rodiče a pěstouny zvýšení odborných znalostí náhradních rodičů v této oblasti, oblasti výchovy dětí vzájemné setkávání náhradních rodin – možnost navázání kontaktů, výměny zkušeností</i>

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 2.4.	Podpořit zvýšení informovanosti veřejnosti o službách náhradní rodinné péče
stručný popis opatření	§ <i>osvěta, podpora rozsáhlé (opakované) informační kampaně v Pk za spoluúčasti nestátního neziskového sektoru, podnikatelského sektoru, obcí</i>
předpokládané dopady	§ <i>zvýšení informovanosti o službách náhradní rodinné péče u široké veřejnosti</i> § <i>zvýšení prestiže náhradních rodin ve společnosti</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>náhradní rodiny v Pk – pěstounské a adoptivní, veřejnost</i>
předpokládané finanční náklady	<i>dle předloženého projektu</i>
hlavní finanční zdroje	<i>rozpočet Pk, SF EU</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekt vybraný ve výběrovém řízení ve spolupráci s Pk</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>vyšší informovanost veřejnosti o službách náhradní rodinné péče vyšší počet žadatelů o náhradní rodinnou péči</i>

Cíl 3: Podpora rozvoje a zkvalitnění služeb stávajících domů na půl cesty

Stručný popis cíle:

Podpora rozvoje a zkvalitnění služeb stávajících domů na půl cesty. Mladí dospělí opouštějící školská ústavní zařízení potřebují dlouhodobou podporu při přechodu do běžného života při upevňování sociálních dovedností, hledání zaměstnání, samostatného bydlení, orientace v úředních záležitostech.

Zdůvodnění:

V Pardubickém kraji existují domy na půl cesty v Pardubicích, Chrudimi, Květné u Poličky, v Žamberku (zahájil činnost k červnu 2007, registrován u Krajského úřadu Hradeckého kraje). Někteří jedinci opouštějící ústavní zařízení mívají mnohdy negativní postoj k této pobytové službě, což pramení z neznalosti této služby, předsudků o stejné „režimovosti“ jako je v ústavních zařízeních, z neochoty stěhovat se do jiného okresu Pardubického kraje. Je třeba, aby školská ústavní zařízení spolupracovala s domy na půl cesty, s mladistvými – potencionálními klienty a odstranily se tyto iracionální mýty.

V domech na půl cesty mohou klienti pobývat 1–2 roky. I když se pracovníci snaží tyto mladé uživatele vést ke shánění vlastního bydlení (podnájem, založení stavebního spoření...), nejsou mnohdy schopni po 1–2 letech pobytu v domě na půl cesty žít zcela bez pomoci a podpory. Proto je třeba podporovat návazné terénní služby spojené s bydlením.

opatření 3.1.	Podpořit spolupráci dětských domovů s domy na půl cesty
stručný popis opatření	§ podpora a iniciace spolupráce ze strany krajského úřadu (odbor školství a sociálních věcí) § realizace společného setkání kraje, dětských domovů a poskytovatelů služeb domů na půl cesty § exkurze dětí z dětských domovů do domů na půl cesty
předpokládané dopady	§ rozvoj spolupráce zainteresovaných subjektů § zlepšení přípravy dětí v dětských domovech na vstup do samostatného života
stručný popis cílové skupiny	<i>pracovníci dětských domovů, domů na půl cesty, děti a mladiství odcházející ze školských ústavních zařízení</i>
předpokládané finanční náklady	<i>v rámci běžných aktivit</i>
hlavní finanční zdroje	<i>nebyla poskytnuta dotace</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>dětské domovy, domy na půl cesty ve spolupráci s Pk</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>navázání a rozvoj intenzivnější spolupráce zainteresovaných subjektů ve spolupráci s uživateli služeb odstranění negativní stigmatizace o službě Domů na půl cesty</i>

opatření 3.2.	Podpořit stávající domy na půl cesty
stručný popis opatření	§ podpora stávajících poskytovatelů § udržení a zkvalitnění nabídky služeb v domech na půl cesty
předpokládané dopady	§ zkvalitnění služeb ve stávajících domech na půl cesty
stručný popis cílové skupiny	<i>registrovaní poskytovatelé služeb domů na půl cesty, uživatelé</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>3 500 000,- Kč</i>
hlavní finanční zdroje	<i>rozpočet Pk, MPSV, obce</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>stávající poskytovatelé těchto služeb</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>udržený počet stávajících domů na půl cesty v Pk</i>

opatření 3.3.	Podpořit rozvoj návazných terénních aktivizačních služeb spojených s bydlením
stručný popis opatření	§ proškolení stávající personál v domech na půl cesty § zvýšit personální kapacitu pro terénní práci (posílit roli klíčových pracovníků) § výchozí pro poskytování služeb jsou individuální plány klientů

předpokládané dopady	§ zkvalitnění a rozvoj terénních aktivizačních služeb jako podpora samostatného bydlení po odchodu z domu na půl cesty
stručný popis cílové skupiny	děti a mládež odcházející z domů na půl cesty
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	nebyla poskytnuta dotace
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, MPSV, obce
předpokládaní realizátoři opatření	stávající poskytovatelé služeb v domech na půl cesty, případně další subjekty
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	rozvoj terénních aktivizačních služeb v návazném bydlení (po odchodu z domu na půl cesty) vyšší počet proškolených terénních pracovníků

Pracovní skupina dlouhodobá exkluze a krize

Popis stavu v oblasti péče Dlouhodobá sociální exkluze a krize

Na území Pardubického kraje je patrná regionální nevyváženost sítě sociálních služeb v dané oblasti. Zatímco na území krajského města a okresu Pardubice je většinovému spektru cílových skupin poskytována standardní péče v přijatelné kapacitě (byť nevhodně strukturované), na území okresu Chrudim a zejména okresů Ústí nad Orlicí a Svitavy chybí některé základní služby sociální prevence. Oblast Králícka není službami sociální prevence pro dané cílové skupiny pokryta téměř vůbec.

SOCIÁLNÍ EXKLUZE A KRIZE – KRIMINALITA, NEZAMĚSTNANOST A MARGINÁLNÍ SKUPINY Kriminalita v roce 2005*)

	Zjištěné trestné činy na 1 000 faktických obyvatel ¹⁾				Podíl pachatelů (%)		Hmotná škoda na 1 trestný čin (Kč)
	celkem	násilné a mravnostní	majetkové	hospodářské	recidivistů	mladistvých	
Pardubický kraj	19,6	1,3	12,2	3,1	25,2	3,9	49 026
v tom správní obvody:							
Česká Třebová	14,4	1,1	10,0	1,7	27,1	6,1	21 543
Hlinsko	12,1	1,1	7,6	1,5	16,8	6,1	33 269
Holice	17,8	1,6	11,9	1,6	20,5	3,7	50 353
Chrudim	18,2	0,9	12,2	2,1	17,0	3,3	78 522
Králíky	14,2	1,6	6,9	2,4	29,8	11,7	51 065
Lanškroun	13,7	0,5	8,8	1,9	28,6	4,5	20 998
Litomyšl	17,1	1,2	9,2	3,9	27,7	2,6	63 494

Moravská Třebová	16,4	1,4	9,3	2,0	24,2	2,4	29 596
Pardubice	27,5	1,4	17,5	5,3	28,2	2,9	52 083
Polička	15,2	1,7	8,1	2,3	22,7	5,6	47 609
Přelouč	28,6	2,4	18,2	3,1	31,2	6,2	23 418
Svitavy	19,0	1,2	9,6	4,7	20,9	2,2	61 855
Ústí nad Orlicí	16,9	1,0	9,9	2,9	23,3	4,6	32 773
Vysoké Mýto	19,1	1,2	12,2	2,5	26,0	6,3	34 375
Žamberk	11,3	1,1	7,0	1,3	31,6	5,1	30 298

*) sumarizace za správní obvody z dat služeben PČR

1) odhad počtu skutečně přítomného obyvatelstva (nejen bydlící osoby)

Uchazeči o zaměstnání v Pardubickém kraji a jeho okresech k 31. 12. 2006

	Uchazeči o zaměstnání neumístění celkem		z toho dosažitelní		Uchazeči s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	
	absolutně	index 2006/2005	absolutně	index 2006/2005	absolutně	index 2006/2005
Pardubický kraj	19 369	85,0	18 381	84,7	6 853	90,6
v tom okresy:						
Chrudim	4 097	86,4	3 853	87,0	1 565	91,8
Pardubice	4 729	82,1	4 500	81,4	1 838	90,1
Svitavy	5 596	88,7	5 402	88,6	1 708	90,9
Ústí nad Orlicí	4 947	82,9	4 626	82,1	1 742	89,7
	z celkového počtu uchazečů o zaměstnání					
	ženy		osoby se zdravotním postižením		absolventi škol	
	absolutně	index 2006/2005	absolutně	index 2006/2005	absolutně	index 2006/2005
Pardubický kraj	10 218	87,1	3 862	96,1	1 324	75,4
v tom okresy:						
Chrudim	2 118	87,1	886	94,3	305	67,9
Pardubice	2 547	84,3	1 062	89,2	323	81,0
Svitavy	2 891	90,5	1 019	94,7	372	82,9
Ústí nad Orlicí	2 662	86,4	895	110,2	324	70,4

Sociální práce s příslušníky marginálních skupin v roce 2005

	Počet evidovaných	v tom			Počet občanů propuštěn	v tom		
		počet občanů,	počet klientů,	počet klien		počet občanů,	počet klientů,	počet klien

	občanů celkem	jimž byla poskytnuta jednorázová pomoc	jimž byla poskytována pomoc	tů ve vězení, s nimiž se pracuje	ých z vězení	jimž byla poskytnuta jednorázová pomoc	jimž byla poskytována pomoc	tů ve vězení, s nimiž se pracuje
Pardubický kraj	1 309	336	314	155	540	232	174	100

Popis vnitřní diferenciacce oblasti

Oblast Dlouhodobá sociální exkluze a krize může být vhodně rozdělena na:

- osoby bez přístřeší
- oběti domácího násilí
- osoby příslušné k romské komunitě
- osoby v akutní psychosociální krizi
- osoby jinak sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené

Stručný popis cílové skupiny (skupin) a jejich hlavních problémů (potřeb)

OSOBY BEZ PŘÍSTŘEŠÍ: Muži bez přístřeší jsou nejčastějšími představiteli této cílové skupiny. Uživatelé bez rozdílu věku využívají služeb nízkoprahových denních center (na území kraje působí jediné zařízení v Pardubicích), mladí dospělí uživatelé mohou využívat služeb Domů na půli cesty (Pardubice, Chrudim, Žamberk, Květná u Poličky), pro osoby dospělého a staršího dospělého věku je určen azylový dům (Pardubice), senioři nemají k dispozici vhodný typ služby.

Ženy bez přístřeší mohou využívat služeb sociální prevence jen výjimečně, nejsou-li současně matkami s dětmi. Jde o velmi ohrožený segment cílové skupiny.

Pro matky s dětmi jsou na území kraje zřízeny čtyři azylové domy (Pardubice, Svitavy, Koclířov u Svitav, Žamberk). Lůžka v těchto zařízeních mohou příležitostně využít i ženy – oběti domácího násilí, tento typ služby pro ně ovšem není vhodným útočištěm.

OBĚTI DOMÁCÍHO NÁSILÍ: na území kraje neexistují specializované pobytové služby pro tuto cílovou skupinu. Ambulantní služby jsou poskytovány v okresech Pardubice a Chrudim, krizovou pomoc na území kraje koordinuje Intervenční centrum pro oběti domácího násilí.

OSOBY PŘÍSLUŠNÉ K ROMSKÉ KOMUNITĚ využívají úzkého spektra služeb sociální prevence, poskytovaných městskými úřady, úřady práce a romskými neziskovými organizacemi. Neodpovídá kapacita ani struktura služeb, chybí systémový přístup.

OSOBY V AKUTNÍ PSYCHOSOCIÁLNÍ KRIZI nemohou na území kraje využít žádné specializované ambulantní pracoviště. Pomoc je cílové skupině nesystémově distribuována poskytovateli jiných služeb sociální prevence.

OSOBY JINAK SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ NEBO SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM OHROŽENÉ jsou představovány především sociálně nepřízpůsobivými seniory, osobami z ústavní péče, osobami z výkonu trestu, osobami odcházejícími z dětských domovů. Využívají výše uvedené služby sociální prevence, které pro ně nejsou vždy věcně přiměřené.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
- dostatečné pokrytí území sítí sociálního poradenství - dostatečné pokrytí území službami telefonické a internetové krizové intervence	- nevyhovující poměr krizových a pobytových lůžek pro muže bez přístřeší v krajském městě (v neprospěch krizových lůžek) - absence azylového domu pro ženy a matky s dětmi v okrese Chrudim - nedostatečnost návazného bydlení pro všechny typy pobytových služeb
Příležitosti	Hrozby
- využít SF EU (ROP NUTS II Severovýchod, OPLZZ) pro rozvoj intervenčních center pro oběti domácího násilí a ambulantních služeb pro oběti domácího násilí a osoby v krizi pokrývajících všechna čtyři bývalá okresní města a Králicko - využít SF EU (ROP NUTS II Severovýchod, OPLZZ) k výstavbě azylového domu pro muže bez přístřeší v Pardubicích s kapacitou 15–20 lůžek, což umožní využít stávající budovu azylového domu jako nocležnu pro muže a ženy bez přístřeší a nízkoprahové denní centrum - využít SF EU (ROP NUTS II Severovýchod, OPLZZ) k výstavbě azylového domu pro ženy a matky s dětmi v Chrudimi - využít SF EU (ROP NUTS II Severovýchod, OPLZZ) k výstavbě centra pobytových služeb pro sociálně nepřízpůsobené občany na území krajského města - na základě evaluace občanských poraden a analýzy služeb poskytovaných občanskými poradnami na území kraje optimalizovat počet krajem podporovaných poraden - podporovat rozvoj chráněných dílen a vznik sociálních firem pro osoby ohrožené sociálním vyloučením	- absence funkční ambulantní sítě pro krizovou intervenci mimo město Chrudim - absence funkční sítě intervence (resp. ambulantní péči) pro oběti domácího násilí pokrývající vyváženě celé území kraje - absence nocležny pro ženy na území krajského města - absence efektivní sítě podpory terénní práce s etnickými menšinami - absence nocležny pro muže ve městě Ústí nad Orlicí a samostatné nocležny pro území Králicka - neexistence nízkoprahových denních center u nocležen provozovaných mimo území krajského města - absence centra pobytových služeb pro sociálně nepřízpůsobené občany z území kraje alespoň na území krajského města

Návrh Cílů a Opatření Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje – oblast péče o občany v dlouhodobé sociální exkluzi a krizi

Cíl 1: Optimalizace sítě poradenství, denních center, krizové intervence a terénní práce v oblasti sociální prevence

Přehled opatření:	1.1. Provést optimalizaci počtu a struktury krajem podporovaných zařízení poskytující odborné sociální poradenství na základě evaluace těchto zařízení a analýzy potřebnosti těchto služeb. 1.2 Podpořit vytvoření sítě center krizové pomoci a intervenčních center pro pomoc obětem domácího násilí tak, aby krizové centrum bylo umístěno v každém okrese. 1.3 Udržení nízkoprahového denního centra pro osoby bez přístřeší. 1.4 Ověření potřebnosti nízkoprahových denních center pro osoby bez přístřeší v obcích na území Pardubického kraje a optimalizace počtu těchto zařízení.
--------------------------	---

Cíl 2: Optimalizace sítě pobytových služeb sociální prevence

Přehled opatření:	2.1 Optimalizovat strukturu pobytových služeb v Pk. Podpořit změnu poměru lůžek pro dlouhodobý pobyt a krátkodobý pobyt mužů bez přístřeší na území krajského města ve prospěch krátkodobého pobytu. 2.2 Podpořit zřízení azylového domu pro ženy a matky s dětmi v okrese Chrudim. 2.3 Podpořit zřízení domova se zvláštním režimem na území Pardubického kraje. 2.4 Optimalizovat počet lůžek nocležen pro muže v okrese Ústí nad Orlicí.
--------------------------	---

Cíl 1: Optimalizace sítě poradenství, denních center, krizové intervence a terénní práce v oblasti sociální prevence

Stručný popis cíle:

Kvantifikovat a kvalifikovat strukturu poskytovaných ambulantních a terénních služeb sociální prevence tak, aby výsledná struktura a kapacita byla efektivní a odpovídala jak potřebám cílové skupiny, tak finančním možnostem Pardubického kraje.

Zdůvodnění:

Ambulantní služby sociální prevence jsou poskytovány nekonceptně, některé služby chybí, jiné jsou předimenzovány.

opatření 1.1	Provést optimalizaci počtu a struktury krajem podporovaných zařízení poskytujících odborné sociální poradenství na základě evaluace těchto zařízení a analýzy potřebnosti těchto služeb
stručný popis opatření	§ vytvořit mapu současných služeb § stanovit kritéria evaluace § provést evaluaci zařízení, která hodnotícím procesem

	neprošla § rozhodnout o rozdělení a objemu podpory kraje
předpokládané dopady	§ efektivní financování § rovnoměrné pokrytí území § standardní kvalita § dostatečná kapacita
stručný popis cílové skupiny	poskytovatelé služeb poradenství a krizové intervence osobám v akutní nebo hrozící sociální a psychosociální krizi
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	2 000 000,-Kč
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, MPSV
předpokládaní realizátoři opatření	subjekty vybrané ve výběrovém řízení
časový horizont	do 31. 12. 2008.
předpokládané výstupy opatření	provedená evaluace a hodnotící zpráva seznam a kapacita krajem podporovaných ambulantních služeb

opatření 1.2	Podpořit vytvoření sítě center krizové pomoci a intervenčních center pro pomoc obětem domácího násilí tak, aby krizové centrum bylo umístěno v každém okrese
stručný popis opatření	§ definovat služby poskytované ambulantním krizovým centrem § definovat regionální specifika § zrealizovat výběrové řízení na budoucí poskytovatele § připravit (financovat) projekt pro SF EU § rozhodnout o struktuře a objemu vybraných poskytovatelů
předpokládané dopady	§ zřízení chybějící služby § propojení podobných typů služeb v jednom místě § rovnoměrné pokrytí území § standardní kvalita § dostatečná kapacita
stručný popis cílové skupiny	osoby v akutní nebo hrozící sociální a psychosociální krizi a oběti domácího násilí.
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	2 000 000,- Kč
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk., MPSV, SF EU
předpokládaní realizátoři opatření	subjekty vybrané ve výběrovém řízení
časový horizont	mapování do 12. 2008, podpora 2008–2010
předpokládané výstupy opatření	zpracovaná koncepce systemizace služby projektová dokumentace pro SF EU

opatření 1.3	Udržení nízkoprahového denního centra pro osoby bez přístřeší
stručný popis opatření	§ podpora nízkoprahového denního centra na území krajského města
předpokládané dopady	§ snížení výskytu a intenzity negativních jevů spojených s cílovou skupinou
stručný popis cílové skupiny	osoby bez přístřeší.
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	100 000,- Kč
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, MPSV
předpokládaní realizátoři opatření	stávající poskytovatel této služby
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	poskytované služby v nízkoprahovém denním centru na území krajského města

opatření 1.4	Ověření potřebnosti nízkoprahových denních center pro osoby bez přístřeší v obcích na území Pardubického kraje a optimalizace počtu těchto zařízení
stručný popis opatření	§ stanovit kritéria potřebnosti § provést průzkum § vyhodnotit průzkum § rozhodnout o struktuře a objemu dále podporovaných služeb
předpokládané dopady	§ efektivní financování § pokrytí území dle potřeb obcí a regionů § dostatečná kapacita
stručný popis cílové skupiny	osoby bez přístřeší
předpokládané finanční náklady	dle předloženého projektu
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, SF EU
předpokládaní realizátoři opatření	nositel opatření: subjekt vybraný ve výběrovém řízení partner opatření: Pracovní skupina Dlouhodobá sociální exkluze a krize.
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	provedený průzkum potřebnosti určení potřebné kapacity a umístění služeb v Pk

Cíl 2 : Optimalizace sítě pobytových služeb sociální prevence

Stručný popis cíle:

Optimalizovat strukturu, územní pokrytí a kapacitu pobytových služeb sociální prevence při zachování finanční udržitelnosti jejich provozu.

Zdůvodnění:

Pobytové služby sociální prevence jsou poskytovány nekoncepčně, některé služby chybí, jiné jsou předimenzovány.

opatření 2.1	Optimalizovat strukturu pobytových služeb v Pk. Podpořit změnu poměru lůžek pro dlouhodobý pobyt a krátkodobý pobyt mužů bez přístřeší na území krajského města ve prospěch krátkodobého pobytu.
stručný popis opatření	§ zrealizovat výběrové řízení na budoucího poskytovatele § připravit projekt (financovat přípravu projektu) do SF EU § stanovit objem budoucí podpory § podpora stávajících pobytových zařízení
předpokládané dopady	§ efektivní struktura lůžek na území krajského města § uvolnění přebytečných kapacit pro zřízení pobytové služby pro ženy bez přístřeší – vznik chybějící služby v území § snížení výskytu a intenzity negativních jevů spojených s cílovou skupinou
stručný popis cílové skupiny	osoby bez přístřeší (200 osob za rok)
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	azylové domy: 4 500 000,- Kč nocležny: 1 000 000,- Kč transformace: dle předloženého projektu
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, MPSV, SF EU
předpokládaní realizátoři opatření	stávající registrovaní poskytovatelé, případně další subjekty vybrané ve výběrovém řízení
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	změna poměru lůžek pro dlouhodobý a krátkodobý pobyt

opatření 2.2	Podpořit zřízení azylového domu pro ženy a matky a děti v okrese Chrudim
stručný popis opatření	§ zjistit optimální počet lůžek § vybrat budoucího poskytovatele § připravit (financovat) projekt pro SF EU § stanovit objem budoucí podpory
předpokládané dopady	§ vznik chybějící sociální služby v území § snížení výskytu a intenzity negativních jevů v cílové skupině
stručný popis cílové skupiny	ženy a matky s dětmi bez přístřeší v okrese Chrudim.
předpokládané finanční náklady	dle předloženého projektu
hlavní finanční zdroje	SF EU, státní rozpočet, rozpočet Pk
předpokládaní realizátoři opatření	subjekty vybrané ve výběrovém řízení partneři opatření: OSV, MěÚ Chrudim; Centrum J. Pestalozziho Chrudim
časový horizont	do 30. 6. 2008
předpokládané výstupy opatření	projektová dokumentace pro SF EU

opatření 2.3	Podpořit zřízení domova se zvláštním režimem
stručný popis opatření	§ definovat cílové skupiny § zjistit optimální počet lůžek § oslovit potenciální poskytovatele § připravit (financovat) projekt pro SF EU § stanovit objem budoucí podpory
předpokládané dopady	§ zřízení chybějící služby v území § snížení výskytu a intenzity negativních jevů spojených s cílovou skupinou
stručný popis cílové skupiny	<i>přesná cílová skupina bude určena</i>
předpokládané finanční náklady	<i>dle předloženého projektu</i>
hlavní finanční zdroje	<i>SF EU, státní rozpočet, rozpočet Pk</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>do 30. 6. 2008</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>projektová dokumentace pro SF EU</i>

opatření 2.4	Optimalizovat počet lůžek nocležen pro muže v okrese Ústí nad Orlicí
stručný popis opatření	§ zjistit optimální počet lůžek § stanovit objem budoucí podpory
předpokládané dopady	§ stanovit potřebnost této služby v daném území včetně kapacity
stručný popis cílové skupiny	<i>muži bez přístřeší</i>
předpokládané finanční náklady	<i>dle předloženého projektu</i>
hlavní finanční zdroje	<i>SF EU, státní rozpočet, rozpočet Pk</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>do 31. 12. 2008.</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>průzkum potřebnosti a případně optimální kapacity nocležny v okrese Ústí nad Orlicí</i>

Pracovní skupina drogy

Popis stavu v oblasti péče o osoby ohrožené drogovou závislostí

Z důvodu zániku jediného poskytovatele služeb pro drogově závislé v kraji, občanského sdružení Klub hurá kamarád nedisponujeme daty o drogové scéně za rok 2006, popis současného stavu v oblasti péče o osoby ohrožené drogou tedy vychází z dat z roku 2005.

V roce 2005 nebyly zaznamenány zásadní změny ve vývoji drogové scény a cílové populace. V Pardubickém kraji zůstávají nejvíce užívanými drogami legální drogy alkohol a tabák. Z ilegálních drog je mezi uživateli nejčastější užívání kanabisových (konopných) a tanečních drog. Z pohledu zneužívání drog s vysokým rizikem zůstává drogová scéna v Pardubickém kraji výhradně pervitinová, užívání heroinu a jiných opiátů je výjimečné, podíl těchto uživatelů zůstává pod hranicí 10 %.

Pro regionální drogové scény je typické víkendové užívání drog, pro centrum scény (Pardubice a okolí) je spíše typické excesivní užívání. V centru scény se soustředí i malá skupina uživatelů opiátů, kde jsou zastoupeni jak uživatelé heroinu a subutexu, tak i čistě sezónní uživatelé surového opia. Mezi uživateli je rozšířené sezónní užívání přírodních drog (lysohlávky, durman). V roce 2005 byl zaznamenán mírný trend růstu zneužívání léků. Časté je kombinované užívání všech typů drog, včetně léků, a alkoholu.

Dle závěrečných zpráv protidrogových zařízení v kraji bylo v roce 2005 v kontaktu s některým z programů pro uživatele drog celkem 515 klientů. Z celkového počtu klientů bylo 324 injekčních uživatelů, 391 klientů jako primární drogu zneužívalo pervitin, 9 klientů heroin, 28 klientů kanabinoidy (drogy, jejichž základ tvoří konopí seté), 3 klienti extázi (taneční droga) a 9 klientů těkavé látky. Průměrný věk klientů, kteří jsou v kontaktu s některým z programů pro uživatele drog v kraji, byl 24,2 let. V roce 2005 se podařilo navázat kontakt s romskou (i olašskou) komunitou v Pardubicích. Terénní pracovníci romského sdružení provedli v komunitě 156 intervencí zaměřených na užívání drog.

V Pardubickém kraji je odhadován z dat zjištěných v rámci studie „Zhodnocení drogové situace v PK“ (Minařík, Zahradník, 2003) počet 726–952 problémových uživatelů. Kvalifikovaný odhad pracovníků služeb harm reduction (služby orientované na zmírňování zdravotních a sociálních rizik spojených s užíváním drog) činí 800 problémových uživatelů v Pardubickém kraji.

Počet klientů využívajících služby v oblasti prevence a léčby v užívání alkoholu a návykových látek

	Služby harm reduction/ počet i.v. uživatelů drog	Služby harm reduction na taneční scéně	Služby léčby Počet osob/počet léčených	Následná péče (ambulantní)
Klienti NNO	458/301	335	266/31	3
Klienti AT ambulancí	0	0	2 052	0
Kraj celkem	458/301	335	2 318	0

Cílové skupiny a jejich potřeby

Cílové skupiny	Potřeby cílových skupin
Primární cílové skupiny:	
Experimentátoři s drogou	poradenství, programy selektivní prevence
Problémoví uživatelé drog	programy harm reduction (terénní programy, kontaktní centrum),

		ambulantní léčby
Osoby se zájmem o léčbu nebo podporu v abstinenci	⇒	ambulantní léčba, doléčovací programy
Rodiče a blízké osoby uživatelů drog	⇒	poradenství
Sekundární cílové skupiny:		
Děti a mládež potenciálně ohrožené drogou a dalšími sociálně patologickými jevy	⇒	programy primární prevence, centrum primární prevence
Pedagogičtí pracovníci škol	⇒	programy primární prevence, centrum primární prevence

Informace o poskytovaných službách v kraji

- ✦ **Terénní programy o. s. Laxus** poskytují injekčním uživatelům drog služby vedoucí ke snižování sociálních a zdravotních rizik v Pardubicích a dalších městech Pardubického kraje. Služby jsou zaměřeny zejména na nitrožilní uživatele drog, osoby přímo ohrožené drogami a osoby experimentující s drogami. Služby jsou poskytovány anonymně a zdarma. V terénu je poskytována výměna injekčních stříkaček, distribuce specifického zdravotnického materiálu, informace a poradenství, krizová intervence a služby sběru a likvidace použitých injekčních stříkaček.
- ✦ **Kontaktní centrum o. s. Laxus** je nízkoprahové zařízení poskytující veškeré služby harm reduction, tedy služby, které pomáhají uživatelům drog a jejich blízkým snižovat rizika spojená s užíváním drog. Program je určen pro injekční uživatele nelegálních drog, blízké osoby uživatelů drog a neinjekční uživatele drog ve specifických životních situacích. V programu je poskytován výměnný injekční program, sociální práce, sociálně-právní poradenství, motivační programy, zprostředkování léčby, krizová intervence, potravinový a hygienický servis, základní zdravotní ošetření, poradenství a informace.
- ✦ **Ambulantní centrum o. s. Laxus** je zařízení nabízející bezplatnou ambulantní léčbu, ambulantní program následné péče, individuální a skupinové poradenství a poradenství pro rodiče a osoby blízké uživatelům drog. Služby jsou určeny uživatelům drog motivovaným k léčbě, osobám experimentujícím s drogami, uživatelům drog po návratu z léčby nebo výkonu trestu a osobám blízkým uživatelům drog.
- ✦ **Drogové služby ve vězení** jsou poskytovány ve věznici v Pardubicích uživatelům drog, kteří se nacházejí ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody.
- ✦ **AT a psychiatrické ambulance** jsou ambulantní zdravotnická zařízení pro léčbu závislosti na alkoholu, tabáku a drogách. Léčba i poradenství jsou poskytovány bezplatně ze zdravotního pojištění. AT ambulance sídlí v Pardubicích, Svitavách, Chrudimi, Hlinsku, Lanškrouně, Ústí nad Orlicí, Poličce a Žamberku.
- ✦ **Občanské sdružení ADYKT** je sdružení zaměřující se na primárně preventivní aktivity, průzkumy v oblasti primární prevence a evaluaci. Působí v celém Pardubickém kraji.

- ✦ **Občanské sdružení PROUD** je sdružení realizující interaktivní programy primární prevence – GO programy. Působí v celém Pardubickém kraji.
- ✦ **Poradny pro riziková chování Zdravotního ústavu se sídlem v Pardubicích** nabízí poradenství a vyšetření protilátek proti HIV (syndrom získané imunitní nedostatečnosti způsobující nemoc AIDS), hepatitidy (virový zánět jater) B, C a další vyšetření pro osoby s rizikovým chováním a osoby užívající drogy a jejich blízké. Poradny sídlí v Pardubicích, Chrudimi, Ústí nad Orlicí a Svitavách.
- ✦ **Poradna pro odvykání kouření Zdravotního ústavu se sídlem v Pardubicích** nabízí pomoc při odvykání kouření. Poradny sídlí v Pardubicích, Chrudimi, Ústí nad Orlicí a Svitavách.
- ✦ **Pedagogicko-psychologické poradny** poskytují poradenství v oblasti sociálně-patologických jevů, primárně-preventivní aktivity, individuální a rodinné terapie. Metodicky vedou a koordinují školní metodiky prevence. Poradny sídlí v Pardubicích, Chrudimi, Ústí nad Orlicí a Svitavách.
- ✦ **Střediska výchovné péče** poskytují individuální, rodinné a skupinové terapie v oblasti sociálně-patologických jevů. Sídlí v Chrudimi, Pardubicích a Ústí nad Orlicí.
- ✦ **Odborný léčebný ústav ALBERTINUM Žamberk, psychiatrické oddělení** je zdravotnické zařízení, které nabízí detoxikaci a krátkodobou hospitalizaci a léčení akutních stavů.

V kraji chybí doléčovací programy, detoxikace, programy ústavní léčby, terapeutická komunita a centrum primární prevence.

Zpracované analýzy

Při zpracovávání plánu jsme vycházeli z těchto dokumentů:

- Studie sektoru nestátních neziskových organizací v Pardubickém kraji (svazek II) – 2006
- Výroční zpráva Specializovaného pracovního týmu TOXI Policie ČR správy Východočeského kraje za rok 2006
- Výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky za rok 2005
- Zhodnocení drogové situace v Pardubickém kraji – 2003
- Výroční zpráva ČR Hygienické stanice hl. m. Prahy za rok 2006
- Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2005
- Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách v roce 2003
- Tanec a drogy 2000 a 2003
- Srovnání užívání drog a jeho dopadů v krajích České republiky v roce 2002

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
---------------	---------------

• kontaktní centrum terénní programy AT poradny služby ve věznici poradny pro riziková chování komise Rady Pardubického kraje dotační politika kraje systém metodiků prevence protidrogový koordinátor na obci III. typu vzdělávání pedagogů v prevenci přehlednost kraje služby přehledné a jasně strukturované existence služeb nízkoprahových zařízení pro děti a mládež certifikace drogových služeb nabídka programů prevence pro děti již od předškolního věku	převaha měst s nižším počtem obyvatel 1 kontaktní centrum nízký počet nízkoprahových služeb pro děti a mládež chybí informovanost a komunikace mezi NZDM a specifickými drogovými službami chybí služby NZDM pro cíl. skupinu 15–19 let personální zajištění služeb nízká finanční částka na protidrogovou politiku a primární prevenci nízká informovanost politiků o protidrogové politice nízká motivace škol zabývat se primární prevencí vznik nové služby bez navázaných kontaktů chybí probační resocializační programy chybí centrum primární prevence chybí rezidenční doléčovací zařízení pro uživatele drog po léčbě nízká nabídka programů primární prevence pro školy a nedostatečný systém jejich aplikace nízká orientace programů primární prevence na legální drogy nedostatečná kapacita AT lékařů a AT ordinací nízký podíl státních zdrojů (MPSV ČR, MZ ČR, RVKPP) ve financování NNO (jen 50 % z možných 70 %)
Příležitosti	Hrozby
• zlepšení spolupráce mezi obcemi v oblasti drogové problematiky spolupráce specifických drogových služeb s návaznými stávajícími službami zaplnění „bílých míst“ na mapě kraje tlak na finanční a personální posílení stávajících možností v primární prevenci vydefinování potřeb rozvoj drogových služeb v kraji (převzetí služeb) ROP – možnost financování chybějících služeb rozvoj probačních programů pro uživatele drog vznik centra Primární prevence	díky specifčnosti drogových služeb jejich uzavření vůči okolí – nespolečnost v síti tlak na suplování (respecifikaci) jiných služeb nedostatek financí na služby zakonzervování současného stavu „my to nějak uděláme“ – tlak na provoz služeb za zhoršujících se podmínek jeden poskytovatel všech služeb v kraji vysoká incidence uživatelů legálních drog a drog s tzv. nižším rizikem nedostatečné pokrytí potřeb AT ambulancemi

Koncepční dokumenty:

- Národní strategie protidrogové politiky na období 2005–2009
- Akční plán realizace národní strategie protidrogové politiky na období 2005–2006
- Strategie protidrogové politiky Pardubického kraje na období 2005–2009

- Program rozvoje Pardubického kraje
- Program „Zdraví 21“ v podmínkách Pardubického kraje

Návrh Cílů a Opatření Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje – oblast péče o osoby ohrožené drogou

Cíl 1: Vznik centra primární prevence drogových závislostí a rizikového chování

Přehled opatření:	1.1 Zajištění prostředků pro vznik centra primární prevence. 1.2 Vznik centra primární prevence a zajištění služeb.
--------------------------	--

Cíl 2: Příprava a vznik zařízení doléčovací péče pro uživatele drog

Přehled opatření:	2.1 Zajištění prostředků pro vznik zařízení. 2.2 Vznik zařízení doléčovací péče pro uživatele drog a zajištění služeb – služby následné péče.
--------------------------	--

Cíl 3: Podpora stabilizace a rozvoje stávajících služeb pro uživatele drog v Pardubickém kraji

Přehled opatření:	3.1 Podpora terénních programů. 3.2 Zajištění činnosti kontaktního centra. 3.3 Rozvoj ambulantních služeb.
--------------------------	--

Cíl 1: Vznik centra primární prevence drogových závislostí a rizikového chování

Stručný popis cíle:

Vznik centra primární prevence a koordinování primární prevence v celém kraji. Funkce centra bude jak koordinační tak i výkonná. Pracovníci centra budou metodicky vést prevenci ve školách a školských zařízeních, vzdělávat školní metodiky prevence a další pedagogy, děti žáky a studenty, úzce spolupracovat s pedagogicko-psychologickými poradnami, zdravotnickými i nezdravotnickými subjekty, které se zabývají primární prevencí ve své činnosti. Další náplní centra bude provádět evaluaci programů primární prevence a úzce spolupracovat s obcemi v Pardubickém kraji. V oblasti výkonné budou realizovat dlouhodobé programy primární prevence na školách (interaktivní programy, GO programy, besedy, programy zaměřené na práci s rizikovými skupinami dětí atd.). Centrum primární prevence by mělo být otevřeným zařízením pro spolupráci se širokou veřejností, zájmovými skupinami atp.

Cílová skupina: žáci a studenti základních a středních škol Pardubického kraje, školní metodici prevence a pedagogové, rodiče a odborná veřejnost se vztahem k výchově ke zdraví a prevenci rizikového chování, odborníci pracující v oblasti služeb pro osoby ohrožené drogou a další zájmové skupiny.

Zdůvodnění:

V Pardubickém kraji je primární prevence realizována spíše nahodile, není zde zastřešující organizace, která by koordinovala, metodicky řídila a vykonávala primární prevenci. V kraji neexistuje subjekt, který by primární prevenci dlouhodobě, systematicky a odborně v dostačujícím rozsahu vykonával.

opatření 1.1	Zajištění prostředků pro vznik centra primární prevence
stručný popis opatření	§ příprava projektové dokumentace a studie proveditelnosti pro podání projektu do fondů EU § podání projektu v rámci SF EU, případně FM EHP a Norska
předpokládané dopady	§ projekt připravený pro podání do vhodné výzvy na strukturální fondy EU § schválení projektu
stručný popis cílové skupiny	základní školy Pk střední školy Pk žáci a studenti základních a středních škol Pk pedagogové základních a středních škol Pk rodiče dětí a studentů
předpokládané finanční náklady	dle předloženého projektu
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk
předpokládaní realizátoři opatření	subjekty vybrané ve výběrovém řízení
časový horizont	12. 2008
předpokládané výstupy opatření	budou zajištěny potřebné prostředky pro vznik centra primární prevence a nalezen nositel projektu

opatření 1.2	Vznik centra primární prevence a zajištění služeb
stručný popis opatření	§ vybudování centra primární prevence pro Pardubický kraj, které bude mít funkci koordinační, řídicí i výkonnou § vytvoření metodik: realizace primární prevence na školách, evaluace primární prevence na školách
předpokládané dopady	§ koordinovaná a jednotně řízená primární prevence v kraji § metodická pomoc pro evaluaci primární prevence § nabídka programů primární prevence pro školy § systematické vzdělávání pedagogů § redukce počtu problémových uživatelů drog § včasné podchycení experimentátorů s omamnými a psychotropními látkami § včasná intervence a diagnostika rizikového chování § zajištění kvalitních informací pro veřejnost, pedagogy, sociální pracovníky a další profese o problematice drog a závislosti
stručný popis cílové skupiny	základní školy Pk střední školy Pk žáci a studenti základních a středních škol Pk pedagogové základních a středních škol Pk rodiče dětí a studentů veřejnost
předpokládané finanční náklady	2 500 000 Kč/rok
hlavní finanční zdroje	SF EU, prostředky ze státního rozpočtu
předpokládaní realizátoři opatření	subjekty vybrané ve výběrovém řízení
časový horizont	2010
předpokládané výstupy	zajištění služeb centra primární prevence

opatření	
----------	--

Cíl 2: Příprava a vznik zařízení doléčovací péče pro uživatele drog

Stručný popis cíle:

Příprava a vznik zařízení určeného pro uživatele návykových látek po absolvované léčbě či déletrvajícím abstinenci s cílem podpořit abstinenci klientů a prevenci relapsu. Zařízení by mohlo poskytovat služby spádově pro klienty z Královehradeckého kraje a kraje Vysočina, kde zařízení tohoto typu rovněž chybí. Kapacita zařízení bude 10–12 lůžek, klienti budou mít možnost služeb využívat až 6 měsíců (max. 1 rok). Klienti by za dobu doléčování měli nalézt zaměstnání a odpovídající bydlení, aby se po absolvování programu byli schopni vrátit do „normálního“ života.

Cílová skupina: uživatelé drog po absolvované léčbě či déletrvajícím abstinenci.

Zdůvodnění:

V Pardubickém kraji, ani nikde v okolí (v regionu NUTS 2 Severovýchod a v kraji Vysočina), neexistuje rezidenční doléčovací zařízení pro uživatele drog.

opatření 2.1	Zajištění prostředků pro vznik zařízení
stručný popis opatření	§ příprava projektové dokumentace a studie proveditelnosti pro podání projektu do SF EU § na přípravě projektu budou spolupracovat Královehradecký kraj a Kraj Vysočina § podání projektu do ROP/IOP
předpokládané dopady	§ projekt připravený pro podání do vhodné výzvy na SF EU § schválení projektu
stručný popis cílové skupiny	klienti vracející se z léčeben a terapeutických komunit, cca 20 klientů/rok
předpokládané finanční náklady	dle předloženého projektu
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk
předpokládaní realizátoři opatření	subjekty vybrané ve výběrovém řízení
časový horizont	2008
předpokládané výstupy opatření	nalezení nositele projektu a zajištění prostředků

opatření 2.2	Vznik zařízení doléčovací péče pro uživatele drog a zajištění služeb – služby následné péče
stručný popis opatření	zajištění doléčovacího programu pro ex-uživatele drog
předpokládané dopady	§ program pro ex-uživatele drog vracející se z léčby § zvýšení efektivity léčby u klientů, jež se rozhodli abstinovat § prevence relapsu, efektivnější zapojení ex-uživatelů drog do pracovního procesu § poskytnutí přechodného chráněného bydlení pro ex-uživatele drog
stručný popis cílové skupiny	ex-uživatelé drog vracející se z léčby nebo terapeutické komunity – cca 20–30 klientů ročně
předpokládané finanční náklady	3 000 000 Kč/rok
hlavní finanční zdroje	SF EU

předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekt vybraný ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>zajištění služeb pro 20–30 klientů ročně</i>

Cíl 3: Podpora, stabilizace a rozvoj stávajících služeb pro uživatele drog v Pardubickém kraji

Stručný popis cíle:

Zajištění spektra služeb pro uživatele návykových látek (legálních i nelegálních). V Pardubickém kraji je cca 800 osob, které využívají služby pro uživatele návykových látek. Služby jsou zaměřeny na ovlivňování klientů ideálně směrem k abstinenci, minimalizaci negativních důsledků užívání drog v oblasti zdravotní a sociální a léčbu závislostí. V Pardubickém kraji je nutné služby, které nově fungují od začátku roku 2007, stabilizovat a na základě průzkumu potřeb drogové scény rozvíjet. Ke stabilizaci programů bude sloužit proces akreditace služeb pro uživatele drog a získání certifikátu kvality služeb.

Cílová skupina: experimentátoři s návykovými látkami, problémoví uživatelé návykových látek, blízké sociální okolí uživatelů drog, klienti vracející se z léčby závislosti na návykových látkách či z výkonu trestu.

Zdůvodnění:

Zajištění spektra služeb pro uživatele návykových látek.

opatření 3.1	Podpora terénních programů
stručný popis opatření	§ <i>zajištění terénních programů v Pardubickém kraji</i> § <i>postupně rozšiřovat terénní programy na území celého kraje</i> § <i>mapovat drogovou scénu a vyhodnocovat tendence ke změnám v drogové scéně</i> § <i>kontaktovat skrytou populaci a působit na ni směrem k chování, které je pro uživatele drog „bezpečnější“</i>
předpokládané dopady	§ <i>snížení zdravotních a sociálních rizik užívání drog</i> § <i>ochrana veřejnosti</i> § <i>snížení výskytu a rizika přenosu infekčních onemocnění</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>skrytá populace uživatelů drog s minimální motivací vyhledat a řešit problémy problémoví uživatelé drog skupiny ohrožené dotykem s drogovou scénou</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>876 000,- Kč</i>
hlavní finanční zdroje	<i>rozpočet Pk, RVKPP, MPSV ČR, Magistrát města Pardubice, obce, MZČR a další</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekt vybraný ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>zvýšení počtu obcí zajištěných službou terénního programu</i>

opatření 3.2	Zajištění činnosti kontaktního centra
stručný popis opatření	§ <i>zmapování drogové scény a analýza potřeb</i> § <i>proces akreditací dle Standardů kvality drogových služeb</i> § <i>zajištění služeb „Harm reduction“</i>

	§ distribuce injekčního materiálu, krizová intervence, potravinový a hygienický servis, základní zdravotní ošetření § poradenství a informace § revize služeb na základě analýzy
předpokládané dopady	§ snížení zdravotních a sociálních rizik užívání drog § ochrana veřejnosti § snížení výskytu a rizika přenosu infekčních onemocnění
stručný popis cílové skupiny	problémoví uživatelé drog rodiny uživatelů drog a osoby uživatelů blízké neinjekční uživatelé ve specifických životních situacích
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	889 000,- Kč
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, MPSV ČR, Magistrát města Pardubice, obce, MZČR a další
předpokládání realizátoři opatření	subjekt vybraný ve výběrovém řízení
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	počet klientů v programech kontaktního centra a počet kontaktů

opatření 3.3	Rozvoj ambulantních služeb
stručný popis opatření	§ program nabízí bezplatnou ambulantní léčbu, ambulantní program následné péče, individuální a skupinové poradenství, poradenství pro rodiče a osoby blízké uživatelům drog § stabilizace programu v Pardubicích a Svitavách § podpora a rozvoj AT ambulancí zaměřených na léčbu závislosti na alkoholu a nealkoholových drogách
předpokládané dopady	§ zajištění ambulantních služeb pro uživatele drog a jejich blízké § změna životního stylu klientů, ideálně abstinence § snížení negativních důsledků dlouhodobého užívání § prevence relapsu
stručný popis cílové skupiny	uživatelé drog motivovaní k léčbě osoby experimentující s drogami uživatelé po návratu z léčby nebo z výkonu trestu osoby uživatelům drog blízké
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	536 000,- Kč
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, RVKPP, MPSV ČR, Magistrát města Pardubice, obce, MZČR, MSČR, MV ČR, pojišťovny a další
předpokládání realizátoři opatření	AT ambulance
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	Stabilizované dva programy a fungující AT poradny

Pracovní skupina duševní zdraví

Popis stavu v oblasti péče o duševně nemocné.

Duševně nemocní jsou velmi často frustrováni v naplňování základních osobních a sociálních potřeb a jsou všeobecně ohroženi exkluzí ze sociálního života v komunitě. Dramatický je dopad do znevýhodnění na uplatnění pracovní, zvláště na otevřeném trhu práce. Specifickou oblastí je problematika bydlení vyžadující komplexní soubor dovedností a předpokladů, jichž duševně nemocní nedosahují. V případě ztráty rodinné podpory jsou ohroženi bezdomovectvím nebo neuspokojivou úrovní bydlení. Aktuální situace v této oblasti je shodně popsána v cíli 6 (Zlepšení duševního zdraví) Programu Zdraví 21 v podmínkách Pardubického kraje.

Stručný popis cílové skupiny (skupin) a jejich hlavních problémů (potřeb)

Cílovou skupinu představují osoby s duševním onemocněním. Jedná se zejména o osoby s nemocemi dlouhodobého průběhu a jejich negativními důsledky pro sociální a praktické fungování. Diagnosticky jde o osoby zejména s psychotickými poruchami, např. schizofreniemi a osoby s afektivními poruchami.

Informace o poskytovaných službách v kraji: přehled poskytovatelů a registrovaných služeb pro cílovou populaci osoby s duševním onemocněním

Poskytovatel	Okres	Soc. RHB	Následná péče	Soc. aktivizační	Podpora bydlení	Odb. poradensktví	Domov se zvl. režimem	Soc. ter. dílny
PDZ (PA)	Pardubice	+	+	+	+			
PDZ/ Výměník	Pardubice							+
SKP-CEDR	Pardubice			+				+
Domov U Kostelíčka	Pardubice						+	
Česká abilympijská asociace	Pardubice	+		+				
PDZ (CR)	Chrudim	+	+	+	+			
Fokus /Hlinsko	Chrudim	+	+	+		+		
Rytmus	Chrudim	+						
Domov Rychmburk	Chrudim						+	
Charita Polička	Svitavy			+				

Sociální rehabilitace v organizacích CAA a Rytmu = podporované zaměstnávání

Z tabulky mj. vyplývá, že

- 2 okresy kraje nejsou prakticky pokryty službami pro duševně nemocné.
 - V celém kraji se nedostávají služby v oblasti chráněného bydlení.
 - V okrese Chrudim chybí kapacita socioterapeutických dílen.
 - Mimo Hlinecku se v kraji nedostává služeb speciálního poradenství.
- K duplicitám služeb nedochází. I když v okrese Pardubice je více poskytovatelů, celková kapacita služeb nepřevyšuje poptávku po službách.

SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
- rozvinutý systém terénních služeb v okresech Pardubice (PA), Chrudim (CR) - rozvinutá kapacita služeb v oblasti zaměstnávání v PA - rozvinutá kapacita aktivizačních služeb a volnočasových aktivit v Pardubicích a Chrudimi (vč. Hlinska) - kapacita domovů se speciálním režimem v Pardubicích a Chrudimi (Předhradí)	- plná absence služeb v okresech Svitavy (SY) a Ústí na Orlicí (UO) - služby v oblasti ubytování mají nedostatečnou strukturu, chybí chráněné bydlení, a to v celém kraji, výjimkou jsou tréninkové byty v PA - mimo okresu PA absence kapacity chráněných dílen pro duševně nemocné
Příležitosti	Hrozby
využít dotace z evropských fondů na doplnění systému služeb, a to jednak regionálně (SY, UO), jednak typově (služby v oblasti bydlení)	nedostatek finančních prostředků na provoz služeb po vyčerpání evropských grantů – místní zdroje nestačí pokrýt náklady nově vzniklých služeb

Návrh Cílů a Opatření Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje – oblast péče o občany s duševním onemocněním

Cíl 1: Podpořit doplnění spektra chybějících služeb pro občany s duševním onemocněním v Pardubickém kraji

Přehled opatření:	1.1 Podpora zpracování a realizace projektů na poskytování chybějících služeb (terénní práce, bydlení, volný čas a zaměstnanost). 1.2 Udržení a rozvoj stávajících služeb pro občany s duševním onemocněním.
--------------------------	--

Cíl 2: Pracovat na rozvoji spolupráce mezi sociálními a zdravotnickými službami v oblasti péče o občany s duševním onemocněním

Přehled opatření:	2.1 Iniciovat jednání o problematice posuzování stupně závislosti u duševně nemocných. 2.2 Sjednotit terminologii v oblasti sociálních služeb pro duševně nemocné. 2.3 Příprava argumentů pro podporu nárůstu kapacit ambulantní psychiatrické péče v kraji za účelem lepší spolupráce těchto zařízení se sítí sociálních služeb pro duševně nemocné. 2.4 Projednat argumenty pro podporu nárůstu kapacit ambulantní psychiatrické péče v kraji se zástupci zdravotních pojišťoven.
--------------------------	---

Cíl 1: Podpořit doplnění spektra chybějících služeb pro občany s duševním onemocněním v Pardubickém kraji

Stručný popis cíle:

Na území kraje je zapotřebí doplnit sociální služby pro duševně nemocné místně a kapacitně tak, aby odpovídaly nebo se alespoň blížily minimálnímu pokrytí podle rozpisu:

Služby pro cílovou skupinu duševně nemocní v Pardubickém kraji: Kapacita a dostupnost

Oblast pomoci	Sociální služby podle Zákona 108/2006 Sb.	Minimální stav	Optimální stav
Terénní služby (sociální vztahy, integrace v komunitě, terénní individuální práce)	Následná péče Sociální rehabilitace Speciální Poradenství Podpora samostatného bydlení	§ 3 sociální terénní pracovníci na okres	§ 5 sociálních terénních pracovníků na okres
Bydlení	Chráněné bydlení Domovy se zvláštním určením	§ 8 míst v chráněném bydlení na okres § 100 míst v domovech se zvláštním určením v kraji	§ 16 míst v chráněném bydlení na okres § 150 míst v domovech se zvláštním určením v kraji, a to ve více menších zařízeních
Volný čas	Sociálně aktivizační služby Nízkoprahová centra denních služeb Denní stacionáře	§ 1 centrum s kapacitou min. 20 míst na okres	§ 2 centra s kapacitou min. 20 míst na okres
Práce	Socioterapeutické dílny (bazální dílny) Sociální rehabilitace metodou podporovaného zaměstnávání (umísťování na otevřený trh práce)	§ 40 míst v socioterapeutických dílnách na okres § V každém okrese příležitost spolupráce se službou zabývajícím se umísťováním na trh práce	§ 55 míst v socioterapeutických dílnách na okres § V každém okrese příležitost spolupráce se službou zabývajícím se umísťováním na trh práce
Oblast pomoci	Služby zaměstnanosti	Minimální stav	Optimální stav
Práce	Chráněné dílny Příprava na zaměstnání včetně pracovní rehabilitace	§ 30 míst v chráněných dílnách na okres	§ 45 míst v chráněných dílnách na okres

Pozn.– pro okres Pardubice vzhledem k větší lidnatosti uváděné kapacity násobit 1,5x.

Zdůvodnění:

Rovnoměrně rozložená síť služeb je důležitá pro kontinuitu péče o duševně nemocné a má pozitivní vliv na efektivitu péče. Dobrá dostupnost služeb je důležitá pro uživatele a jejich rodiny, protože jejich mobilita je často vlivem nemoci velmi omezená, nemají prostředky na dojíždění do vzdálenějších míst a často je zapotřebí poskytovat péči přímo v místě jejich bydliště. Široká dostupnost služeb má velký význam pro dobrou návaznost sociálních služeb na zdravotnický servis. A konečně zvýšením dostupnosti řešíme etický problém práva na užívání sociálních služeb, neboť nemocní bydlící

v oblastech dosud nepokrytých službami mají teoreticky právo na užívání služeb, ale nikoliv reálnou praktickou možnost je užívat.

Vytvoření celokrajsky dostupné sítě je sice dlouhodobý úkol přesahující časový horizont střednědobého plánu, ale již v nejbližším období je nutné podnikat aktivity k naplnění této dlouhodobé vize.

opatření 1.1	Podpora zpracování a realizace projektů na poskytování chybějících služeb (terénní práce, bydlení, volný čas a zaměstnanost)
stručný popis opatření	§ poskytovatelé služeb samostatně nebo v kooperujících partnerstvích zpracují a budou realizovat projekty na poskytování chybějících služeb § bude vytvořen systém podpory vzniku a realizace kvalitních projektů, ze SF EU, a to včetně zajištění financování § zajistit čerpání finančních prostředků z ostatních zdrojů § koordinovat zjišťování potřeb duševně nemocných v krajích, vyhodnocovat dopady realizace projektů (podpořené služby viz tabulky str. 42 a 44)
předpokládané dopady	§ vytvoření kvalitní a regionálně rozmístěné sítě sociálních služeb pro duševně nemocné osoby § vytvoření dostatečné absorpční kapacity pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů
stručný popis cílové skupiny	duševně nemocní (pozn.– služby by měly sloužit, jak osobám žijícím ve svém přirozeném prostředí, tak osobám žijícím v institucionálním prostředí)
předpokládané finanční náklady	finanční náklady podle přípravy projektů realizace projektů 15–20 mil. Kč v plánovacím období
hlavní finanční zdroje	SF EU státní rozpočet rozpočet Pk vlastní prostředky realizátorů projektů
předpokládání realizátoři opatření	subjekt vybraný ve výběrovém řízení
časový horizont	průběžně dle vyhlásování jednotlivých kol pro podávání projektů 2008–2010
předpokládané výstupy opatření	počet podaných projektů, využití absorpční kapacity v regionu, počet uživatelů zapojených v rámci jednotlivých projektů dostupnost, efektivita a kvalita sítě služeb pro duševně nemocné

opatření 1.2	Udržení a rozvoj současné sítě služeb pro duševně nemocné v Pk
stručný popis opatření	§ podpora a rozvoj současné sítě služeb na území Pk
předpokládané dopady	§ uspokojení většího počtu zájemců z cílové skupiny duševně nemocných
stručný popis cílové skupiny	duševně nemocní potřebující podporu druhé osoby
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	23 000 000,- Kč (z toho 15 000 000,- Kč – pobytová zařízení)
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, MPSV, úhrady od klientů.
předpokládání realizátoři opatření	subjekty vybrané ve výběrovém řízení

časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	poskytované služby minimálně ve stejném rozsahu na území Pk

Cíl 2: Pracovat na rozvoji spolupráce mezi sociálními a zdravotnickými službami v oblasti péče o občany s duševním onemocněním

Stručný popis cíle:

Poskytování služeb osobám z cílové populace by mělo být metodicky ujednocené, jednotlivé služby a činnosti by měly navazovat a spolupracovat, je zapotřebí posuzovat jednotným způsobem efektivitu služeb.

Zdůvodnění:

Dlouhodobá vize regionálně dostupné sítě služeb bude vyžadovat spolupráci poskytovatelů, jak na úrovni péče o konkrétní osoby, tak na úrovni organizační koordinace. Je potřeba vytvořit kooperující prostředí mezi poskytovateli, vytvořit platformu, na které by se poskytovatelé i zadavatelé služeb mohli setkávat, sdílet a vyměňovat si informace či domlouvat společné postupy např. vzhledem ke grantovým výzvám EU v současném plánovacím období, koordinovat postupy při začleňování služeb pro duševně nemocné do komunitních plánů obcí a postupy při práci s veřejností.

opatření 2.1	Iniciovat jednání o problematice posuzování stupně závislosti u duševně nemocných
stručný popis opatření	§ provést jednání o problematice posuzování stupně závislosti u duševně nemocných v rámci posudkové činnosti úřadů práce v Pardubickém kraji § ujednotit praxi posuzování závislosti u duševně nemocných § podpořit přiznávání příspěvků na péči u této cílové populace, neboť bez příspěvků není možné v dostatečném rozsahu realizovat služby hrazené uživateli podle zákona. § provést pro posudkové lékaře a sociální pracovníky seminář či workshop § zapojit do jednání sociální pracovníky obcí.
předpokládané dopady	§ orgány posuzování budou více než dosud zohledňovat negativní dopady nemoci na sociální a praktické fungování u osob s duševním onemocněním § zvýšení počtu přiznaných příspěvků na péči osobám z cílové populace
stručný popis cílové skupiny	<i>primární – dlouhodobě duševně nemocní</i> <i>sekundární – posudkoví lékaři úřadu práce, sociální pracovníci obecních úřadů</i>
předpokládané finanční náklady	<i>v rámci běžných aktivit</i>
hlavní finanční zdroje	<i>rozpočet Pk</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>odbor sociálních věcí KrÚ nebo jiný realizátor šetření (neziskový sektor event. školící agentury)</i>
časový horizont	<i>do 30. 6. 2008</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>uskutečněná jednání počet účastníků jednání, počet účastníků semináře materiál pro workshop</i>

opatření 2.2	Sjednotit terminologii v oblasti sociálních služeb pro duševně nemocné
---------------------	---

stručný popis opatření	§ vytvořit jednotný (písemný) materiál jako podklad pro vzájemnou komunikaci týkající se dané cílové skupiny
předpokládané dopady	§ zjednodušení a zprůhlednění doposud používané terminologie § eliminace nedorozumění při komunikaci mezi poskytovateli a institucemi, příp. uživateli § zveřejnění výstupů pro laickou veřejnost
stručný popis cílové skupiny	primární – dlouhodobě duševně nemocní sekundární – poskytovatelé služeb, instituce (KrÚ, obce), blízké osoby duševně nemocných, veřejnost
předpokládané finanční náklady	náklady na tisk materiálu, zavedení na internet v režii poskytovatelů, případě úřadů (připojení nových informací k již existujícím, např. na stránkách soc. odborů apod., celkem max. do 10 tis. Kč
předpokládání realizátoři opatření	pracovní skupina při KrÚ, odborní pracovníci jednotlivých poskytovatelů, soc. odbor KrÚ, zástupci klientů (uživatelů)
časový horizont	do 12. 2007 provést setkání poskytovatelů s cílem vytvoření materiálu, do III. 2008 materiál zpracovat, vytisknout a distribuovat
předpokládané výstupy opatření	§ zpracovaný materiál v písemné a el. podobě („slovníček pojmů“) § zavedení materiálu do každodenní praxe § materiál dostupný u poskytovatelů, přístupný na internetu

opatření 2.3	Příprava argumentů pro podporu nárůstu kapacit ambulantní psychiatrické péče v kraji za účelem lepší spolupráce těchto zařízení se sítí sociálních služeb pro duševně nemocné.
stručný popis opatření	§ jako argument bude možné použít: příklady dobré praxe, příklady špatné praxe, srovnávací data (pokrytí kraje psychiatrickými službami versus srovnatelná území republiky atp.) § sběr a systematická skladba argumentů – optimálně cestou uskutečnění odborného semináře pro odborníky z psychiatrických ambulancí, sociálních služeb, krajského úřadu atp.
předpokládané dopady	§ zveřejnění výstupů semináře formou webové prezentace, případně adresných dopisů ředitelům poboček zdravotních pojišťoven v kraji.
stručný popis cílové skupiny	primární: dlouhodobě duševně nemocní sekundární: psychiatrické ambulance a zdravotní pojišťovny
předpokládané finanční náklady	v rámci běžných aktivit
hlavní finanční zdroje	rozpočty poskytovatelů služeb, Pk
předpokládání realizátoři opatření	poskytovatelé služeb, odbor sociálních věcí KrÚ, odbor zdravotnictví KrÚ
časový horizont	do 30. 6. 2008
předpokládané výstupy opatření	§ provedení semináře, počet účastníků § ochota vedení zdravotních pojišťoven k dalšímu jednání § zpětná vazba od účastníků semináře § písemná verze sběru argumentů

opatření 2.4	Projednat argumenty pro podporu nárůstu kapacit ambulantní psychiatrické péče v kraji se zástupci zdravotních pojišťoven.
---------------------	--

stručný popis opatření	§ posílení kapacit ambulantní psychiatrické péče je důležité pro návaznost se sítí sociálních služeb a v konečném důsledku podporuje i jejich efektivitu. Proto je zapotřebí vyvolat a uskutečnit jednání se zástupci zdravotních pojišťoven, zvl. VZP, aby do budoucna přehodnotili kvóty na počet nasmlouvaných ambulancí v kraji. § zvážit medializaci výsledků jednání.
předpokládané dopady	§ vliv na rozhodování zdravotních pojišťoven a zvýšení počtu ambulantních zařízení v kraji.
stručný popis cílové skupiny	primární: dlouhodobě duševně nemocní sekundární: psychiatrické ambulance a zdravotní pojišťovny
předpokládané finanční náklady	v rámci běžných aktivit
hlavní finanční zdroje	
předpokládání realizátoři opatření	poskytovatelé služeb, odbor sociálních věcí KrÚ, odbor zdravotnictví KrÚ
časový horizont	do 31. 12. 2008
předpokládané výstupy opatření	§ uskutečnění jednání, počet účastníků § ochota vedení zdravotních pojišťoven k navýšení počtu nasmlouvaných ambulantních psychiatrických zařízení v kraji též s ohledem na geografické rozmístění, zpětná vazba od účastníků jednání § písemný záznam jednání, výstupy medializace výsledků jednání

Pracovní skupina etnické menšiny a cizinci

Popis situace cílové skupiny etnických menšin a cizinců

V kraji se organizovaně projevuje jediná etnická skupina, a to Romové. Situace romské etnické menšiny v kraji je negativně vyhodnocena existencí 15 sociálně vyloučených romských komunit, jejichž členové často žijí tzv. na okraji společnosti, neintegrování. Většinou žijí ve společné domácnosti, kde často žije pohromadě několik rodin či generací. Obtížně se přizpůsobují společnosti, často nejsou schopni dostatečně hájit svá práva, jsou nedostatečně vzdělaní a často mají výrazně horší zdraví než většinová populace.

Snížené předpoklady pro společenské uplatnění se projevují vysokou mírou nezaměstnanosti. Sekundárními důsledky tohoto stavu jsou projevy odmítání až rasismu ze strany většinové společnosti.

Pracovní migranti žijící v kraji tvoří relativně početnou skupinu obyvatel (cca 7 000). Největší část skupiny tvoří Ukrajinci, následováni Slováky, Poláky, Vietnamci a dalšími. Na překážku akceptace jazykově odlišných částí skupiny majoritní částí společnosti je nejčastěji jazyková bariéra, jež se projevuje v prvních letech pobytu. Velká část těchto cizinců má inteligenční i vzdělanostní předpoklady ke kvalifikované práci a plné integraci do české společnosti, pracují však na pozicích, jež jim málokdy odpovídají. Někteří zaměstnavatelé rovněž zneužívají nízké úrovně právního vědomí pracovních migrantů a omezují jejich práva obtížně postižitelnými praktikami na hranici či za hranicí legality. Značné obtíže migrantů s nízkými příjmy působí získání bydlení. Postrádající většinou rodinné zázemí, jsou v místních komunitách často izolováni, což omezuje jejich zájem o společenské začlenění.

Bydlící cizinci podle státního občanství k 31. 12. 2005

	Bydlící cizinci celkem	v tom státní občanství						
		země Evropské unie			ostatní státy			
		celkem	z toho		celkem	z toho		
			Slovensko	Polsko		Ukrajina	Ruská federace	Vietnam
Pardubický kraj	6 418	2 269	1 316	611	4 149	2 706	161	369
v tom správní obvody:								
Česká Třebová	238	133	85	42	105	48	1	29
Hlinsko	102	30	11	10	72	37	4	11
Holice	145	46	21	11	99	69	9	2
Chrudim	1 001	191	128	24	810	541	44	106
Králíky	100	56	18	33	44	31	4	4
Lanškroun	301	105	66	23	196	160	-	26
Litomyšl	455	115	50	48	340	285	8	6
Moravská Třebová	173	88	61	10	85	27	8	12
Pardubice	1 829	611	407	74	1 218	723	47	64
Polička	125	29	17	7	96	63	1	19
Přelouč	338	74	53	16	264	182	9	19
Svitavy	286	162	108	28	124	60	-	23
Ústí nad Orlicí	407	174	93	66	233	128	10	28
Vysoké Mýto	344	173	131	23	171	122	13	15
Žamberk	574	282	67	196	292	230	3	5

Zdroj: ČSÚ

Stručný popis cílové skupiny:

Sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené skupiny obyvatel, které se buď hlásí k romskému etniku, nebo jsou za Romy majoritou považovány a díky své nízké vzdělanosti se nedostatečně orientují v majoritním prostředí. Nevyznají se v sociálním systému ani v neustále se měnícím pracovním trhu a potřebné informace si sami nedokáží opatřit.

V Pardubickém kraji je cca 7 000 cizinců, zhruba z poloviny ji tvoří cizinci s dlouhodobým, z druhé poloviny s trvalým pobytem.

SWOT analýza (týká se zejména romské problematiky)

Silné stránky	Slabé stránky
• existence romských aktivistů a některých organizací zabývajících se romskou problematikou • existence romských koordinátorů na úrovni kraje a obcí • funkční struktura i činnost organizace Most pro lidská práva	• málo zástupců potenciálních příjemců služeb ve skupině, malá kapacita zejména romských organizací, absence dat o potřebě sociálních služeb
Příležitosti	Hrozby
• pro účely tvorby plánů sociálních služeb je třeba oslovit další poskytovatele a uživatele v kraji, popřípadě poskytovatele z míst mimo kraj	• romské NNO většinou nebudou schopny do své praxe úspěšně implementovat podmínky zákona o sociálních službách • nízká absorpční kapacita na čerpání finančních prostředků ze SF EU (náročná administrativa, chybějící znalosti a dovednosti...)

Návrh Cílů a Opatření Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje – oblast etnických menšin a cizinců

Cíl 1: Optimalizace sítě poradenských služeb pro etnické menšiny a cizince

Přehled opatření:	<i>1.1 Provést hodnocení sociálních poraden z hlediska jejich přínosu a kapacity a následně optimalizovat jejich počet a strukturu.</i>
--------------------------	---

Cíl 2: Podpora zaměstnávání

Přehled opatření:	<i>2.1 Zlepšení spolupráce s ÚP a ostatními subjekty poskytujícími služby zaměstnanosti.</i>
--------------------------	--

Cíl 3: Podpora rozvoje terénní sociální práce

Přehled opatření:	<i>3.1 Podpořit zkvalitnění terénní práce na území Pardubického kraje.</i> <i>3.2 Rozšířit terénní sociální služby zaměřených na osoby ohrožené sociálním vyloučením (etnické menšiny a cizinci).</i> <i>3.3 Rozvoj služeb mobilní poradny pro cizince.</i>
--------------------------	---

Cíl 4: Podpora začleňování sociálně znevýhodněných osob do společnosti

Přehled opatření:	<i>4.1 Podpora projektů multikulturní výchovy na školách.</i> <i>4.2 Zajištění integračních programů pro cizince.</i>
--------------------------	--

Cíl 5: Podpora vzdělávání

Přehled opatření:	<i>5.1 Zajištění sociálních programů pro učiliště a ostatní střední školy (Projekt podpory romských žáků na středních školách) 5.2 Podporovat existenci přípravných ročníků na základních školách a mateřských školách.</i>
--------------------------	---

Cíl 1: Optimalizace sítě sociálních poradenských služeb pro etnické menšiny a cizince

Stručný popis cíle:

Zefektivnit sociálně právní poradenství pro romskou etnickou menšinu a cizince

Zdůvodnění:

Dosavadní systém poskytování sociálního poradenství je roztržštěný, nepřehledný a z hlediska využití finančních prostředků obtížně kontrolovatelný.

opatření 1.1	Provést hodnocení sociálních poraden z hlediska jejich přínosu a kapacity a následně optimalizovat jejich počet a strukturu.
předpokládané dopady	§ <i>zjištění reálných potřeb v oblasti sociálního poradenství pro cílovou skupinu etnické menšiny a cizinci</i> § <i>sjednocení měřítek hodnocení a možnost objektivního srovnání</i> § <i>efektivnější využití veřejných prostředků</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>poradny poskytující sociální poradenství etnickým menšinám a cizincům</i>
předpokládané finanční náklady	<i>dle předloženého projektu</i>
hlavní finanční zdroje	<i>SF EU , Rada vlády pro záležitosti romské komunity, rozpočet Pk, MPSV</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>hodnocení 12. 2008 podpora vybraných subjektů: 2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	§ <i>optimalizovaný počet sociálních poraden pro Romy a cizince</i> § <i>celkový počet klientů, jimž byly poskytnuty služby v jednotlivých poradnách</i> § <i>podpora poskytnutá vybraným organizacím na základě hodnocení</i>

Cíl 2: Podpora zaměstnávání

Stručný popis cíle:

Podpořit zaměstnávání sociálně vyloučených osob při současném poskytnutí záruk zaměstnavatelům.

Zdůvodnění:

Nezaměstnanost sociálně vyloučených osob představuje tíživý společenský a ekonomický problém. Malá ochota zaměstnavatelů tyto osoby zaměstnávat je založena špatnou zkušeností a prakticky žádnými zárukami. Ty mohou v různé míře relevance poskytnout provozovatelé chráněných dílen, resp. sociálních firem.

Toto opatření se týká jen z části zákona 108/2006 Sb.

opatření 2.1	Zlepšení spolupráce s ÚP a ostatními subjekty poskytujícími služby zaměstnanosti a podpora projektů v oblasti zaměstnanosti etnických menšin a cizinců
stručný popis opatření	§ zlepšení spolupráce s ÚP a ostatními subjekty poskytujícími služby zaměstnanosti § podpořit takové projekty, jejichž nositelé dosahují prokazatelně pozitivních výsledků, či které na základě pozitivních výsledků dosažených v podmíněně finančně podpořených krocích přesvědčí o kvalitě práce.
předpokládané dopady	§ zvýšení šancí cílové skupiny při uplatnění na trhu práce § předávání informací s ÚP – zefektivnění práce
stručný popis cílové skupiny	v drtivé většině jde o klienty ze sociálně vyloučených (nebo vyloučením ohrožených) lokalit bez ukončeného středního vzdělání a potřebné kvalifikace. Často se jedná také o dlouhodobě nezaměstnané, kteří jsou ohroženi tzv. syndromem dlouhodobé nezaměstnanosti.
předpokládané finanční náklady	dle předložených projektů
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, MPSV, MŠMT, ÚP, SF EU
předpokládaní realizátoři opatření	NNO, výrobní organizace v kraji
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	nastavení spolupráce s ÚP a dalšími subjekty počet podpořených projektů

Cíl 3: Podpora rozvoje terénní sociální práce

Stručný popis cíle:

Dosáhnout efektivního působení v oblasti sociální práce v terénu

Zdůvodnění:

Individuální pomoc příslušníkům romských komunit se jeví jako nejúčinnější nástroj k řešení problematiky sociálního vyloučení, kdy lidé ze sociálně vyloučených lokalit postupně přijímají pozici nejhůře postavených lidí ve společnosti. Změnu negativního stavu může přinést hustší síť terénních pracovníků, kteří budou v jednotlivých romských lokalitách pracovat pod vedením sociálních pracovníků. Pokrytí plochy kraje terénními pracovníky je zcela nedostačující. Je potřeba na tuto práci zajistit dostatečné lidské zdroje. Z hlediska skutečné potřeby je nasazení jednoho terénního pracovníka v lokalitě, jež je obývána stovkami osob z cílové skupiny naprosto neadekvátní skutečné potřebě. Je proto třeba stanovit standardy terénní práce v těchto lokalitách a optimalizovat jak počet terénních pracovníků, tak způsob řízení jejich práce, efektivní kontroly této práce a její produktivity. Je mnoho romských lokalit, kde by se tato činnost uplatnila a je velmi potřebná pro romské komunity žijící v těchto lokalitách. Obce, ve kterých žijí romské komunity, často problém sociálně vyloučených osob popírají, ignorují, nebo naopak tvrdí, že u nich problém s romskou národnostní menšinou není. A to přesto, že je v nich vysoká nezaměstnanost Romů (až 90 %), nachází se v nich sociálně vyloučené lokality, nízká vzdělanost, lichva, chudoba, zadluženost, drogová závislost, a současně narůstá gamblersství. Vedení měst často není ochotno připustit existenci romské problematiky a to je také důvodem, proč nezřizují funkci terénního pracovníka, který by pracoval pod odborným vedením a byl velmi nápomocný při řešení každodenních problémů sociálně vyloučených Romů. Je nutno předcházet sociálně rizikovým jevům a mírnit negativní důsledky a rizika životních situací klientů, včetně jejich dopadů na společnost. Zmírňovat nerovnosti, včetně nerovného přístupu ke službám, vzdělání, bydlení, zaměstnání a předávat informace.

Terénní sociální poradenství pro cizince zcela chybí. Cizinci, kteří žijí a pracují na území kraje v nejrůznějších lokalitách a firmách, jsou odkázáni na informace svých krajanů či zprostředkovatelů práce, kteří do svého působení promítají vlastní zájmy. Jsou nedostatečně informováni o svých

právech, jejich práce je zneužívána. To vše a mnohé další brání jejich zájmu o žádoucí integraci do české společnosti, o setrvání v ČR. V kraji sice funguje poradenství pro cizince, je však omezeno sídly poraden v Pardubicích. Teprve nyní se otevírá projekt mobilních poraden jednoho poskytovatele na území kraje. Pobočky pardubické mobilní poradny v současné době fungují v Litomyšli, Svitavách, Lanškrouně, Přelouči.

opatření 3.1	Podpořit zkvalitnění terénní práce na území Pardubického kraje
stručný popis opatření	§ <i>hodnocení terénní práce pro romskou etnickou menšinu a její dopad</i> § <i>vyhledávání kvalitních lidských zdrojů (projekty a práce organizací)</i> § <i>podpora vzdělávání terénních pracovníků</i>
předpokládané dopady	§ <i>konkrétní sociální práce ve vymezených lokalitách s přímým dopadem na chování a jednání cílové skupiny</i> § <i>zlepšení sociálního prostředí v komunitách</i> § <i>zlepšení právního vědomí klientů a jejich kompetence v pracovně právních vztazích</i> § <i>posouzení potřeby dostupnosti zařízení provozovaných na území kraje</i>
stručný popis cílové skupiny	§ <i>romské komunity na či za hranicí sociálního vyloučení</i> § <i>pracovní migranti na ploše kraje</i>
předpokládané finanční náklady	<i>dle předložených projektů</i>
hlavní finanční zdroje	<i>Úřad vlády ČR, obce, MPSV, rozpočet Pk</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>výzkum 12. 2008 2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>stanovení počtu terénních pracovníků zařízení kontaktních míst pro terénní sociální práci porovnání stavu kvality terénní práce</i>

opatření 3.2	Rozšířit terénní sociální služby zaměřené na osoby ohrožené sociálním vyloučením (zejména etnické menšiny a cizince)
stručný popis opatření	§ <i>podpora vzniku pozic terénních pracovníků</i> § <i>podpora projektů s tématem terénní práce například v sociálně vyloučených lokalitách</i>
předpokládané dopady	§ <i>rozšíření konkrétní sociální práce ve vymezených lokalitách s přímým dopadem na chování a jednání cílové skupiny</i> § <i>zlepšení informovanosti Romů o zdravotní péči a možnostech jejího využívání</i>
stručný popis cílové skupiny	• <i>romské komunity na či za hranicí sociálního vyloučení</i> • <i>pracovní migranti na ploše kraje</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>1 200 000,- Kč</i>
hlavní finanční zdroje	<i>Úřad vlády ČR, obce, MPSV, rozpočet Pk, SF EU</i>

předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy opatření	<i>počet podpořených projektů vyšší počet lokalit s dostupností terénní práce</i>

opatření 3.3	Rozvoj služeb mobilní poradny pro cizince
stručný popis opatření	§ rozšíření servisu stávajících poradenských zařízení pro cizince v Pardubicích na plochu Pardubického kraje (dojíždění pracovníků poradny). § napomoci cizincům při realizaci jejich práv a potřeb
předpokládané dopady	§ zlepšení informovanosti o právech migrantů, zejména o právech vyplývajících z úpravy pracovních právních vztahů § odstranění absence zázemí běžných komunikačních vazeb, a izolace v důsledku jazykové nekompetence a v některých případech i odlišného chování, jiných zvyků a náboženství.
stručný popis cílové skupiny	největšími skupinami cizích státních příslušníků jsou vedle vcelku bezproblémových Poláků a Slováků zejména Ukrajinci (vůbec největší skupina) a Vietnamci (čtvrtá největší skupina). Kromě těchto státních příslušníků jsou v kraji menší enklávy Rusů, Bělorusů, Moldavanů, Mongolů, Číňanů a dalších cizinců. Ukrajinská komunita je charakterizována sociální a kulturní různorodostí. Vedle velkého, více než 50 % podílu ukrajinských migrantů se vzděláním středoškolským a vyšším, je v komunitě i skupina migrantů bez kvalifikace, která je nejsnazším objektem vykořisťování ze strany komerčních struktur. Velká část Ukrajinců spadá do kategorie tzv. cirkulárních migrantů, tedy osob, jež do ČR přijíždějí na základě povolení k práci na omezenou dobu. Skupina vietnamských státních příslušníků je tvořena v drtivé většině osobami samostatně výdělečně činnými. Podíl vietnamských migrantů první generace však zůstává stále vysoký a jejich schopnost integrace charakterizuje zejména jazyková nekompetence. Důsledky neznalosti jazyka a s tím souvisejících profesionálních kompetencí (např. znalosti daňových předpisů a účetních standardů) jsou pro členy komunity nepříznivé.
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>300 000,- Kč</i>
hlavní finanční zdroje	<i>SF EU, MPSV, rozpočet Pk, obce</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>registrovaní poskytovatelé sociálních služeb</i>
časový horizont	<i>2008-2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>počet klientů, intervencí</i> <i>vytvoření lokálních poradenských míst s pravidelnou obsluhou</i>

Cíl 4: Podpora začleňování sociálně znevýhodněných do společnosti

Stručný popis cíle: Kromě prvoplánových opatření k naplnění základních potřeb cílové skupiny se použije opatření podpůrných, jejichž cílem je zlepšení pozitivní orientace ve společnosti a vztahů s majoritou.

Zdůvodnění: Vytváření podmínek pro zlepšení situace cílové skupiny a naplnění cílů v této oblasti (zaměstnání, bydlení) nevede samo o sobě ke změně hodnotové orientace a ke změně vztahů mezi minoritami a majoritou. Ke zlepšení situace přispěje cílená psychologická práce a zapojení širší veřejnosti do celého procesu.

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

Opatření 4.1	Podpora projektů multikulturní výchovy na školách
stručný popis opatření	§ multikulturní výchova vede žáky k chápání kulturních specifičností příslušníků jiných etnických, náboženských a rasových skupin § podpora škol při realizaci těchto projektů
předpokládané dopady	§ konfrontace kultury a mentality vlastní etnické skupiny (tedy Čechů) s kulturami a mentalitami jiných etnických skupin (zejména etnik, s nimiž Češi sousedí – tedy Němci, Slováci, Rakušané, Poláci) povede k omezení xenofobních postojů § dobré sousedské vztahy jsou prospěšné jak mezi jednotlivci, tak mezi národy § poznání a pochopení mentality různých imigrantských skupin. Podle oficiálních údajů žije v České republice legálně asi 260 000 cizinců, z toho nejvíce Slováci, Vietnamci, Ukrajinci, Rusové, ale i určité počty Západoevropanů (Irové, Němci, Nizozemci aj.). Přibývá také cizinců v managementu různých firem a podniků – zejména Japonci, Němci, Američané aj. To vše vytváří nové, multietnické prostředí pro českou populaci a českou mládež § mladí lidé, zejména po vstupu na trh práce, budou v kontaktu s různými cizinci, a tudíž by měli být připravováni na to, že příslušníci jiných etnik a kultur mohou mít odlišné hodnotové systémy, kulturní vzorce chování, komunikační etiketu apod. To se týká zejména řady profesí, v nichž je kontakt s příslušníky jiných kultur běžnou součástí pracovní činnosti (např. pracovníci obchodu a turismu, zdravotnický personál, policisté, úředníci státní správy aj.).
stručný popis cílové skupiny	žáci mateřských a základních škol, středních škol a odborných učilišť na území Pk
předpokládané finanční náklady	dle zpracovaných projektů
hlavní finanční zdroje	MPSV, MŠMT, rozpočet Pk, SF EU
předpokládaní realizátoři opatření	školy a další spolupracující subjekty
časový horizont	2008–2010

předpokládané výstupy opatření	<i>zvýšení informovanosti žáků a pochopení multikulturních rozdílů a specifík etnických menšin a migrantů</i>
---------------------------------------	---

Opatření 4.2	Zajištění integračních programů pro cizince
stručný popis opatření	§ <i>podpora projektů zabývajících se integrací cizinců do majoritní společnosti</i> § <i>kurzy češtiny a sociálních kompetencí s jednotnou metodikou výuky</i>
předpokládané dopady	§ <i>cizinci vyjdou z uzavřeného a izolovaného prostředí vlastních domovů. Získají šanci na bohatší život, který nebude omezen iracionální nedůvěrou. To vše přispěje k větší míře vzájemného porozumění.</i>
stručný popis cílové skupiny	§ <i>primární cílovou skupinou jsou cizinci, žijící na území Pardubického kraje</i> § <i>sekundární cílovou skupinou je občanská veřejnost</i>
předpokládané finanční náklady	<i>dle předložených projektů</i>
hlavní finanční zdroje	<i>MPSV, MŠMT, rozpočet Pk, SF EU</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>počet realizovaných akcí (projektů)</i>

Cíl 5: Podpora vzdělávání

Stručný popis cíle:

Podpořit možnosti vzdělávání pro romskou etnickou menšinu a cizince

Zdůvodnění:

Dostatečná úroveň vzdělání je jedním ze základních předpokladů pro úspěšné začlenění do společnosti. Podpora vzdělání se v dlouhodobém časovém horizontu pozitivně projeví na omezení krizových jevů (např. nezaměstnanost či zaměstnávání na nízké úrovni kvalifikace, případně zcela bez kvalifikace).

Toto opatření se netýká 108/2006 Sb.

opatření 5.1	Zajištění sociálních programů pro učiliště a ostatní střední školy (Projekt podpory romských žáků na středních školách)
stručný popis opatření	§ <i>vytvořit pracovní tým složený z terénních a odborných pracovníků</i> § <i>stanovit potřebu kvalitativní i kvantitativní na programy pro učiliště a střední školy</i>

předpokládané dopady	§ zlepšení formování osobnostního profilu romských dětí a jejich motivace k vyššímu vzdělání
stručný popis cílové skupiny	terénní pracovníci z prostředí romské komunity, odborní pracovníci (asistenti, pedagogové, zástupci rodičů)
předpokládané finanční náklady	specifikace množství finančních prostředků potřebných na realizaci opatření dle projektu
hlavní finanční zdroje	dotace MŠMT a Pk, firemní dotace
předpokládaní realizátoři opatření	školy, jiné subjekty
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	počet škol s realizovanými programy

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 5.2	Podporovat existenci přípravných ročníků na základních školách a mateřských školách
stručný popis opatření	§ na základě jednání se zástupci obcí a zjištění stavu potřebnosti, zajistit optimální počet přípravných ročníků na ZŠ a MŠ v Pardubickém kraji § podpořit odbornou asistenci na základě provedené analýzy či rozvahy systematicky § vyhodnotit stávající volnočasové vzdělávací aktivity a modifikovat jejich obsah podle aktuální potřeby
předpokládané dopady	§ vyrovnaní sociálního handicapu § omezení rizika přeřazování do speciálních škol
stručný popis cílové skupiny	romské děti předškolního věku pocházející ze sociálně vyloučených rodin či komunit s nízkou úrovní znalosti českého jazyka
předpokládané finanční náklady	specifikace množství finančních prostředků potřebných na realizaci opatření dle zpracovaného projektu
hlavní finanční zdroje	dotace MŠMT a rozpočet Pk, SF EU
předpokládaní realizátoři opatření	subjekty vybrané ve výběrovém řízení
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	počet přípravných ročníků (počet podpořených dětí)

Pracovní skupina mentálně postižení

Popis stavu v oblasti péče o osoby s mentálním postižením

V současné době jsou v Pardubickém kraji poskytovány následující služby pro osoby s mentálním postižením:

- domovy pro osoby se zdravotním postižením
- denní stacionáře
- týdenní stacionáře
- chráněné bydlení
- odlehčovací služby
- osobní asistence
- Dům na půl cesty
- pracoviště poskytující ranou péči
- chráněné dílny
- podporované zaměstnávání
- centra denních služeb

Většina těchto služeb je poskytována ve větších městech regionu.

Počet obyvatel Pardubického kraje s různým stupněm mentálního postižení podle věkových skupin (propočten)

Věková skupina (let)	Celkem (osob)	Stupeň postižení			
		Lehké	Střední	Těžké	Hluboké
0–4	670	570	67	20	13
5–14	1 603	1 363	160	48	32
15–24	1 966	1 671	197	59	39
25–49	5 291	4 498	529	159	106
50–64	2 957	2 513	296	89	59
65 a více	2 095	1 781	210	63	42
celkem	14 583	12 396	1 458	437	292

Zdroj: První regionální rozvojová a. s. na základě dat na <http://www.czso.cz>

Domovy pro zdravotně postižené (DZP)

Současná kapacita 6 DZP pro mentálně postižené (Slatiňany, Ráby, Svitavy, Bystré, Žampach, Anenská Studánka) je dostačující. Je však nutná transformace a humanizace všech těchto zařízení. Navrhujeme rodinný model, přestěhovat klienty z velkých budov do rodinných domů či bytů a umožnit klientům s lehčím postižením bydlení v chráněných bytech či podporovaném bydlení.

Denní stacionáře (centra)

Jsou poskytovány v České Třebové, Ústí nad Orlicí, Vysokém Mýtě, Svitavách, Moravské Třebové, Poličce, Nových Hradech-Chotovicích, Slatiňanech, Chrudimi, Pardubicích a Veské u Pardubic.

Týdenní stacionáře

V současné době působí v České Třebové a Ústí nad Orlicí.

Chráněné bydlení

Kapacita je nedostatečná v celém kraji. Chráněné bydlení je nabízeno pouze v následujících místech: Svitavy (Domov na rozcestí), Slatiňany (Domov sociálních služeb), Centrum sociální péče města Ústí nad Orlicí.

Odlehčovací služby

Jsou poskytovány v České Třebové, ve Slatiňanech a v Rábech. Přesnou potřebu v rámci kraje nelze stanovit. Zvýšená potřeba se jeví v období prázdnin a dovolených – jako námět pro řešení se jeví možnost uspořádat prázdninový pobyt pro osoby s mentálním postižením („tábor“).

V rámci kraje by bylo vhodné rozšířit kapacitu odlehčovacích služeb přibližně ve stávajících rezidenčních zařízeních, což vychází z průzkumu mezi rodinami pečujícími v domácím prostředí o mentálně či zdravotně postiženého rodinného příslušníka.

Osobní asistence

Byla zjištěna nedostatečná kapacita v celém kraji. V současné době je nabízena tato služba několika poskytovateli s centry ve Svitavách, Litomyšli, Poličce, Ústí nad Orlicí, Chrudimi, Pardubicích. Jako problém se jeví požadované vzdělání pracovníků dle zákona č. 108/2006 Sb., a financování osobních asistentů. Potřeba osobních asistentů se objevuje ve všech sférách sociálních služeb – v pobytových zařízeních, ve školství, v denních centrech, v domácím prostředí.

Dům na půl cesty

Je využíván cílovou skupinou v oblasti Poličska a Chrudimska, další požadavky na rozšíření počtu míst nebyly vzneseny.

Pracoviště rané péče

Raná péče je poskytována v rámci činností speciálně pedagogických centrech Pardubického kraje a prostřednictvím Střediska rané péče v Pardubicích s působností na území celého kraje.

Chráněné dílny

V regionu existuje pouze několik málo pracovišť, ve většině míst kraje úplně chybí chráněné dílny, které by formou a činností vyhovovaly cílové skupině mentálně postižených (možnost přizpůsobení se tempu klientů).

Podporované zaměstnávání (volný trh práce)

Agentury podporovaného zaměstnávání jsou zřízeny v Chrudimi (Agentura Rytmus) a Pardubicích – Česká abilympijská asociace. V ostatních regionech není žádná organizace, která by řešila problematiku zaměstnávání osob s mentálním postižením. O rozšíření této služby je v regionu velký zájem. Tuto potřebu deklarují stávající rezidenční zařízení Pardubického kraje.

Při analýze bylo zjištěno, že v kraji úplně chybí následující žádané sociální služby a aktivity:

1. sociálně-terapeutické dílny (§67 zák.č.108/2006)
2. sociálně-aktivizační služby (§66 zák.č.108/2006)
3. podpora samostatného bydlení
4. celoživotní vzdělávání osob s mentálním postižením

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
- dostatečný počet poskytovatelů služeb pro osoby s mentálním postižením v některých regionech kraje - dostačující kapacita Domovů pro osoby se zdravotním postižením - zkušeností se získáváním finančních prostředků a realizací projektů ze SF EU, tvoření partnerských projektů - fungující poradenství pro děti a dospělé s mentálním postižením v některých regionech kraje - poměrně dobrá úroveň bezbariérovosti některých měst - bezplatný přístup k internetu - fungující raná péče - dobře zajištěné terénní pečovatelské služby - dostatek základních škol speciálních pro děti s mentálním postižením - půjčovny zdravotních a rehabilitačních pomůcek - denní centra poskytující různé druhy služeb v některých regionech kraje - iniciativa, odbornost a koncepčnost jednotlivých subjektů poskytujících sociální služby - aktivita a odbornost pracovníků úřadů a řídících institucí - fungující komunitní plánování v některých městech regionu	- nedostatečný objem finančních prostředků pro většinu poskytovatelů služeb - chybějící podmínky pro nově vznikající sociální služby - nedostatek pracovních míst pro osoby s mentálním postižením (volný trh práce, podporované zaměstnávání, chráněné dílny pro osoby) - nedostatečná informovanost poskytovatelů a úřadů o systému poskytovaných služeb – návaznost služeb - absence některých druhů sociálních služeb: <i>sociálně terapeutické dílny</i> <i>odlehčovací služby</i> <i>chráněné bydlení</i> <i>podpora samostatného bydlení</i> <i>sociálně aktivizační činnosti</i> <i>asistence na omezený časový úsek („tísňové volání“)</i> - nedostatek osobních asistentů a systém jejich financování a vzdělávání - nedostačující personální obsazení stávajících poskytovatelů sociálních služeb - chybějící poradenská služba pro rodinné příslušníky zaměřená na nácvik praktických dovedností nutných k zajištění podpory a péče o člověka s mentálním postižením - bytová politika měst zaměřená na potřeby integrace lidí s mentálním postižením - nedostatek pracovních míst na zkrácený úvazek pro pečující členy rodiny - nedostatečná informovanost osob s mentálním postižením a jejich rodinných příslušníků o nabídce sociálních služeb v regionu - nedostupnost sociálních služeb v závislosti na dopravě - bariérovost některých dopravních prostředků a zastávek - složitost systému přiznávání a kontroly příspěvků na péči – přetíženost úřadů a institucí

	nedostatečná nabídka celoživotního vzdělávání a volnočasových aktivit pro dospělé osoby s mentálním postižením
Příležitosti	Hrozby
- implementace Standardů kvality sociálních služeb - hledat způsoby pro zefektivnění a zkvalitnění poskytovaných sociálních služeb v přirozeném prostředí - využití strukturálních fondů Evropské unie - využití stávajících kapacit pečovatelské služby pro služby osobám s těžkým a kombinovaným postižením - spolupráce poskytovatelů - osvěta majoritní společnosti v problematice osob s mentálním postižením, zaměřit se na děti a mládež - poradenství jednotlivých poskytovatelů rodinám pečujícím o osobu s mentálním postižením - působnost svépomocných skupin rodin pečujících o osobu s mentálním postižením - využití stávajících a rozšiřování informačních systémů Pardubického kraje a jednotlivých měst a obcí - informování zastupitelů veřejné správy o problémech cílové skupiny - motivace zaměstnavatelů k vytváření míst pro osoby s mentálním postižením - řešení nezaměstnanosti v regionu zaměstnáváním v sociálních službách - zvýšení počtu posudkových, revizních lékařů - funkční systém kontroly využívání příspěvku na péči a restrikce v případě jejich zneužívání	- nedostatek financí - nedostatky v legislativě (zák.č.108/2006) - odejmutí registrace a ohrožení provozu poskytovatelů v souvislosti s povinným vzděláváním pracovníků v sociálních službách dle zák. č. 108/2006 Sb. (akreditované kurzy) - nezájem osob s mentálním postižením a jejich rodinných příslušníků o využívání sociální služby - zneužívání příspěvku na péči - nerespektování práv osob s mentálním postižením - zneužívání investičních projektů - absence některých druhů sociálních služeb - nedostatek prostor/nevhodné prostory pro poskytování služeb - nerovné příležitosti v oblasti financování pro poskytovatele sociálních služeb

Návrh Cílů a Opatření Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje – oblast péče o občany s mentálním postižením

Cíl 1: Rozšířit počet míst odlehčovací služby pro osoby s mentálním postižením o 4 místa

Přehled opatření:	<i>1.1 Rozšířit kapacitu odlehčovacích služeb.</i>
--------------------------	--

Cíl 2: Optimalizovat počet míst v denních stacionářích a denních centrech pro osoby s mentálním postižením

Přehled opatření:	<i>2.1 Udržení a zkvalitnění nabídky služeb v denních a týdenních stacionářích a denních centrech pro osoby s mentálním a zdravotním postižením.</i> <i>2.2 Optimalizovat počet míst pro zajištění ambulantních služeb</i>
--------------------------	---

	<i>pro osoby s mentálním postižením.</i>
--	--

Cíl 3: Zkvalitňovat služby v domovech pro zdravotně postižené

Přehled opatření:	3.1 <i>Udržení a zkvalitnění služeb v domovech pro zdravotně postižené.</i> 3.2 <i>Zajištění investičních prostředků na postupnou transformaci služeb v domovech pro zdravotně postižené</i>
--------------------------	---

Cíl 4: Zajistit dostupnost sociálně – terapeutických dílen a sociálně aktivizačních služeb

Přehled opatření:	4.1 <i>Zajistit dostupnost sociálně – terapeutických dílen a sociálně aktivizačních služeb.</i>
--------------------------	---

Cíl 5: Podpora udržení a rozvoje osobní asistence

Přehled opatření:	5.1 <i>Podpora, udržení a rozvoj osobní asistence</i>
--------------------------	---

Cíl 6: Rozšířit kapacitu chráněného bydlení v Pardubickém kraji

Přehled opatření:	6.1 <i>Udržet a rozšířit počet míst v chráněném bydlení.</i>
--------------------------	--

Cíl 7: Podpora zaměstnávání osob s mentálním postižením

Přehled opatření:	7.1 <i>Rozvoj služeb podporovaného zaměstnávání, přechodného zaměstnávání a dalších služeb zaměstnanosti pro osoby s mentálním postižením.</i> 7.2 <i>Podporovat síť chráněných dílen zabezpečujících rozvoj dovedností a návyků osob s mentálním postižením.</i>
--------------------------	--

Cíl 1: Rozšířit počet míst odlehčovací služby pro osoby s mentálním postižením o 4 místa

Stručný popis cíle:

Podpora a rozvoj odlehčovacích služeb pro osoby s mentálním postižením v rámci Pardubického kraje

Zdůvodnění:

- § *umožnit rodinám pečujícím o osobu s mentálním postižením načerpat síly*
- § *profesionální podpora a vedení pečujících rodin*
- § *podpora pečujícím osobám – převzetí péče hlavně v době, kdy si pečující sám potřebuje odpočinout*
- § *příspěvní ke zkvalitnění péče o osoby s MP, kterou zajistí pouze odpočínutý pečovatel*

opatření 1.1	Rozšířit počet míst pobytové odlehčovací služby pro osoby s mentálním postižením
stručný popis opatření	<i>v současné době se zvýšený zájem o tuto službu objevuje v době prázdnin a dovolených</i>

předpokládané dopady	<i>uspokojit zájemce o tuto službu, umožnit členům rodiny, pečujícím o osobu s mentálním postižením řešit potřebné a nutné sociální situace (dovolená, nemoc, pobyt pečující osoby v lázních apod.)</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby s mentálním postižením, o které je pečováno v rodině</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>150 000,- Kč</i>
hlavní finanční zdroje	<i>důchod, přiznaný příspěvek na péči, úhrada rodiny, rozpočet Pk, MPSV</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>některý z domovů pro osoby se zdravotním postižením v kraji, Centrum sociálních služeb ve Vysokém Mýtě (projekt EU)</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>nabídka více míst pobytové odlehčovací služby pro osoby s mentálním postižením</i>

Cíl 2: Optimalizovat počet míst v denních stacionářích a denních centrech pro osoby s mentálním postižením

Stručný popis cíle:

Zajistit počet míst v denních stacionářích a denních centrech pro osoby s mentálním postižením tak, aby odpovídala potřebám v jednotlivých regionech a obcích

Zdůvodnění:

opatření 2.1	Udržení a zkvalitnění nabídky služeb v denních a týdenních stacionářích a denních centrech pro osoby s mentálním a zdravotním postižením
stručný popis opatření	§ <i>podpora poskytovatelů ambulantní služby pro osoby s mentálním postižením</i> § <i>udržení a zkvalitnění nabídky služeb ve stacionářích a denních centrech pro osoby s mentálním postižením</i>
předpokládané dopady	§ <i>prodloužení pobytu osob se sníženou soběstačností v domácím prostředí</i> § <i>zkvalitnění života osob využívajících tyto služby</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby s mentálním postižením, o které je pečováno v rodině</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>8 000 000,- Kč</i>
hlavní finanční zdroje	<i>přiznaný příspěvek na péči, úhrada rodiny, důchod, rozpočet Pk, MPSV</i>

předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy	<i>poskytované služby ve stacionářích a denních centrech</i>

opatření 2.2	Optimalizovat počet míst pro zajištění ambulantních služeb pro osoby s mentálním postižením
stručný popis opatření	§ <i>optimalizace kapacity a počtu lokalit – využití komunitního plánování na obcích a regionech (zjištění potřeb)</i>
předpokládané dopady	§ <i>prodloužení pobytu osob se sníženou soběstačností v domácím prostředí</i> § <i>zkvalitnění života osob využívajících tyto služby</i> § <i>efektivnější využívání prostředků (tyto služby jsou finančně méně náročné než pobytové)</i> § <i>dostupnost těchto služeb dle skutečných potřeb v jednotlivých lokalitách Pardubického kraje podle plánování sociálních služeb obcí a regionů</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby s mentálním postižením, o které je pečováno v rodině</i>
předpokládané finanční náklady	<i>v rámci KPSS na obcích</i>
hlavní finanční zdroje	<i>MPSV, obce, rozpočet Pk</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>obce, registrovaní poskytovatelé této služby</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>optimální nabídka této služby pro osoby s mentálním postižením, které žijí ve vlastních rodinách – podpora procesů komunitního plánování sociálních služeb na obcích</i>

Cíl 3: Zkvalitňovat služby v domovech pro zdravotně postižené

Stručný popis cíle:

Zkvalitňovat služby v domovech pro zdravotně postižené a co nejvíce se přibližovat běžnému způsobu života.

Zdůvodnění:

V posledních letech dochází v sociální práci k velikým změnám. Mění se i domovy pro zdravotně postižené. Postupně procházejí transformací. Největším problémem jsou prostory, ve kterých je většina zařízení umístěna. Pardubický kraj stále hledá zdroje a tyto organizace transformuje na moderní služby jak z hlediska prostor (rodinné domky apod.), tak z hlediska vlastní sociální práce. V letech 2008–2010 budou tyto transformace pokračovat.

opatření 3.1	Udržení a zkvalitnění služeb v domovech pro zdravotně postižené
stručný popis opatření	§ <i>podpora stávajících poskytovatelů služeb v domovech pro zdravotně postižené</i>

	§ <i>motivace poskytovatelů ke zvyšování kvality služeb</i>
předpokládané dopady	§ <i>zkvalitňování služeb v domovech pro zdravotně postižené</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby s mentálním postižením využívající služby domovů pro zdravotně postižené</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>140 000 000,- Kč</i>
hlavní finanční zdroje	<i>přiznaný příspěvek na péči, úhrada rodiny, důchod, rozpočet Pk, MPSV, SF EU</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekty poskytující tuto pobytovou službu</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy opatření	<i>podpora současných poskytovatelů, kteří aktivně zvyšují kvalitu služby</i>

opatření 3.2	<i>Zajištění investičních prostředků na postupnou transformaci služeb v domovech pro zdravotně postižené</i>
stručný popis opatření	<i>postupná transformace domovů pro zdravotně postižené – přibližování se domácímu prostředí</i>
předpokládané dopady	§ <i>zvyšování kvality života klientů v domovech pro zdravotně postižené</i> § <i>přibližování se domácímu prostředí</i> § <i>snížení výskytu problémového chování u obyvatel domova pro zdravotně postižené</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby s mentálním postižením využívající služby domovů pro zdravotně postižené</i>
předpokládané finanční náklady	<i>dle předložených projektů</i>
hlavní finanční zdroje	<i>SF EU, rozpočet Pk, MPSV</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekty poskytující tuto pobytovou službu, Pk</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy opatření	<i>zajištění prostředků na transformaci</i>

Cíl 4: Zajistit nabídku (dostupnost) sociálně-terapeutických dílen a sociálně aktivizačních služeb

Stručný popis cíle:

Podpořit vznik sociálně terapeutických dílen, službu, která zatím v Pardubickém kraji úplně chybí.

Zdůvodnění:

V současné době tuto službu v Pardubickém kraji nikdo neposkytuje, registraci předpokládá jen Polička a Pardubice.

opatření 4.1	Zajistit nabídku sociálně-terapeutických dílen a sociálně aktivizačních služeb
stručný popis opatření	<i>zajistit pro osoby s mentálním postižením dlouhodobou a pravidelnou podporu při zdokonalování sociálních a společenských dovedností, pracovních dovedností a návyků v případech, že je nelze zapojit do chráněných dílen, či zaměstnat na volném trhu práce</i>
předpokládané dopady	<i>zlepšení pracovních dovedností a návyků osob s mentálním postižením</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby s mentálním postižením</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>1 700 000,- Kč</i>
hlavní finanční zdroje	<i>rozpočet Pk, MPSV, SF EU</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>rozšíření nabídky služeb samostatnost, soběstačnost, sociální začlenění, pracovní uplatnění osob s postižením</i>

Cíl 5: Podpora udržení a rozvoje osobní asistence

Stručný popis cíle:

Podpora udržení a rozvoje služeb osobní asistence.

Zdůvodnění:

Tato služba je velkou podporou pro osoby s mentálním postižením, zdravotně postižené i osoby s kombinovaným postižením. Umožňuje individuální přístup přesně podle potřeb člověka. Je důležitá nejen při sebeobsluze apod., ale také umožňuje neztratit kontakt s většinovou společností. Často osobní asistence umožňuje handicapovaným osobám žít plnohodnotný život ve svém bytě apod. Jedním z předpokladů pro rozšíření této služby je řešení přípravy osobních asistentů v souladu s požadavky zák. č. 108/2006 Sb. a problémy ve financování osobních asistentů.

opatření 5.1	Podpora, udržení a rozvoj osobní asistence
stručný popis opatření	<i>§ podpora udržení a rozvoje služeb osobní asistence</i>
předpokládané dopady	<i>§ zabezpečení osobní asistence na území kraje § rozvoj podpory a pomoci osobám s mentálním postižením dle jejich individuálních potřeb a osobních cílů § možnost setrvání osob s MP v domácím prostředí</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby s mentálním postižením v domácí péči, ve školství, denních centrech, v pobytových zařízeních</i>
předpokládané finanční náklady	<i>jsou uvedeny ve skupině zdravotně postižených – věnují se oběma skupinám</i>
hlavní finanční zdroje	<i>přiznaný příspěvek na péči, úhrada rodiny, MPSV</i>

předpokládaní realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>zajištění dostupnosti osobní asistence</i>

Cíl 6: Rozšířit kapacitu chráněného bydlení v Pardubickém kraji

Stručný popis cíle:

Udržet a rozšířit počet míst v chráněném bydlení v Pardubickém kraji

Zdůvodnění:

Chráněné bydlení je jedna z moderních služeb zachovávající samostatnost osoby s mentálním postižením.

V Pardubickém kraji je kapacita této služby nedostatečná. Zájem o chráněné bydlení mají osoby s mentálním postižením žijící se svými rodiči, ale i klienti z domovů pro zdravotně postižené.

opatření 6.1	Udržet a rozšířit počet míst v chráněném bydlení
stručný popis opatření	§ <i>udržet a rozšířit kapacitu chráněných bytů</i>
předpokládané dopady	§ <i>uspokojit zájemce o službu, návaznost na rezidenční a ambulantní služby, domácí péči</i> § <i>samostatnost, soběstačnost, integrace sociální začlenění osob s mentálním</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby s mentálním postižením</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>2 000 000,- Kč</i>
hlavní finanční zdroje	<i>rozpočet obcí, SF EU, provoz: příspěvky na péči, důchod klientů, MPSV, rozpočet Pk</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení, je nutná spolupráce obcí – bytový fond</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>rozšíření kapacity chráněného bydlení</i>

Cíl 7: Podpora zaměstnávání osob s mentálním postižením

Stručný popis cíle:

Podpora služeb, které zlepší zaměstnatelnost osob s mentálním postižením na volném trhu práce.

Zdůvodnění:

Služby podporovaného zaměstnávání jsou zřízeny pouze v Chrudimi (Agentura Rytmus) a v Pardubicích – Česká abilympijská asociace.

V ostatních regionech Pardubického kraje není žádná organizace, která by řešila problematiku zaměstnávání osob s mentálním postižením. O službu je zájem.

V kraji také téměř chybí chráněné dílny, které by formou a činností vyhovovaly cílové skupině mentálně postižených. Zjištěna byla poptávka po 30 místech.

Toto opatření se týká jen z části zákona 108/2006 Sb.

opatření 7.1	Rozvoj služeb podporovaného zaměstnávání, přechodného zaměstnávání a dalších služeb zaměstnanosti pro osoby s mentálním postižením
stručný popis opatření	§ <i>udržet a rozšířit kapacity služeb zaměstnanosti</i>
předpokládané dopady	§ <i>zvýšení zaměstnatelnosti osob s mentálním postižením na volném trhu práce</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby s mentálním postižením</i>
předpokládané finanční náklady	<i>uvedeny ve skupině zdravotně postižených – věnují se oběma cílovým skupinám</i>
hlavní finanční zdroje	<i>rozpočet Pk, MPSV, SF EU</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>stávající poskytovatelé, případně další subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>pracovní uplatnění a sociální začlenění více osob s mentálním postižením (počet osob s mentálním postižením na volném trhu práce)</i>

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 7.2	Podporovat síť chráněných dílen zabezpečujících rozvoj dovedností a návyků osob s mentálním postižením
stručný popis opatření	§ <i>jednání s úřady práce na téma chráněné dílny</i>
předpokládané dopady	§ <i>pracovní uplatnění pro osoby s mentálním postižením, získávání pracovních návyků a dovedností, příprava na volný trh práce</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby s mentálním postižením</i>
předpokládané finanční náklady	<i>není upřesněno</i>
hlavní finanční zdroje	<i>SF EU, prostředky ÚP, rozpočet Pk, MPSV</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>organizace zabývající se osobami s mentálním postižením, poskytovatelé sociálních služeb, podniky a soukromé firmy kraje</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
hodnotící indikátory/ předpokládané výstupy opatření	<i>snížení nezaměstnanosti osob s mentálním postižením (které mají zájem o práci), jejich sociální začlenění</i>

Pracovní skupina senioři

Popis stavu v oblasti péče o seniory

Stáří je přirozené období lidského života, o kterém se v poslední době mnoho mluví a píše. Má to své důvody. Struktura společnosti se výrazně mění. Stárnoucích a starých lidí na celém světě přibývá. A tito lidé potřebují pomoc.

Stárnutí společnosti musíme chápat nejen jako problém zdravotní, ale také jako demografický, sociální a ekonomický s psychologickými a hlavně osobními důsledky.

„Stáří je obdobím života, ve kterém by měl pokračovat rozvoj lidské osobnosti. Většinou jsou lidé vyššího věku samostatní a zachovávají si dobrou psychickou kondici až do posledních dnů svého života. Závislost na péči druhé osoby přichází z důvodů onemocnění, které může být jak psychické, tak somatické (tělesné).

Ale i v situaci závislosti na péči jiné osoby je zapotřebí, aby starším občanům nejen náležela všechna práva a svobody, ale aby měli možnost je také využívat tak, jako jiní občané. Měli by zůstat v původním prostředí, v kontaktu s ostatními generacemi.“ (Charta práv starších občanů). Problematika této oblasti je zpracována ve dvou materiálech: v „Programu Zdraví 21 v podmínkách Pardubického kraje“ – cíl 5 (Zdravé stárnutí) a v „Národním programu přípravy na stárnutí na období let 2007 – 2013“.

Stručný popis cílové skupiny

Osoby se sníženou soběstačností z důvodu věku a často přidruženého chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

Věkové složení obyvatelstva Pardubického kraje a jeho okresů k 31. 12. 2006

Obyvatelstvo	Pardubický kraj	v tom okresy			
		Chrudim	Pardubice	Svitavy	Ústí nad Orlicí
celkem obyvatel	507 751	104 784	162 175	101 839	138 953
65+	74 607	15 664	25 507	14 093	19 343
z toho 80+	16 382	3 548	5 571	2 970	4 293

Složení obyvatelstva podle pohlaví a věku (stav k 31. 12. 2005)

	Muži Males
Celkem	247 431
v tom ve věku:	
0–14	40 757
15–64	178 020
65 a více	28 654
Průměrný věk	38,0
Index stáří	70,3

	Ženy Females
Celkem	257 854
v tom ve věku:	
0–14	38 022
15–64	175 891
65 a více	43 941
Průměrný věk	41,0
Index stáří	115,6

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
• existuje síť soc. služeb • politická podpora • existence pracovní skupiny – tj. odborníků • dobrá spolupráce s pracovníky KrÚ Pardubického kraje • aktivní práce asociací v kraji (ČAPS, APSS ČR ...) • provázanost se zdravotnictvím (zařízení sociálních služeb poskytují i zdravotní péči)	• síť služeb není rovnoměrně rozložená • špatná provázanost se zdravotnickými službami (zdrav. zařízení neposkytují soc. služby) • nedostatek ošetrovatelských lůžek – v nemocnicích i v zařízeních soc. služeb • velký počet čekatelů na 1 lůžko v domovech pro seniory (2–3), z toho ale někteří mají žádost podanou ve více zařízeních • nedostatek zaměstnanců s potřebným vzděláním • v některých pobytových zařízeních jsou lidé s nízkou závislostí – nepotřebují tak velkou podporu jakou dostávají („přepečovává se“) – to navíc zkresluje odhady potřeby lůžek do budoucna • byrokratické zatížení žádostí o příspěvek • neochota zdravotních pojišťoven sepsat smlouvy pro odborníky (např. na rehabilitaci)
Příležitosti	Hrozby
• existuje zákon 108/2006 • změna zákona 108/2006 • zmapování „bílých míst“ • možnost čerpat finance ze SF EU (na vzdělávání apod.) • transformace stávajících služeb dle zjištěných potřeb uživatelů • zapojení organizací do procesů KPSS v daných regionech • podpora ze strany některých obcí	• financování • malá návratnost příspěvku na péči zejména do sociálních služeb (a celkově do systému) • změna zákona 108/2006 • nezáměr a nechuť osob zodpovídat za sebe a za péči o sebe (hledání podpory ...) • malé sociální povědomí veřejnosti (např. příspěvek je dávka na nákup služby ne na přilepšení) • nedostatečná implementace standardů kvality v některých organizacích • malá informovanost a zájem veřejnosti (částečně i nesrozumitelnost) • nedostatečná podpora ze strany některých obcí

Návrh Cílů a Opatření Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje – oblast péče o seniory

Cíl 1: Podpora terénních a ambulantních služeb tak, aby vznikla alternativa k pobytovým službám

Přehled opatření:	1.1 Podporovat místní a časovou dostupnost zejména pečovatelské služby a to i v malých obcích. 1.2 Podpořit zavádění a poskytování aktivizačních programů v terénních a ambulantních službách. 1.3 Podpora domácí ošetrovatelské péče jako nedílné součásti terénních služeb pro seniory. 1.4 Optimalizace počtu míst v ambulantních službách, zejména stacionářích a denních centrech pro seniory a zkvalitnění jejich služeb.
--------------------------	---

Cíl 2: Rozvoj hospicové péče v kraji

Přehled opatření:	2.1 Vznik hospice jako pobytové služby. 2.2 Podpora poskytování a financování hospicové terénní péče.
--------------------------	---

Cíl 3: Optimalizace počtu domovů pro seniory v Pardubickém kraji

Přehled opatření:	3.1 Průzkum kapacity zařízení ve vztahu ke skutečnému počtu zájemců, vypracování prognózy pro další optimalizaci. 3.2 Podpora a zkvalitnění služeb v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem (s cílovou skupinou osob s Alzheimerovou nemocí a stařeckou demencí) v Pardubickém kraji. 3.3 Podpora vzniku nových zařízení umožňujících humanizaci existujících (standardům kvality nevyhovujících) zařízení a podpora vzniku nových zařízení v regionech, kde tato služba chybí (dle plánu sociálních služeb v regionu).
--------------------------	--

Cíl 4: Transformace dvou domovů pro seniory zřizovaných Pardubickým krajem

Přehled opatření:	4.1 Transformace Domova na hradě Rychmburk na domov se zvláštním režimem pro cílovou skupinu psychotici. 4.2 Transformace části Domova u fontány na domov se zvláštním režimem pro cílovou skupinu osob s Alzheimerovou nemocí a jinými druhy stařecké demence.
--------------------------	---

Cíl 5: Rozšířit poskytování odlehčovacích služeb pro seniory (osoby se zdravotním postižením)

Přehled opatření:	5.1 Udržení a rozvoj stávajících terénních, ambulantních a pobytových odlehčovacích služeb (respirační péče).
--------------------------	--

Cíl 1: Podpora terénních a ambulantních služeb tak, aby vznikla alternativa k pobytovým službám

Stručný popis cíle:

Je potřeba podporovat terénní služby pro seniory tak, aby odpovídaly svou dostupností i rozsahem potřebám uživatelů v Pardubickém kraji

Zdůvodnění:

Z průzkumu potřeb uživatelů Pardubického kraje vyplývá, že většina respondentů by upřednostnila tyto služby před pobytovým zařízením. Nedostatečné pokrytí kvalitními službami potřebného rozsahu zatím tuto volbu všem uživatelům neumožňuje.

Způsob péče o člověka může být různý. Lze stroze poskytnout službu, která je sjednána, ale můžeme také přidat lidský vztah, za kterým se skrývá etika a odbornost sociální práce, včetně aktivizačních programů, které jsou velice nutné pro udržení dosavadních tělesných a duševních schopností, pomáhají předcházet izolaci. Dále programy pomáhají odstraňovat napětí, zbavují strachu a úzkosti. Poskytují prostor k sebevyjádření a identifikaci sebe sama.

Podporuje také poskytování domácí ošetrovatelské péče, která je nedílnou součástí terénních služeb a bez ní se nemohou terénní služby stát alternativou k pobytovým zařízením.

opatření 1.1	Podporovat místní a časovou dostupnost zejména pečovatelské služby, a to i v malých obcích
stručný popis opatření	§ podpora poskytovatelů zejména pečovatelské služby na malých obcích § podpora poskytovatelů zejména pečovatelské služby, kteří poskytují služby pro více obcí § podpora poskytovatelů, kteří nabízejí služby celotýdenně a v čase reagujícím na potřeby klienta (16–24 hodin)
předpokládané dopady	§ postupné vyrovnávání podmínek dostupnosti sociálních služeb na malých a velkých obcích § motivace obcí podpořit poskytování těchto služeb na svém území (podpora obce bude jednou z podmínek do dotačního řízení) § prodloužení pobytu osob se sníženou soběstačností v domácím prostředí § zkvalitnění života osob využívajících tyto služby § efektivnější využívání prostředků (tyto služby jsou finančně méně náročné než pobytové) § dostupnost těchto služeb
stručný popis cílové skupiny	<i>senioři se sníženou soběstačností a osoby se zdravotním postižením</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>13 000 000,- Kč</i>
hlavní finanční zdroje	<i>platby od klientů, MPSV, rozpočet Pk, obce,</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>počet obcí, ve kterých jsou dostupné tyto služby, počty klientů, počty úkonů</i>

opatření 1.2	Podpořit zavádění a poskytování aktivizačních programů v terénních a ambulantních službách
stručný popis opatření	§ podpora poskytovatelů služeb
předpokládané dopady	§ prodloužení pobytu osob se sníženou soběstačností v domácím prostředí § zkvalitnění života osob využívajících tyto služby § efektivnější využívání prostředků (tyto služby jsou finančně méně náročné než pobytové) § dostupnost těchto služeb
stručný popis cílové skupiny	senioři se sníženou soběstačností a osoby se zdravotním postižením
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	700 000,- Kč
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, MPSV, obce, SF EU
předpokládaní realizátoři opatření	subjekty vybrané ve výběrovém řízení
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	počet obcí, ve kterých jsou dostupné tyto služby, počty klientů, počty úkonů

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 1.3	Podpora domácí ošetrovatelské péče jako nedílné součásti terénních služeb pro seniory
stručný popis opatření	§ podpora domácí ošetrovatelské péče (podpora poskytovatelů této služby)
předpokládané dopady	§ zvýšený zájem obcí podpořit poskytování těchto služeb na svém území § prodloužení pobytu osob se sníženou soběstačností v domácím prostředí
stručný popis cílové skupiny	senioři se sníženou soběstačností a osoby se zdravotním postižením
předpokládané finanční náklady	nejdou přesněny
hlavní finanční zdroje	zdravotní pojišťovny, Rozpočet Pk
předpokládaní realizátoři opatření	poskytovatelé domácí ošetrovatelské péče
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	počet obcí, ve kterých jsou dostupné tyto služby, (počty klientů kteří je využívají)

opatření 1.4	Optimalizace počtu míst v ambulantních službách, zejména stacionářích a denních centrech pro seniory a zkvalitnění jejich služeb
stručný popis opatření	§ podpora poskytovatelů ambulantní služby pro seniory

	§ optimalizace kapacity a počtu lokalit podle potřeb vycházejících z potřeb uživatelů v dané lokalitě
předpokládané dopady	§ prodloužení pobytu osob se sníženou soběstačností v domácím prostředí § zkvalitnění života osob využívajících tyto služby § efektivnější využívání prostředků (tyto služby jsou finančně méně náročné než pobytové) § dostupnost těchto služeb
stručný popis cílové skupiny	senioři se sníženou soběstačností zejména s Alzheimerovou nemocí a jinými demencemi
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	1 700 000,- Kč
hlavní finanční zdroje	platby od klientů, MPSV, dotace Pk, obce,
předpokládání realizátoři opatření	subjekty vybrané ve výběrovém řízení
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	ambulantní služby dostupné dle potřeb uživatelů

Cíl 2: Rozvoj hospicové péče v kraji

Stručný popis cíle:

Jde o zavedení chybějících služeb a jejich rozvoj dle potřeb v kraji.

Zdůvodnění:

Základním úkolem **hospicové (paliativní) péče** je **zmírňovat bolest** a utrpení pacientů trpících nevyléčitelnou nemocí, jejichž zdravotní stav již nedává žádnou naději na plné uzdravení.

Potřeba této služby je jasně prokazatelná z průzkumu potřeb uživatelů i z jiných analýz.

Hospicovou péči je třeba chápat především jako tlumení bolesti a zajištění takového okolního prostředí, aby pacient nestrádal ani fyzicky, ani psychicky, aby se i mezi zdravotníky v hospici cítil co nejvíce jako v domácím prostředí, a aby nebyla snižována jeho lidská důstojnost.

Hospicová péče řeší nejen bolest a utrpení samotných pacientů, ale zároveň pomáhá jejich blízkým zvládat nadměrnou psychickou a fyzickou zátěž při intenzivní péči o svého blízkého.

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 2.1	Vznik hospice jako pobytové služby
stručný popis opatření	§ zajištění prostředků na vybudování zařízení (projekt je již k dispozici) § vybudování zařízení a zajištění služeb v okrese Chrudim
předpokládané dopady	§ dostupnost této služby v Pk § zvýšení kvality života cílové skupiny (úleva od bolesti, odstranění izolace...)
stručný popis cílové skupiny	osoby nevyléčitelně nemocné v terminálním stádiu
předpokládané finanční náklady	podle podaného projektu
hlavní finanční zdroje	státní rozpočet, rozpočet Pk, sbírka, obce
předpokládání realizátoři opatření	organizace vybraná ve výběrovém řízení
časový horizont	12. 2010

předpokládané výstupy opatření	<i>vybudované zařízení, počet klientů za rok</i>
---------------------------------------	--

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 2.2	Podpora poskytování a financování hospicové terénní péče
stručný popis opatření	§ <i>vytvoření koncepce poskytování a financování hospicové a terénní péče a průzkum potřebnosti</i> § <i>podpora poskytovatelů této služby</i>
předpokládané dopady	§ <i>zjištění stavu</i> § <i>navržení systému poskytování a financování této služby</i> § <i>plánování dalšího rozvoje této služby podle potřeb v kraji</i> § <i>zvýšení kvality života cílové skupiny (úleva od bolesti, odstranění izolace...)</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby nevyléčitelně nemocné v terminálním stádiu</i>
předpokládané finanční náklady	<i>nejsou zatím vyčísleny</i>
hlavní finanční zdroje	<i>zdravotní pojišťovny, rozpočet Pk, MPSV, úhrady od klientů</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>Pk, poskytovatelé, obce</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>koncepce poskytovaná terénní hospicová péče</i>

Cíl 3: Optimalizace počtu domovů pro seniory v Pardubickém kraji

Stručný popis cíle:

Optimalizace počtu domovů pro seniory v Pardubickém kraji

Zdůvodnění:

Je nutné zjistit reálné kapacity a počty zájemců o službu. Současné údaje jsou zkreslené tím, že jeden zájemce má žádost podanou ve více zařízeních a často si senioři dávají žádost „co kdyby“. To je jeden z důvodů, proč počet žádostí není zcela relevantní údaj. Dalším problémem je současné obsazení těchto zařízení. Velká část uživatelů nemá příspěvek na péči vůbec nebo má pouze stupeň 1. To je z hlediska financování služeb neudržitelné. V minulosti docházelo k tomu, že se touto službou řešil problém bydlení, nikoli potřeby sociálních služeb. Otázka proto je, jak bude vypadat situace až budou domovy pro seniory přijímat klienty se závislostí 3 a 4.

V současné době existují zařízení, v nichž jsou běžně tři a více lůžkové pokoje, které neposkytují dostatečné soukromí a důstojné podmínky pro uživatele služeb. Tento stav je potřeba v souladu se standardy kvality postupně změnit. Budeme podporovat ta zařízení, která aktivně budou řešit kvalitu poskytovaných služeb a to nejen snížením lůžek na pokojích, ale i zaváděním nových metod práce, aktivizací klientů apod.

opatření 3.1	Průzkum kapacity zařízení ve vztahu k počtu zájemců o službu a vypracování prognózy pro další optimalizaci
stručný popis opatření	§ <i>zjištění počtu zájemců o služby v domovech pro seniory v kraji</i> § <i>sumarizace kapacit v jednotlivých zařízeních</i> § <i>vytvoření metodiky zjištění reálného počtu žadatelů (počtu fyzických osob, které mají zájem o službu)</i>

	§ zpracování průzkumu
předpokládané dopady	§ zjištění reálného počtu čekatelů na 1 lůžko § získání relevantních údajů o potřebné kapacitě služby § zvýšení udržitelnosti těchto služeb
stručný popis cílové skupiny	<i>zájemci o pobytové služby pro seniory, uživatelé pobytových služeb</i>
předpokládané finanční náklady	<i>dle podaného projektu</i>
hlavní finanční zdroje	<i>rozpočet Pk, SF EU</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>pobytová zařízení pro seniory ve spolupráci s Pk, obce</i>
časový horizont	<i>12. 2008</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>průzkum a prognóza metodika zjišťování reálných počtů zájemců, podklady pro stanovení potřebné kapacity zařízení v kraji</i>

opatření 3.2	Podpora a zkvalitnění služeb v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem (s cílovou skupinou osob s Alzheimerovou nemocí a stařeckou demencí) v Pardubickém kraji
stručný popis opatření	§ podpora stávajících poskytovatelů služeb v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem s cílovou skupinou osob s Alzheimerovou nemocí v Pardubickém kraji § motivace poskytovatelů ke zvyšování kvality služeb
předpokládané dopady	§ zlepšení podmínek v zařízeních pro seniory, a tím zkvalitnění podmínek života obyvatel domova pro seniory
stručný popis cílové skupiny	<i>uživatelé celoročních pobytových služeb</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>157 000 000,- Kč</i>
hlavní finanční zdroje	<i>příspěvky na péči, důchod klientů, MPSV, rozpočet Pk</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>celoroční pobytová zařízení pro seniory, obce</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>podpora současných poskytovatelů, kteří aktivně zvyšují kvalitu služby</i>

opatření 3.3	Podpora vzniku nových zařízení umožňujících humanizaci existujících (standardům kvality nevyhovujících) zařízení a podpora vzniku nových zařízení v regionech, kde tato služba chybí (dle plánu sociálních služeb v regionu)
stručný popis opatření	§ podpora vzniku nových zařízení, která umožní humanizovat starší a standardům kvality nevyhovující zařízení (například snížením kapacity atd.) § podpora vzniku nových zařízení v regionech, kde tato služba chybí a relevantní údaje z plánování sociálních služeb ukáží její potřebu
předpokládané dopady	§ zkvalitnění péče o cílovou skupinu seniorů využívající pobytové služby § rozšíření služeb pro tuto cílovou skupinu
stručný popis cílové skupiny	<i>uživatelé celoročních pobytových služeb</i>

předpokládané finanční náklady	<i>dle provedených průzkumů a předložených projektů</i>
hlavní finanční zdroje	<i>rozpočet Pk, MPSV</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>vybrané subjekty</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>podpora nových kvalitních služeb dle potřeb této cílové skupiny</i>

Cíl 4: Transformace dvou domovů pro seniory zřizovaných Pardubickým krajem

Stručný popis cíle:

Transformace těchto zařízení pomůže k pokrytí části služeb, které v Pardubickém kraji chybí.

Zdůvodnění:

opatření 4.1	Transformace Domova na hradě Rychmburk na domov se zvláštním režimem pro cílovou skupinu psychotici
stručný popis opatření	<i>postupná transformace domova pro seniory na domov se zvláštním režimem bez přerušení provozu s předpokládanou kapacitou cca 70 lůžek (také podle typu úprav dohodnutých s památkáři).</i>
předpokládané dopady	§ zajištění péče o cílovou skupinu osob s duševním onemocněním v pobytovém zařízení, které v Pardubickém kraji chybí § rozšíření služeb pro tuto cílovou skupinu
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby s duševním onemocněním – psychotici</i>
předpokládané finanční náklady	<i>dle podaného projektu</i>
hlavní finanční zdroje	<i>SF EU, rozpočet Pk, MPSV</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>Pardubický kraj, Domov na hradě Rychmburk</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>nárůst nabídky služeb cílové skupině osoby s duševním onemocněním</i>

opatření 4.2	Transformace části Domova u fontány na domov se zvláštním režimem pro cílovou skupinu osob s Alzheimerovou nemocí a jinými druhy stařecké demence
stručný popis opatření	<i>postupná transformace domova pro seniory na domov se zvláštním režimem bez přerušení provozu (půjde o významné snížení kapacity na cca 150 lůžek)</i>
předpokládané dopady	<i>zajištění péče o cílovou skupinu osob s Alzheimerovou chorobou a jinými druhy demence v Pardubickém kraji</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby s Alzheimerovou nemocí a jinými druhy stařecké demence</i>

předpokládané finanční náklady	<i>dle podaného projektu</i>
hlavní finanční zdroje	<i>SF EU, rozpočet Pk, MPSV</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>Domov u fontány, Pk</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>nárůst nabídky kapacity služeb cílové skupině osoby s Alzheimerovou nemocí a jinými druhy stařecké demence</i>

Cíl 5 : Rozšířit poskytování odlehčovacích služeb pro seniory (osoby se zdravotním postižením)

Stručný popis cíle:

Podpora a rozvoj odlehčovacích služeb pro seniory (osoby se zdravotním postižením) v rámci Pardubického kraje.

Zdůvodnění:

- § *umožnit rodinám pečujícím o seniora (osobu se zdravotním postižením) v domácím prostředí potřebný odpočinek k načerpání sil*
- § *profesionální podpora a vedení pečujících rodin*
- § *podpora pečujícím osobám – převzetí péče hlavně v době, kdy si pečující sám potřebuje odpočinout*
- § *příspěvní ke zkvalitnění péče o seniory, kterou zajistí pouze odpočínutý pečovatel.*

opatření 5.1	Udržení a rozvoj stávajících terénních, ambulantních a pobytových odlehčovacích služeb (respitní péče)
stručný popis opatření	<i>udržet a rozšířit dostupnost odlehčovacích služeb, které jsou v Pk</i>
předpokládané dopady	§ <i>odpočinek pečovatele umožní jeho další péči o seniora v domácím prostředí</i> § <i>pomoc pečujícím rodinám v případě nutného přerušení péče z různých důvodů (např. nemoc, dovolená, lázně apod.)</i> § <i>psychický aspekt – senior neztrácí kontakt s rodinou</i> § <i>finanční dopad – péče v domácím prostředí s kombinací s odlehčovací službou je levnější než v instituci</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>senior (nebo osoba se zdravotním postižením) se sníženou soběstačností, závislý na péči další osoby a rodiny, které celodenně pečují o seniora ve své nebo jeho domácnosti</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>5 000 000,- Kč</i>
hlavní finanční zdroje	<i>příspěvky na péči, MPSV, rozpočet Pk,</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>udržení a rozšíření kapacity této služby počet lůžek v pobytových zařízeních odlehčovací péče v rámci celého Pk</i>

	<i>počet míst v ambulantních zařízeních, která poskytují odlehčovací péči</i> <i>počet klientů, kterým je poskytována odlehčovací péče v domácnosti</i>
--	---

Pracovní skupina zdravotně postižení

Popis stavu v oblasti zdravotně postižených

Přestože se obecně zlepšuje podpora zdravotně postižených spoluobčanů (ve státním i nestátním neziskovém sektoru), stále se ve svém životě setkávají s různými bariérami a předsudky (při hledání zaměstnání a jeho udržení, při získávání informací a přístupu ke vzdělání a pracovní kvalifikaci, při vstupu do budov a zařízení, v přístupu ke zdravotní a sociální péči, do hromadných dopravních prostředků...). K dosažení rovných příležitostí přispívá i odsouhlasení Krajského plánu vyrovnávání příležitostí Radou a Zastupitelstvem Pardubického kraje, jehož cílem je naplnění přirozených práv zdravotně postižených občanů, zlepšení sociální integrace, odstranění diskriminace a bariér všeho druhu.

Cílová skupina – skupina se zabývala těmito podskupinami zdravotně postižených:

- Ø tělesně postižení
- Ø smyslově postižení (zrakově, sluchově)
- Ø osoby s kombinací více typů postižení
- Ø ostatní – osoby s civilizačním onemocněním (interní a chronická onemocnění).

Hlavním cílem zůstává zlepšit kvalitu života osob se zdravotním postižením, podpora kvalitních a dostupných sociálně zdravotních služeb dle potřeb této cílové skupiny.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
rozšíření služeb osobní asistence v regionu rozšíření domácí péče i do menších měst kvalifikace pracovníků KrÚ, MěÚ profesionální zdatnost pracovníků KrÚ, obcí iniciativa pracovníků KrÚ, MěÚ přiměřená síť sociálních služeb iniciativa poskytovatelů služeb registr poskytovatelů služeb GIS mapy KrÚ ochota spolupracovat metodická podpora KrÚ aktivní přístup členů skupiny zájem o řešení problémů široký záběr členů skupiny (různé typy organizací) dobré kontakty s uživateli služeb známe potřeby zdravotně postižených dokonale jsou mapováni poskytovatelé pro skupinu zdravotně postižených máme zastoupení ze všech spádových oblastí Pardubického kraje	chybějící nabídka služeb, nedostatečné služby na menších městech, venkově malá informovanost komunitní plánování – žádný systém ani řád, každý si ho dělá po svém chybí spolupráce s praktickými a odbornými lékaři – propojenost sociálních služeb se zdravotnictvím finanční podpora komunitních plánů nenárokové dotace členové skupiny se mezi sebou málo znají různé zájmy poskytovatelů neznalost místních podmínek pracovní vyčerpání členů skupiny nelze navrhnout útlum nevyužívaných služeb kvalitu soc. služeb lze posoudit až podle výsledků inspekce, která bude nápomocná k rozlišení poskytovatelů
Příležitosti	Hrozby
- standardy sociálních služeb bezbariérovost (objekty, komunikace) další vzdělávání pracovníků zapojit do spolupráce odborníky (lékaře) rozšíření sociálních služeb (tam kde chybí) spolupráce s úřady práce při zaměstnávání osob se zdravotním postižením prostor pro řešení a prezentaci problémů zákon o sociálních službách spolupráce s krajem - spolupráce pracovních skupin - prezentace služeb v mikroregionu - navázání těsnější spolupráce se sousedními obcemi a regiony - podpora kvalitního a účelného komunitního plánování - realizace kvalifikačních a rekvalifikačních kurzů a dalších forem vzdělání pro zdravotně postižené	díky novému zákonu o sociálních službách hrozí, že zdravotně postižení na menších městech zůstanou bez pomoci možnost zániku některých poskytovatelů soc. služeb (příspěvek na péči není využíván ke svému původnímu účelu) zánik některých služeb z důvodu kvalifikačních předpokladů daných zákonem – např. osobní asistence nedostatečné finanční prostředky osob se zdravotním postižením neochota platit za služby neochota spolupracovat nezájem uživatelů zánik poskytovatelů – nedostatek financí, úbytek uživatelů neznáme finanční prostředky určené na provoz soc. služeb v kraji

Návrh Cílů a Opatření Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje – oblast péče o zdravotně postižené občany

Cíl 1: Udržení a rozvoj terénních a ambulantních služeb dle potřeb uživatelů v jednotlivých regionech Pardubického kraje

Přehled opatření:	1.1 Podpora, udržení a rozvoj osobní asistence. 1.2 Podpora a rozvoj průvodcovských, předčitatelských a tlumočnických služeb a jejich zkvalitnění. 1.3 Podpora ostatních terénních a ambulantních služeb dle zákona 108/2006 Sb. podložených potřebností v plánech sociálních služeb jednotlivých obcí a regionů. 1.4 Zavedení chybějící terénní služby sociální rehabilitace podporující soběstačnost zrakově postižených v jejich přirozeném sociálním prostředí. 1.5 Podpora udržení stávajících služeb rané péče.
--------------------------	--

Cíl 2: Zjištění potřeb občanů se sluchovým postižením na území Pardubického kraje

Přehled opatření:	2.1 Podpořit průzkum potřeb sluchově postižených a analyzovat potřebnost vzniku těchto služeb na území Pardubického kraje.
--------------------------	---

Cíl 3: Podpora chráněného bydlení zdravotně postižených

Přehled opatření:	3.1 Udržet a rozšířit počet míst v chráněném bydlení dle potřeb uživatelů v jednotlivých obcích a regionech.
--------------------------	---

Cíl 4: Podpora vzdělávání zdravotně postižených

Přehled opatření:	4.1 Podpora integrace zdravotně postižených do všech stupňů škol. 4.2 Podpora celoživotního vzdělávání zdravotně postižených.
--------------------------	---

Cíl 5: Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Přehled opatření:	5.1 Rozvoj služeb podporovaného zaměstnávání, přechodného zaměstnávání a dalších služeb zaměstnanosti. 5.2 Podporovat síť chráněných dílen a pracovišť zabezpečujících rozvoj dovedností a návyků osob se zdravotním postižením.
--------------------------	--

Cíl 1: Udržení a rozvoj terénních a ambulantních služeb dle potřeb uživatelů v jednotlivých regionech Pardubického kraje

Stručný popis cíle:

Pro zvýšení kvality života osob se zdravotním postižením a pro jejich sociální integraci je nezbytné udržet a rozvíjet terénní a ambulantní služby.

Zdůvodnění:

Žít v přirozeném sociálním prostředí a seberealizace jsou přirozené lidské potřeby. Zdravotně postižení mnohdy potřebují pomoc jiné fyzické osoby pro rozvoj samostatnosti, sociálních a jiných dovedností, pro navazování kontaktu a včleňování do společnosti. Rozvoj alternativních – terénních a ambulantních služeb je hlavní myšlenkou zákona o sociálních službách 108/2006 Sb. a tyto služby jednoznačně předchází sociální exkluzi.

opatření 1.1.	Podpora, udržení a rozvoj osobní asistence
stručný popis opatření	§ poskytnutí vzdělávání a odborných informací osobním asistentům a poskytovatelům sociálních služeb § zvýšení dostupnosti služeb osobní asistence
předpokládané dopady	§ zkvalitnění, rozvoj a dostupnost služeb osobní asistence § zlepšení sociální integrace zdravotně postižených, podpora samostatnosti, prevence sociálního vyloučení
stručný popis cílové skupiny	<i>zdravotně postižení (tělesně, smyslově, lidé s kombinovanými vadami, civilizačními chorobami)</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	10 700 000,- Kč
hlavní finanční zdroje	<i>příspěvky na péči, rozpočet Pk, MPSV</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	<i>rozšíření služeb osobní asistence a její časové a místní dostupnosti</i>

opatření 1.2.	Podpora a rozvoj průvodcovských, předčitatelských a tlumočnických služeb a jejich zkvalitnění
stručný popis opatření	§ poskytnutí vzdělávání a odborných informací průvodcům a poskytovatelům soc. služeb § rozšíření, zvýšení dostupnosti průvodcovských a předčitatelských služeb
předpokládané dopady	§ zkvalitnění, rozvoj a dostupnost průvodcovských a předčitatelských služeb § zlepšení sociální integrace zdravotně postižených, podpora samostatnosti, prevence sociálního vyloučení
stručný popis cílové skupiny	<i>zdravotně postižení (tělesně p., smyslově p., lidé s kombinovanými vadami, civilizačními chorobami)</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	100 000,- Kč
hlavní finanční zdroje	<i>příspěvky na péči, rozpočet Pk, MPSV</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	<i>zajištění odborného vzdělání a informací průvodcům a předčitatelům rozšíření průvodcovských, předčitatelských služeb a jejich časové a místní dostupnosti</i>

opatření 1.3.	Podpora ostatních terénních a ambulantních služeb dle zákona 108/2006 Sb. podložených potřebností v plánech sociálních služeb jednotlivých obcí a regionů
stručný popis opatření	§ zmapování potřeb zdravotně postižených v rámci komunitního plánování obcí § na základě potřebnosti rozvoj terénních a ambulantních služeb podporující soběstačnost zdr. postižených
předpokládané dopady	§ zkvalitnění terénních a ambulantních služeb § podpora soběstačnosti a samostatného života v přirozeném prostředí osob se zdravotním postižením
stručný popis cílové skupiny	zdravotně postižení (tělesně, smyslově, lidé s kombinovanými vadami, civilizačními chorobami)
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	3 000 000,- Kč
hlavní finanční zdroje	příspěvky na péči, rozpočet Pk, MPSV
předpokládání realizátoři opatření	subjekty vybrané ve výběrovém řízení
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	relevantní analýzy potřebnosti z výstupů komunitních plánů rozvoj chybějících služeb a jejich dostupnosti na základě analýz

opatření 1.4.	Udržení a rozšíření sociální rehabilitace podporující soběstačnost zrakově postižených v jejich přirozeném sociálním prostředí.
stručný popis opatření	§ průzkum potřebnosti (zjištění počtu dosavadních klientů) § informovat lékaře, poskytovatele sociálních a zdravotnických zařízení, uživatele, veřejnost
předpokládané dopady	§ rozšíření a zvýšení časové a místní dostupnosti terénní pomoci pro zrakově postižené v jejich přirozeném sociálním prostředí § aktivizace a všestranný rozvoj zrakově postižených § pomoc, spolupráce s rodinou
stručný popis cílové skupiny	zrakově postižení v Pk, ministerstvo zdravotnictví
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	600 000,- Kč
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, MPSV
předpokládání realizátoři opatření	stávající registrovaní poskytovatelé, případně subjekty vybrané ve výběrovém řízení
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	vytvoření kontaktního místa kvalitní, místní a časově dostupná terénní služba pro zrakově postižené

opatření 1.5.	Podpora udržení stávajících služeb rané péče
stručný popis opatření	§ podpora registrovaným organizacím poskytujícím ranou péčí § průzkum potřebnosti a dostupnosti v Pk

předpokládané dopady	§ poskytování této služby v současném rozsahu
stručný popis cílové skupiny	děti do 7 let, které jsou zdravotně postižené nebo je ohrožen jejich vývoj a jejich zákonní zástupci
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	2 000 000,- Kč
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, MPSV
předpokládání realizátoři opatření	stávající poskytovatelé rané péče
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	udržení služeb rané péče

Cíl 2: Zjištění potřeb občanů se sluchovým postižením na území Pardubického kraje

Stručný popis cíle:

Služby pro sluchově postižené chybí na území celého Pardubického kraje. V tuto chvíli chybí evidence, kolik takto postižených občanů je v jednotlivých lokalitách kraje.

Zdůvodnění:

Sluchově postižení občané jsou ohroženi sociálním vyloučením z důvodu omezené možnosti navázání komunikace se sociálním okolím. Je třeba provést depistáž těchto osob a jejich potřeb, protože služby pro tuto skupinu v kraji naprosto chybí.

opatření 2.1.	Podpořit průzkum potřeb sluchově postižených a analyzovat potřebnost vzniku těchto služeb na území Pardubického kraje
stručný popis opatření	§ zjistit potřebnost základního a speciálního poradenství pro sluchově postižené – analýza potřeb § zjistit potřebnost terénních a ambulantních služeb pro sluchově postižené § rozvoj terénního speciálně pedagogického poradenství § pokusit se o vytvoření databáze sluchově postižených, napojit se na sdružení „Tichý svět v Chrudimi“
předpokládané dopady	§ zavedení chybějících služeb pro sluchově postižené § zkvalitnění podpory osob se sluchovým postižením
stručný popis cílové skupiny	sluchově postižení, lékaři, poskytovatelé soc. služeb
předpokládané finanční náklady	200 000,- Kč
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, SF EU
předpokládání realizátoři opatření	vybraná organizace ve výběrovém řízení
časový horizont	12. 2008
předpokládané výstupy opatření	analýza potřeb osob se sluchovým postižením zjištění přibližného celkového počtu sluchově postižených, včetně těch, kteří by podporu využili a jejich rozmístění na území kraje zavedení chybějících služeb

Cíl 3: Podpora chráněného bydlení zdravotně postižených

Stručný popis cíle:

Chráněné bydlení a podpora samostatného bydlení je alternativou k pobytovým zařízením a je určena osobám se sníženou soběstačností, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby, ale kteří jsou zároveň schopni žít samostatně. Těchto služeb v oblasti bydlení podporujících začlenění zdravotně postižených do společnosti je nedostatek.

Zdůvodnění:

Současný trend v poskytování sociálních služeb deklaruje princip deinstitucionalizace, transformaci stávajících domovů pro osoby se zdravotním postižením a podporu rozvoje alternativních forem bydlení pro osoby zdravotně postižené. Samozřejmostí těchto typů bydlení by měla být bezbariérovost.

opatření 3.1.	Udržet a rozšířit počet míst v chráněném bydlení dle potřeb uživatelů v jednotlivých obcích a regionech
stručný popis opatření	§ zjištění potřebnosti – analýzy v rámci komunitního plánování obcí a regionů § rozšíření chráněného bezbariérového bydlení podle zjištěných potřeb § rozšíření podpory samostatného bydlení podle zjištěných potřeb
předpokládané dopady	§ zlepšení kvality života zdravotně postižených § podpora možnosti samostatně žít § dostatek míst chráněného bydlení v Pk
stručný popis cílové skupiny	<i>zdravotně postižení</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	<i>v roce 2007 se nepodpořilo</i>
hlavní finanční zdroje	<i>příspěvek na péči, důchod uživatelů služby, rozpočet Pk, MPSV, obce – bytový fond</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>analýza potřeb zvýšení počtu chráněného bydlení v pardubickém kraji na základě zjištěných potřeb</i>

Cíl 4: Podpora vzdělávání zdravotně postižených

Stručný popis cíle:

Podpora integrace zdravotně postižených jedinců do všech stupňů škol a možnost dalšího rozšiřování vědomostí a dovedností v rámci celoživotních vzdělávacích aktivit pro osoby se zdravotním postižením

Zdůvodnění:

Vzdělávání zdravotně postižených je nedílnou součástí sociální integrace. Vzdělání pro tyto osoby by mělo být cílené, přístupné a přizpůsobené potřebám zdravotně postižených.

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 4.1.	Podpora integrace zdravotně postižených do všech stupňů škol
stručný popis opatření	§ motivace škol k integraci zdravotně postižených jedinců § spolupráce škol s odborem školství a poskytovateli z oblasti

	<i>péče o zdravotně postižené při hledání vhodné školy a přijímání osob se zdravotně postižením do školských vzdělávacích institucí</i>
předpokládané dopady	§ zkvalitnění přístupu ke vzdělání osob se zdravotním postižením § zkvalitnění spolupráce s vedením všech typů škol § zvýšení adaptability pro pracovní trh § zvýšení kvalifikace
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby se zdravotním postižením</i>
předpokládané finanční náklady	<i>není upřesněno</i>
hlavní finanční zdroje	<i>SF EU, rozpočet Pk, MŠMT, obce</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>vzdělávací instituce, Pardubický kraj, obce, uživatelé, registrovaní poskytovatelé soc. služeb</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>zvýšení počtu integrovaných osob se zdravotním postižením ve všech typech škol</i>

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 4.2.	Podpora celoživotního vzdělávání zdravotně postižených
stručný popis opatření	§ analýza potřeb § vyjednávání a rozvoj spolupráce se vzdělávacími institucemi
předpokládané dopady	§ zvýšení vědomostí a dovedností v různých oblastech § zkvalitnění spolupráce s vedením všech typů škol § zvýšení adaptability pro pracovní trh § zvýšení kvalifikace
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby se zdravotním postižením</i>
předpokládané finanční náklady	<i>není upřesněno</i>
hlavní finanční zdroje	<i>SF EU, rozpočet Pk</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>vzdělávací instituce, Pardubický kraj, obce, uživatelé, registrovaní poskytovatelé soc. služeb</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>výstupy z analýzy potřeb zvýšení počtu osob se zdravotním postižením absolvujících kurzy a jiné aktivity v rámci celoživotního vzdělávání</i>

Cíl 5: Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Stručný popis cíle:

Služby podporovaného zaměstnávání, přechodného zaměstnávání a ostatních služeb zaměstnanosti spolu s chráněnými dílnami a pracovišti podporují a zvyšují šance uplatnění osob se zdravotním postižením na volném trhu práce. Zájemci o práci z řad zdravotně postižených musí překonávat mnoho překážek objektivního i subjektivního charakteru, většina zaměstnavatelů mívá předsudky nebo není ochotná zaměstnat zdravotně postižené jedince. Výše uvedené služby mimo jiné pomáhají osobám se zdravotně postižením rozpoznat své skutečné dovednosti a schopnosti.

Zdůvodnění:

Možnosti uplatnění na trhu práce u osob zdravotně postižených jsou výrazně nižší než u zdravých jedinců a je třeba podpory a asistence, která připraví osoby pro další přechod do pracovního procesu k běžným zaměstnavatelům, na volný trh práce. Tyto služby významně přispívají k seberealizaci jedinců, sociální integraci.

Toto opatření se týká jen z části zákona 108/2006 Sb.

opatření 5.1.	Rozvoj služeb podporovaného zaměstnávání, přechodného zaměstnávání a dalších služeb zaměstnanosti pro osoby se zdravotním postižením
stručný popis opatření	§ udržet a rozšířit kapacity služeb zaměstnanosti
předpokládané dopady	§ zvýšení zaměstnatelnosti osob se zdravotním postižením na volném trhu práce § rozvoj služeb v oblasti zaměstnanosti
stručný popis cílové skupiny	<i>zájemci (nebo uchazeči) o práci se zdravotním postižením</i>
předpokládaná finanční podpora v roce 2007	820 000,- Kč
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk, ÚP, MPSV, SF EU
předpokládaní realizátoři opatření	<i>stávající a případně vybraní poskytovatelé této služby</i>
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	<i>snížení nezaměstnanosti a sociální začlenění osob se zdravotním postižením</i>

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 5.2.	Podporovat síť chráněných dílen a pracovišť zabezpečujících rozvoj dovedností a návyků osob se zdravotním postižením
stručný popis opatření	§ rozšířit kapacity chráněných dílen vhodných pro osoby se zdravotním postižením (vhodných pro jejich tempo a dovednosti)
předpokládané dopady	§ snížení nezaměstnanosti osob se zdravotním postižením
stručný popis cílové skupiny	<i>zájemci (nebo uchazeči) o práci se zdravotním postižením</i>
předpokládané finanční náklady	<i>dle podaných projektů</i>
hlavní finanční zdroje	ÚP, SF EU, rozpočet Pk
předpokládaní realizátoři opatření	<i>sociální firmy a další zaměstnavatelé</i>
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	<i>pracovní uplatnění a sociální začlenění více osob s zdravotním postižením</i>

Společné cíle

1. Návrh Cílů a Opatření Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje – společné cíle

Cíl 1: Podpora plánování sociálních služeb v Pardubickém kraji

Přehled opatření:	<i>1.1 Podpora plánování sociálních služeb v obcích a regionech Pardubického kraje metodou komunitního plánování. 1.2 Další podpora procesu plánování sociálních služeb na úrovni kraje. 1.3 Udělení oficiálního statutu koordinační skupině a pracovním skupinám.</i>
-------------------	--

Cíl 2: Rozvoj informovanosti o poskytovaných sociálních službách a plánování sociálních služeb v Pardubickém kraji

Přehled opatření:	<i>2.1 Aktualizace informačního systému a webových stránek, propagace – informace využitelné na obcích, poskytovateli i veřejností. 2.2 Nastavit obousměrné předávání informací a spolupráce s oblastí školství a zaměstnanosti v Pk. 2.3 Nastavení úzké spolupráce s oblastí zdravotnictví.</i>
-------------------	--

Cíl 3: Podpora zvyšování kvality a dostupnosti sociálních služeb poskytovaných na území Pk

Přehled opatření:	<i>3.1 Podpora vzdělávání v oblasti kvality sociálních služeb. 3.2 Podpora specifického předávání informací v oblasti kvality sociálních služeb (například dobrá praxe, workshopy).</i>
-------------------	---

Cíl 4: Podpora čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů

Přehled opatření:	<i>4.1 Vytvoření systému podpory čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů. 4.2 Příprava víceletého financování sociálních služeb v Pk.</i>
-------------------	---

Cíl 5: Podpora rozvoje dobrovolnické práce v Pk

Přehled opatření:	<i>5.1 Udržení a rozvoj center dobrovolníků a předávání informací o dobrovolnické práci.</i>
-------------------	--

Cíl 6: Podpora koncepčního řešení dopravy osob využívajících sociální služby

Přehled opatření:	<i>6.1 Předání podnětu odboru dopravy a potenciálním dopravcům a provedení průzkumu potřebnosti této služby v Pk.</i>
-------------------	---

Cíl 7: Podpora odstraňování architektonických i informačních bariér

Přehled opatření:	<i>7.1 Vytvoření komunikačního kanálu mezi poskytovateli služeb a zadavateli.</i>
-------------------	---

Cíl 8: Podpora rozvoje sociálního podnikání na území Pk

Přehled opatření:	<i>8.1 Stanovení pravidel pro podporu sociálního podnikání.</i>
-------------------	---

Cíl 1: Podpora plánování sociálních služeb v Pardubickém kraji

Stručný popis cíle:

Podpora plánování sociálních služeb na obou úrovních – obecní (regionální) i krajské.

Zdůvodnění:

Prvotní povinnost zajistit kvalitní a dostatečnou péči o potřebné občany všech skupin spadá na obce a jejich sdružení. Kraj, jakožto regionální samosprávný celek, může do tohoto procesu vstupovat a pomáhat zajišťovat určité druhy sociálních služeb, je však nutné jasně definovat jaké.

opatření 1.1	Podpora plánování sociálních služeb v obcích a regionech Pardubického kraje metodou komunitního plánování
stručný popis opatření	§ podpora vzdělávání účastníků komunitního plánování § podpora vzniku vlastních plánů § podpora při zajištění metodické pomoci jednotlivým oblastem, které plánují sociální služby metodou komunitního plánování
předpokládané dopady	§ efektivní a průhledné financování sociálních služeb na obcích § dostupné relevantní údaje pro krajský plán
stručný popis cílové skupiny	obce a regiony Pardubického kraje plánující sociální služby metodou komunitního plánování
předpokládané finanční náklady	finanční zdroje podle jednotlivých projektů
hlavní finanční zdroje	SF EU, MPSV, Pk
předpokládaní realizátoři opatření	obce, svazky obcí atd.
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	pokrytí Pardubického kraje plány sociálních služeb (počet fungujících komunitních plánů)

opatření 1.2	Další podpora procesu plánování sociálních služeb na úrovni kraje
stručný popis opatření	§ další činnost pracovních skupin § nastavení systému monitorování, aktualizace plánu jednou za rok formou akčního plánu § aktualizace střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na léta 2011–2013
předpokládané dopady	§ místně a časově dostupné sociální služby dle potřeb uživatelů služeb na úrovni Pardubického kraje
stručný popis cílové skupiny	poskytovatelé sociálních služeb v Pk a uživatelé sociálních služeb v Pk
předpokládané finanční náklady	300 000,- Kč za rok
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk
předpokládaní realizátoři opatření	Pk, OSV, pracovní skupiny, koordinační skupina
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje na léta 2011–2013

opatření 1.3	Udělení oficiálního statutu koordinační skupině a pracovním skupinám
stručný popis opatření	• udělení oficiálního statutu koordinační skupině a pracovním skupinám • finanční odměna manažerům skupin • zabezpečit finanční zajištění koordinační struktury pro zpracování, naplňování a hodnocení střednědobého plánu
předpokládané dopady	§ motivace osob pracujících na tvorbě střednědobých plánů § kvalitní výstupy pro střednědobý plán
stručný popis cílové skupiny	osoby účastnící se na tvorbě střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Pk
předpokládané finanční náklady	zahrnuto v další podpoře plánování sociálních služeb na úrovni kraje
hlavní finanční zdroje	rozpočet Pk
předpokládaní realizátoři opatření	pracovní skupiny a koordinační skupina pro tvorbu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Pk
časový horizont	2008–2010
předpokládané výstupy opatření	doklad o udělení oficiálního statutu, smlouvy s manažery pracovních skupin

Cíl 2: Rozvoj informovanosti o poskytovaných sociálních službách a plánování sociálních služeb v Pardubickém kraji

Stručný popis cíle:

Jde o nastavení systému přenosu informací z krajského úřadu na obce, k poskytovatelům, uživatelům a veřejnosti a naopak.

Zdůvodnění:

Ze všech analýz potřeb v obcích i v rámci kraje vyplývá nedostatečný přenos informací mezi odbornou veřejností – pracovníky krajského úřadu, pracovníky obcí, poskytovateli sociálních služeb a dalšími experty, ale i směrem k veřejnosti a uživatelům služeb

opatření 2.1	Aktualizace informačního systému a webových stránek, propagace – informace využitelné na obcích, poskytovateli i veřejnosti
stručný popis opatření	§ aktualizace informačního systému podle registru poskytovatelů § úprava pojmů podle zákona 108/2006 Sb. § doplnění služeb, které nejsou v zákoně 108/2006Sb. § nastavení systému aktualizace § nabídka školení pro uživatele informačního systému § určení kontaktních osob na Krajském úřadě a obcích § pravidelná aktualizace informací na webových stránkách komunitního plánování obcí a plánování kraje
předpokládané dopady	§ dobrá informovanost o dění na úrovni obcí i kraje v sociálních službách § kvalitní zdroj informací pro plánování sociálních služeb i pro

	<i>samotné poskytování sociálních služeb</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>§ předávání dobré praxe mezi zainteresovanými stranami obce, poskytovatelé sociálních služeb, uživatelé, veřejnost</i>
předpokládané finanční náklady	<i>150 000,- Kč ročně</i>
hlavní finanční zdroje	<i>rozpočet Pk</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>pracovníci vybrané organizace (případně zaměstnanec Krajského úřadu Pardubického kraje)</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>aktuální informační systém fungující interaktivní webové stránky</i>

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 2.2	Nastavit obousměrné předávání informací a spolupráce s oblastí školství a zaměstnanosti v Pk
stručný popis opatření	<i>§ vytvoření systému pravidelného předávání informací mezi jednotlivými odbory krajského úřadu a dalšími subjekty (zejména úřady práce, poskytovateli sociálních služeb, školami)</i>
předpokládané dopady	<i>§ efektivní využívání informací § vznik navazujících projektů v překrývajících se oborech § efektivnější práce – nebudou se například vytvářet dvě obdobné analýzy atd.</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>jednotlivé odbory KrÚ (zejména školství a sociálních věcí), pracovníci obcí, poskytovatelé sociálních služeb, úřady práce...</i>
předpokládané finanční náklady	
hlavní finanční zdroje	
předpokládaní realizátoři opatření	<i>pracovní skupiny pro tvorbu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Pk, garantem pracovníci OSV</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>informovaná odborná veřejnost</i>

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 2.3	Nastavení úzké spolupráce s oblastí zdravotnictví
stručný popis opatření	<i>§ vytvoření systému pravidelného předávání informací mezi odborníky z oblasti sociálních služeb a odborníky z oblasti zdravotnictví</i>
předpokládané dopady	<i>§ postupné propojování sociálních a zdravotních služeb v Pk § zkvalitnění života osob využívajících sociální i zdravotní služby</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>KrÚ – odbor sociálních věcí, odbor zdravotnictví, poskytovatelé sociálních služeb, poskytovatelé zdravotních služeb, zdravotní pojišťovny, lékaři atd.</i>
předpokládané finanční	

náklady	
hlavní finanční zdroje	
předpokládání realizátoři opatření	<i>pracovní skupiny, garantem pracovníci odboru sociálních věcí, odboru zdravotnictví při KrÚ</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>spolupráce sociálních a zdravotních služeb</i>

Cíl 3: Podpora zvyšování kvality a dostupnosti sociálních služeb poskytovaných na území Pk

Stručný popis cíle:

Podpora zvyšování kvality a dostupnosti sociálních služeb poskytovaných na území Pk

Zdůvodnění:

Pokud je naším cílem efektivně a účelně využívat všechny dostupné prostředky, musíme plánovat kvalitní sociální služby.

Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Pardubického kraje bude nadále kontrolovat kvalitu a odpovídající ekonomičnost poskytovaných služeb subjekty, které bude krajský úřad finančně podporovat. Za tímto účelem bude mimo jiné využívat definované standardy sociálních služeb. Budou podporovány projekty zaměřené na zvyšování kvality v sociálních službách v Pk. Zejména projekty na vzdělávání pracovníků v sociálních službách, předávání dobré praxe apod.

opatření 3.1	Podpora vzdělávání v oblasti kvality sociálních služeb
stručný popis opatření	§ <i>podpora projektů a akcí zaměřených na vzdělávání v oblasti kvality sociálních služeb</i>
předpokládané dopady	§ <i>zvyšující se kvalita poskytovaných sociálních služeb v Pk</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>poskytovatelé sociálních služeb, poskytující služby na území Pk</i>
předpokládané finanční náklady	<i>náklady dle zpracovaných projektů</i>
hlavní finanční zdroje	<i>SF EU, rozpočet Pk, MPSV</i>
předpokládání realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>zvyšující se kvalita poskytovaných sociálních služeb v Pk (výstupy z inspekcí sociálních služeb)</i>

opatření 3.2	Podpora specifického předávání informací v oblasti kvality sociálních služeb (například dobrá praxe, workshopy)
stručný popis opatření	§ <i>podpora projektů na dané téma</i> § <i>organizace workshopů na téma kvalita v sociálních službách</i>
předpokládané dopady	§ <i>předávání dobré praxe</i> § <i>zvyšující se kvalita práce a profesionalita při poskytování sociálních služeb na území Pk</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>poskytovatelé sociálních služeb, poskytující služby na území Pk</i>
předpokládané finanční náklady	<i>náklady dle zpracovaných projektů</i>

hlavní finanční zdroje	<i>SF EU, rozpočet Pk, MPSV, poskytovatelé</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>subjekty vybrané ve výběrovém řízení, případně organizování workshopů pracovníky OSV</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>počet realizovaných projektů počet uspořádaných workshopů</i>

Cíl 4: Podpora čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů

Stručný popis cíle:

Vytvoření systému podpory čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a příprava víceletého financování sociálních služeb v Pk.

Zdůvodnění:

Statistiky potvrzují, že obyvatelé České republiky využívají finančních prostředků z evropských fondů daleko více, než tomu bylo v minulých letech. V lednu 2005 bylo vyčerpáno jen 141 milionů korun, v lednu 2006 to byla 1 miliarda 738 milionů. A v prosinci 2006 již přesáhla vyčerpaná finanční částka 11 miliard korun. Přesto však jsou zde stále nevyužité možnosti. Proto Pardubický kraj podpoří čerpání těchto zdrojů.

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 4.1	Vytvoření systému podpory čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů
stručný popis opatření	§ <i>nastavení systému podpory čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů</i>
předpokládané dopady	§ <i>zvýšené čerpání z těchto zdrojů</i> § <i>vznik kvalitních projektů</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>poskytovatelé sociálních a návazných služeb v Pk</i>
předpokládané finanční náklady	<i>dle zpracovaných projektů</i>
hlavní finanční zdroje	<i>v rámci stávajících činností Pk</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>Pardubický kraj</i>
časový horizont	<i>12. 2008</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>systém podpory čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů</i>

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 4.2	Příprava víceletého financování sociálních služeb v Pk
stručný popis opatření	§ <i>příprava projektu do ESF</i> § <i>víceleté financování sociálních služeb v Pk</i>
předpokládané dopady	§ <i>větší jistota poskytovatelů sociálních služeb</i> § <i>snížení byrokratické zátěže pro organizace</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>poskytovatelé sociálních a návazných služeb v Pk</i>
předpokládané finanční náklady	<i>podle zpracovaného projektu</i>

hlavní finanční zdroje	<i>SF EU, rozpočet Pk</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>Pardubický kraj</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>projekt do SF EU začátek realizace víceletého financování</i>

Cíl 5: Podpora rozvoje dobrovolnické práce v Pk

Stručný popis cíle:

Cílem je podpořit rozvoj dobrovolnické práce v Pardubickém kraji.

Zdůvodnění:

Dobrovolníci jsou lidé, kteří věnují svůj čas a energii ve prospěch svého okolí. Dělají to ve svém volném čase, bez nároku na honorář či jinou odměnu. Svoji energii předávají například lidem s handicapem, bez domova atd. Je důležité dobrovolníky správně motivovat, vzdělávat, ale i informovat veřejnost o jejich práci, zvyšovat prestiž těchto lidí. Správnou informovaností lze získávat i další zájemce o tuto činnost.

opatření 5.1	Udržení a rozvoj center dobrovolníků a předávání informací o dobrovolnické práci
stručný popis opatření	§ <i>finančně podpořit udržení a rozvoj center dobrovolníků v Pk</i> § <i>předávat informace z této oblasti pomocí svých informačních zdrojů</i>
předpokládané dopady	§ <i>zvýšení prestiže dobrovolnické činnosti</i> § <i>zvýšení počtu dobrovolníků a rozšíření jejich činnosti v Pk</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>dobrovolnická centra</i>
předpokládané finanční náklady	<i>200 000,- Kč ročně</i>
hlavní finanční zdroje	<i>Pardubický kraj</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>dobrovolnická centra</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>zvýšení počtu dobrovolníků zveřejněné informace</i>

Cíl 6: Podpora koncepčního řešení dopravy osob využívajících sociální služby

Stručný popis cíle:

Předání podnětu odboru dopravy a potenciálním dopravcům a provedení průzkumu potřebnosti této služby v Pk.

Zdůvodnění:

Problém dostupnosti služeb je potřeba řešit zejména v malých obcích Pardubického kraje. Jedním z řešení je koncepční řešení dopravy osob žijících v malých obcích a využívajících sociální služby ve větších obcích. V některých oblastech kraje je tato doprava již řešena individuálně (Pardubice, Svitavy apod.). Je potřeba provést průzkum potřebnosti a následně tuto problematiku řešit komplexně s ohledem na efektivnost.

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 6.1	Předání podnětu odboru dopravy a potenciálním dopravcům a provedení průzkumu potřebnosti této služby v Pk
stručný popis opatření	§ zpracování průzkumu potřebnosti § jednání se zainteresovanými stranami
předpokládané dopady	§ zjištění potřebnosti § zvýšení dostupnosti sociálních služeb pro osoby využívající sociální služby
stručný popis cílové skupiny	osoby využívající sociální služby z obcí v Pardubickém kraji, kde nejsou potřebné služby dostupné
předpokládané finanční náklady	200 000,- Kč
hlavní finanční zdroje	SF EU
předpokládání realizátoři opatření	subjekt vybraný ve výběrovém řízení
časový horizont	12. 2008
předpokládané výstupy opatření	průzkum potřebnosti předání informací

Cíl 7: Podpora odstraňování architektonických i informačních bariér

Stručný popis cíle:

Vytvoření komunikačního kanálu mezi poskytovateli služeb, zadavateli a dalšími subjekty.

Zdůvodnění:

Jednou velkou částí je odstraňování architektonických bariér. Jde zejména o zpřístupnění veřejných budov (úřady, školy, zdravotnická zařízení). Např., student se sníženou pohyblivostí má zájem studovat ve škole, která je umístěna v bariérových budovách. Lze přizvat odborníky z organizací zabývajících se bariérovostí a s jejich pomocí co nejúčelněji řešit jejich odstranění (např. CAA...). Další možnou spoluprací je účast odborníků a uživatelů při přípravách rekonstrukcí nebo výstavbě nových budov (například domovů pro seniory nebo zdravotně postižené, úřadů, škol atd.). Druhou velkou částí je odstraňování informačních bariér. Jde především o srozumitelnost informací pro osoby s různými handicap. A to jak písemných materiálů (dokumenty, letáky apod.), tak osobních jednání.

Toto opatření se netýká zákona 108/2006 Sb.

opatření 7.1	Vytvoření komunikačního kanálu mezi poskytovateli služeb a zadavateli a dalšími subjekty
stručný popis opatření	§ organizování jednání a seminářů § nastavení spolupráce zúčastněných subjektů
předpokládané dopady	§ efektivnější a rychlejší odstraňování bariér (architektonických i informačních)
stručný popis cílové skupiny	osoby se zdravotním postižením se sníženou pohyblivostí, smyslovým postižením, mentálním postižením, psychiatrickou diagnózou, senioři
předpokládané finanční náklady	250 000,- Kč (mzdové náklady na vybraného pracovníka)
hlavní finanční zdroje	Pk, SF EU

předpokládaní realizátoři opatření	<i>Pardubický kraj, poskytovatelé sociálních služeb, uživatelé</i>
časový horizont	<i>2008–2010</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>větší přístupnost veřejných budov v Pk lepší přístup zdravotně postižených k informacím</i>

Cíl 8: Podpora rozvoje sociálního podnikání na území Pk

Stručný popis cíle:

Podpora rozvoje sociálního podnikání na území pardubického kraje.

Zdůvodnění:

Sociálním podnikáním se obvykle označují podnikatelské iniciativy veřejné nebo soukromé, jejichž bezprostředním cílem není dosažení zisku, ale vytváření pracovních příležitostí. Jestliže označujeme sociální podnikání a sociální podniky za neziskové, neznamená to, že by neměly být spojeny s tvorbou zisku, ale že prvotní pohnutkou k podnikání je vytváření nových pracovních míst.

Rozvoj veřejného sociálního podnikání se může stát významným přínosem k řešení problematiky nezaměstnanosti a snížení společensky negativních jevů.

opatření 8.1	Stanovení pravidel pro podporu sociálního podnikání
stručný popis opatření	§ <i>stanovení pravidel pro finanční podporu sociálního podnikání v Pk</i>
předpokládané dopady	§ <i>větší počet zaměstnaných osob znevýhodněných na trhu práce</i> § <i>zkvalitnění života těchto osob (ekonomická soběstačnost)</i> § <i>menší využívání sociálních dávek a příspěvků v nezaměstnanosti</i>
stručný popis cílové skupiny	<i>osoby znevýhodněné na trhu práce</i>
předpokládané finanční náklady	<i>bude stanoveno v rámci přípravy podmínek podpory</i>
hlavní finanční zdroje	<i>SF EU, rozpočet Pk</i>
předpokládaní realizátoři opatření	<i>Pardubický kraj</i>
časový horizont	<i>12. 2008</i>
předpokládané výstupy opatření	<i>pravidla pro podporu sociálního podnikání</i>

Závěr

První Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje vznikl velmi rychle. Přesto se nám podařilo sestavit kvalitní pracovní skupiny a sumarizovat řadu důležitých údajů z celého kraje. Za to patří velký dík všem účastníkům, kteří spolupracovali při tvorbě tohoto dokumentu.

Plán otvírá novou historii plánování sociálních služeb v Pardubickém kraji. Půjde o cyklický proces, který bude reagovat na změny potřeb uživatelů v kraji, značně zefektivní a zprůhlední financování sociálních služeb. Dalším významným dopadem bude lepší informovanost odborníků i veřejnosti o poskytovaných službách na území kraje.

Cílem Pardubického kraje je zlepšovat místní a časovou dostupnost sociálních služeb na svém území a podporovat pouze služby potřebné a kvalitní.

Seznam zkratk a použitých pojmů

Zkratky

APSS	Asociace poskytovatelů sociálních služeb
AT poradna	Ambulantní poradna pro alkohol a toxikomanie (zdravotnické zařízení)
CAA	Česká abilympijská asociace
ČAPS	Česká asociace pečovatelské služby
Česká asociace streetwork	je profesní organizace zastupující fyzické i právnické osoby působící v oblasti nízkoprahových sociálních služeb.
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
FM EHP a Norsko	Finanční mechanismus evropského hospodářského prostoru
GIS mapy	Mapový server používaný na webových stránkách Pardubického kraje
GO programy	Zážitkové programy primární prevence realizované na základních a středních školách. Cílem je upevňování sociálních vztahů v kolektivu žáků a žáků s učiteli.
IOP	Integrovaný operační program (fondy evropské unie)
KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb
KrÚ	Krajský úřad Pardubice
MěU	Městský úřad
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MV	Ministerstvo vnitra
MZ ČR	Ministerstvo zdravotnictví České republiky
NZDM	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
NNO	Nestátní nezisková organizace
NUTS II	statistická územní jednotka, tvořena 8 regiony soudružnosti (Severovýchod, Severozápad, Jihozápad, Jihovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko, Střední Čechy, Praha). <i>Česká republika byla na základě regionálního statistického členění EU rozdělena na regiony NUTS. Vláda ČR dne 26. října 1998 doporučila předsedovi ČSÚ, aby po dohodě se Statistickým úřadem Evropských společenství vymezil statistické územní jednotky NUTS. Celá ČR tvoří region NUTS I, který se dělí na 8 tzv. regionů soudružnosti (NUTS II), 14 krajů (NUTS III), okresy (NUTS IV) a obce (NUTS V).</i>
OPLZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (fondy Evropské unie)
OSV	oddělení sociálních věcí
Pk	Pardubický kraj
RVKPP	Rada vlády pro protidrogovou politiku
PDZ	Péče o duševní zdraví – nestátní nezisková organizace
ROP	Regionální operační program (fondy evropské unie)
SF EU	Strukturální fondy Evropské unie
ÚP	Úřad práce
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna

Použité pojmy

Evaluace	odborný termín pro hodnocení.
Implementace	uskutečnění, naplnění, dostání závazků (zavedení do praxe)
Deinstitucionalizace	transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy služeb, poskytovaných v přirozeném prostředí uživatele. Podpora začlenění uživatele do společnosti.

Detoxikace	očista, léčebná metoda, jejímž smyslem je zastavit užívání drogy u klienta (minimalizace příznaků odvykacího syndromu).
Harm reduction	snížování zdravotních a sociálních rizik u uživatelů návykových látek.
Implementace	zavádění něčeho do praxe.
Probační a resocializační program	alternativní forma trestu odsouzených pachatelů trestných činů. Program, který znamená dohled nad pachatelem a snahu o jeho nápravu.
Olašská komunita	romská komunita, žijící na území Pardubického kraje. Podle docentky Hübschmanové z katedry FFUK je tato komunita uzavřená vůči většinové společnosti a náchylnější k podléhání drogové závislosti.
Relaps	opětovné objevení příznaků – znovuužívání drog/y.
Streetwork	sociální práce přímo „na ulici“.
Subutex	medikament určený jako náhrada za zneužívání drog opiátového charakteru.
Terapeutická komunita	pobytová forma léčby závislostí na návykových látkách.
Workshop	pracovní setkání (dílna) v menších skupinách.
Xenofobie	nepřátelství, strach vůči všemu cizímu (cizím kulturám apod.).

Dokumenty

Program „Zdraví 21“ v podmínkách Pardubického kraje je dlouhodobá strategie rozvoje péče o zdraví s cílem zlepšování zdravotního stavu obyvatel Pardubického kraje, který je uveřejněn na internetových stránkách Krajského úřadu Pardubického kraje – odbor zdravotnictví.

(<http://www.pardubickykraj.cz/document.asp?thema=3099&category>).

Národní program přípravy na stárnutí na období let 2007 – 2013.

Cílem tohoto dokumentu je podpořit rozvoj společnosti pro lidi všech věkových skupin tak, aby lidé mohli stárnout důstojně, v bezpečí a mohli se i nadále podílet na životě společnosti jako plnoprávní občané.

(<http://www.mpsv.cz/cs/1057>)